

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **B****РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 748/2012 НА КОМИСИЯТА**

от 3 август 2012 година

за определяне на правила за прилагане на сертифициране за летателна годност и за опазване на околната среда на въздухоплавателни средства и свързани с тях продукти, части и оборудване, както и за сертифициране на проектантски и производствени организации

(преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 224, 21.8.2012 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент (ЕС) № 7/2013 на Комисията от 8 януари 2013 година	L 4	36	9.1.2013 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕС) № 69/2014 на Комисията от 27 януари 2014 година	L 23	12	28.1.2014 г.
► <u>M3</u>	Регламент (ЕС) 2015/1039 на Комисията от 30 юни 2015 година	L 167	1	1.7.2015 г.
► <u>M4</u>	Регламент (ЕС) 2016/5 на Комисията от 5 януари 2016 година	L 3	3	6.1.2016 г.
► <u>M5</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2019/897 на Комисията от 12 март 2019 година	L 144	1	3.6.2019 г.
► <u>M6</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2020/570 на Комисията от 28 януари 2020 година	L 132	1	27.4.2020 г.
► <u>M7</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2021/699 на Комисията от 21 декември 2020 година	L 145	1	28.4.2021 г.

Поправен със:

- **C1** Поправка, ОВ L 161, 18.6.2016 г., стр. 41 (748/2012)
 ► **C2** Поправка, ОВ L 146, 5.6.2019 г., стр. 116 (2019/897)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 748/2012 НА КОМИСИЯТА**от 3 август 2012 година**

за определяне на правила за прилагане на сертифициране за летателна годност и за опазване на околната среда на въздухоплавателни средства и свързани с тях продукти, части и оборудване, както и за сертифициране на проектантски и производствени организации

(преработен текст)**(текст от значение за ЕИП)***Член 1***Приложно поле и определения**

1. Настоящият регламент установява, в съответствие с член 5, параграф 5 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 216/2008, общи технически изисквания и административни процедури за сертифициране на летателна годност и екологичност на продукти, части и оборудване, като се определя:

- а) издаване на типови сертификати, ограничени типови сертификати, допълнителни типови сертификати и промени в тези сертификати;
- б) издаване на сертификати за летателна годност, ограничени сертификати за летателна годност, разрешения за полети и сертификати за разрешение за въвеждане в експлоатация;
- в) издаване на одобрения за проекти за ремонт;
- г) демонстриране на съответствие с изискванията за опазване на околната среда;
- д) издаване на сертификати за шум;
- е) идентификация на продукти, части и оборудване;
- ж) сертифициране на определени части и оборудване;
- з) сертифициране на проектантски и производствени организации;
- и) издаване на инструкции за летателна годност.

2. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „JAA“ означава „съвместни авиационни власти“;
- б) „JAR“ означава „общи авиационни изисквания“;
- в) „част 21“ означава изискванията и процедурите за сертифициране на въздухоплавателни средства и съответните продукти, части и оборудване, както и проектантски и производствени организации, установени в приложение I към настоящия регламент;

▼ B

- д) „основно седалище на фирмена дейност“ означава главното или регистрираното управление на дадено предприятие, в което биват упражнявани основните финансови функции и оперативният контрол върху дейностите, посочени в настоящия регламент;
- е) „предмет“ означава всяка част и оборудване, използвани в гражданско въздухоплавателно средство;
- ж) „ETSO“ (European Technical Standard Order) означава европейски технически стандарти и правила. Европейските технически стандарти и правила представляват подробна спецификация за летателна годност, издавана от Европейската агенция за авиационна безопасност („Агенцията“) за осигуряване на съответствие с изискванията на настоящия регламент, и е минимален стандарт за изпълнение на посочените предмети;
- з) „EPA“ (European Part Approval) означава европейско одобрение на част. Европейското одобрение на част на определен предмет означава, че предметът е произведен в съответствие с одобрени проектни данни, непринадлежащи на притежателя на типов сертификат на съответен продукт, освен в случая на ETSO предмети;
- и) „въздухоплавателно средство ELA1“ означава пилотирано европейско леко въздухоплавателно средство, което може да бъде:
 - i) ► C1 самолет с максимална излетна маса (МТОМ) 1 200 kg или по-малко, който не е класифициран като сложно въздухоплавателно средство с моторна тяга; ◀
 - ii) планер или мотопланер с МТОМ 1 200 kg или по-малко;
 - iii) балон с максимален проектен обем на балонния газ или на горещия въздух не повече от 3 400 m³ за балоните с горещ въздух, 1 050 m³ за балоните с газ и 300 m³ за привързаните балони с газ;
 - iv) дирижабъл, проектиран за не повече от 4 пътници и максимален проектен обем на балонния газ или на горещия въздух не повече от 3 400 m³ за дирижабли с горещ въздух и 1 000 m³ за дирижабли с газ;
- й) „въздухоплавателно средство ELA2“ означава пилотирано европейско леко въздухоплавателно средство, което може да бъде:
 - i) ► C1 самолет с максимална излетна маса (МТОМ) 2 000 kg или по-малко, който не е класифициран като сложно въздухоплавателно средство с моторна тяга; ◀
 - ii) планер или мотопланер с МТОМ 2 000 kg или по-малко;
 - iii) балон;
 - iv) дирижабъл с горещ въздух;
 - v) дирижабъл с газ, който отговаря на всичките изброени по-долу характеристики:

— 3 % максимална статична тежест,

▼B

- неекторна тяга (освен обратната тяга),
- конвенционално и опростено проектиране на конструкцията, системата за управление и балонетната система,
- безмоторно асистирано управление;

vi) много лек хеликоптер;

▼M5

- к) „данни за експлоатационната годност (ДОГ)“ означава данни, които са част от типов сертификат за въздухоплавателно средство, ограничен типов сертификат или допълнителен типов сертификат и съдържат цялата информация по-долу:
- i) минималната програма за обучение на пилоти за придобиване на квалификационен клас за тип, включително определяне на квалификационния клас за тип;
 - ii) определение за обхвата на изходните данни за съответствието на въздухоплавателното средство в помощ на обективното оценяване на тренажорите или предварителните данни в помощ на тяхната междинна квалификация;
 - iii) минималната програма за обучение на персонал по сертифициране на техническото обслужване за придобиване на квалификационен клас за тип, включително определяне на квалификационния клас за тип;
 - iv) определяне на тип или вариант за кабинния екипаж и специфичните за типа данни за кабинния екипаж;
 - v) базовия списък на минималното оборудване.

▼B*Член 2***Сертифициране на продукти, части и оборудване**

1. За продукти, части и оборудване се издават сертификати, както е посочено в приложение I (част 21).
2. Чрез дерогация от параграф 1 въздухоплавателните средства, включително всеки инсталиран продукт, част или оборудване, които не са регистрирани в държава-членка, се освобождават от разпоредбите на подчасти З и И от приложение I (част 21). Те също така се освобождават от разпоредбите на подчаст П от приложение I (част 21) освен когато идентификационните знаци на въздухоплавателното средство са определени от държава-членка.

*Член 3***Продължаваща валидност на типовите сертификати и свързаните сертификати за летателна годност**

1. По отношение на продукт, който е имал типов сертификат, или документ, разрешаващ издаването на сертификат за летателна годност, издаден преди 28 септември 2003 г. от държава-членка, се прилагат следните разпоредби:
- a) Продуктът се счита за притежаващ типов сертификат, издаден в съответствие с настоящия регламент, когато:

▼ **M2**

i) основание за типовото му сертифициране е било:

- основание за типово сертифициране на JAA за продукти, които са били сертифицирани съгласно процедурите на JAA, както е формулирано в техния формуляр с характеристики на JAA; или
- за други продукти — основанието за типово сертифициране, както е определено в данните за типовия сертификат на държавата на проектиране, ако такава държава на проектиране е била:
 - държава членка, освен ако Агенцията определи, вземайки предвид по-специално използваните сертификационни спецификации и експлоатационен опит, че такова основание за типово сертифициране не осигурява равнище на безопасност, еквивалентно на изискваното от Регламент (ЕО) № 216/2008 и от настоящия регламент; или
 - държава, с която държава членка е сключила двустранно споразумение за летателна годност или подобно споразумение, съгласно което такива продукти се сертифицират въз основа на сертификационните спецификации на тази държава на проектиране, освен ако Агенцията определи, че такива сертификационни спецификации или експлоатационен опит, или системата за безопасност на тази държава на проектиране не осигуряват равнище на безопасност, еквивалентно на изискваното от Регламент (ЕО) № 216/2008 и от настоящия регламент.

Агенцията извършва първоначална оценка на влиянието на разпоредбите на второто тире предвид изготвяне на становище за Комисията, включително за възможни изменения в настоящия регламент;

▼ **B**

- ii) изискванията за опазване на околната среда са били същите като установените в приложение 16 към Чикагската конвенция, приложими към продукта;
 - iii) приложимите насоки за летателна годност са били тези на държавата на проектиране.
- б) Проект на индивидуално въздухоплавателно средство, което е било в регистъра на държава-членка преди 28 септември 2003 г., се счита за одобрен в съответствие с настоящия регламент, когато:
- i) проектът на основния му тип е бил част от типов сертификат, посочен в буква а);
 - ii) всички промени в проекта на основния му тип, които са били извън отговорността на притежателя на типовия сертификат, са били одобрени; както и
 - iii) инструкциите за летателна годност, издадени или приети от държавата-членка на регистрация преди 28 септември 2003 г., са били изпълнени, включително всякакви варианти на инструкциите за летателна годност на държавата на проектиране, одобрени от държавата-членка на регистрация.
2. По отношение на продукти, за които процесът на типово сертифициране е започнал на 28 септември 2003 г. чрез JAA или държава-членка, се прилага следното:
- а) ако продуктът се сертифицира в няколко държави-членки, за справка се използва най-напредналият проект;

▼B

- б) не се прилагат точки 21.A.15, букви а), б) и в) от приложение I (част 21);

▼M2

- в) чрез дерогация от точка 21.A.17A от приложение I (част 21), основание за типово сертифициране е това, което е установено от JAA или, когато е приложимо, от държавата членка към датата на подаване на заявление за одобрение;
- г) демонстрирането на съответствието, направено в рамките на процедурите на JAA или държава членка, се счита за направено от Агенцията с цел съответствие с точка 21.A.20, букви а) и г) от приложение I (част 21).

▼B

3. По отношение на продукти, които имат национален типов сертификат или еквивалентен сертификат и за които процесът на одобрение на изменение, въведено от държава-членка, не е приключил по времето, когато типовият сертификат е трябвало да бъде съобразен с настоящия регламент, се прилага следното:

- а) ако процесът на одобрение се изпълнява от няколко държави-членки, за справка се използва най-напредналият проект;
- б) не се прилага точка 21.A.93 от приложение I (част 21);
- в) приложимо основание за типово сертифициране се създава от JAA или, когато е приложимо, от държавата-членка към датата на подаване на заявление за одобрение на измененията;
- г) демонстрирането на съответствието, в рамките на процедурите на JAA или от държава-членка, се счита направено от Агенцията с цел съответствие с точка 21.A.103, буква а), подточка 2 и точка 21.A.103, буква б) от приложение I (част 21).

4. По отношение на продукти, които са имали национален типов сертификат или негов еквивалент и за които процесът на одобрение на проекти за значителни ремонти, изпълнявани от държава-членка, не е бил завършен към момента, когато типовият сертификат е трябвало да бъде определен в съответствие с настоящия регламент, демонстрирането на съответствието, направено по време на процедурите на JAA или държава-членка, се счита за направено от Агенцията с цел съответствие с точка 21.A.433, буква а) от приложение I (част 21).

5. Сертификат за летателна годност, издаден от държава-членка и удостоверяващ съответствие с типов сертификат, определен съгласно параграф 1, се счита за съответстващ на настоящия регламент.

*Член 4***Продължаваща валидност на допълнителни типови сертификати**

1. По отношение на допълнителни типови сертификати, издадени от държава-членка съгласно процедурите на JAA или приложими национални процедури, както и по отношение на изменения в продуктите, предложени от лица, различни от притежателя на типов сертификат за продукта, одобрени от държава-членка съгласно приложими национални процедури, ако допълнителният типов сертификат или изменение са били валидни на 28 септември 2003 г., допълнителният типов сертификат или изменение се счита за издаден съгласно настоящия регламент.

2. По отношение на допълнителни типови сертификати, за които на 28 септември 2003 г. е бил в ход сертификационен процес, изпълняван от държава-членка съгласно приложими процедури на JAA за допълнителен типов сертификат, както и по отношение на

▼B

значителни изменения в продуктите, предложени от лица, различни от притежателя на типов сертификат за продукта, за които на 28 септември 2003 г. е бил в ход сертификационен процес, изпълняван от държава-членка съгласно приложими национални процедури, се прилага следното:

- а) ако сертификационният процес е бил изпълняван от няколко държави-членки, за справка се използва най-напредналият проект;
- б) не се прилага точка 21.A.113, букви а) и б) от приложение I (част 21);
- в) приложимо основание за сертифициране е това, което е създадено от JAA или, когато е приложимо, държава-членка към датата на подаване на заявление за допълнителен типов сертификат или одобрение на значителни изменения;
- г) демонстрирането на съответствието, направено по време на процедурите на JAA или държава-членка, се счита направено от Агенцията с цел съответствие с точка 21.A.115, буква а) от приложение I (част 21).

▼M2**▼B***Член 6***Продължаваща валидност на сертификати за части и оборудване**

1. Одобрения за части и оборудване, издадени от държава-членка и валидни на 28 септември 2003 г., се считат за издадени в съответствие с настоящия регламент.
2. По отношение на части и оборудване, за които към 28 септември 2003 г. е бил изпълнен процес на одобрение или разрешение от държава-членка, се прилага следното:
 - а) ако процесът на разрешение е бил изпълняван от няколко държави-членки, за справка се използва най-напредналият проект;
 - б) не се прилага точка 21.A.603 от приложение I (част 21);
 - в) приложимите изисквания за данни, които са установени в точка 21.A.605 от приложение I (част 21), са създадените от съответната държава-членка към датата на подаване на заявление за одобрение или разрешение;
 - г) демонстрирането на съответствието, установено от съответната държава-членка, се счита направено от Агенцията с цел съответствие с точка 21.A.606, буква б) от приложение I (част 21).

*Член 7***Разрешение за полет**

Условията, определени преди 28 март 2007 г. от държавите-членки за разрешения за полет или друг сертификат за летателна годност, издадени за въздухоплавателно средство, което не е притежавало сертификат за летателна годност или ограничен сертификат за летателна годност, издаден съгласно настоящия регламент, се смятат, че са били определени съгласно настоящия регламент, освен ако Агенцията е определила преди 28 март 2008 г., че подобни условия не осигуряват равнище на безопасност, еквивалентно на изискваното от Регламент (ЕО) № 216/2008 или от настоящия регламент.

▼ **M2***Член 7а***Данни за експлоатационната годност**

1. Притежателят на типов сертификат за въздухоплавателно средство, издаден преди 17 февруари 2014 г., възнамеряващ да достави ново въздухоплавателно средство на оператор от ЕС на или след 17 февруари 2014 г., получава одобрение в съответствие с точка 21.A.21, буква д) от приложение I (част 21) с изключение на минималната програма за обучение на персонал по сертифициране на поддръжката за придобиване на квалификационен клас за тип и с изключение на изходните данни за съответствие на въздухоплавателното средство в помощ на обективното оценяване на тренажора(ите). Одобрението се получава не по-късно от 18 декември 2015 г. или преди да започне, ако е на по-късна дата, експлоатацията на въздухоплавателното средство от оператор в ЕС. Данните за експлоатационната годност могат да се отнасят само за модела, който е доставен.

2. Заявителят на типов сертификат за въздухоплавателно средство, чието заявление е подадено преди 17 февруари 2014 г., който не е получил типов сертификат преди 17 февруари 2014 г., получава одобрение в съответствие с точка 21.A.21, буква д) от приложение I (част 21) с изключение на минималната програма за обучение на персонал по сертифициране на поддръжката за придобиване на квалификационен клас за тип и с изключение на изходните данни за съответствието на въздухоплавателното средство в помощ на обективното оценяване на тренажора(ите). Одобрението се получава не по-късно от 18 декември 2015 г. или преди да започне, ако е на по-късна дата, експлоатацията на въздухоплавателното средство от оператор в ЕС. Демонстрирането на съответствие, установено от органите в процеси на Съвета за оперативна оценка, проведени под отговорността на JAA или Агенцията преди влизането в сила на настоящия регламент, се приема от Агенцията без допълнителна проверка.

3. Докладите на Съвета за оперативна оценка и базовите списъци на минималното оборудване, издадени в съответствие с процедурите на JAA или от Агенцията преди влизането в сила на настоящия регламент, се считат, че представляват данните за експлоатационна годност, одобрени в съответствие с точка 21.A.21, буква д) от приложение I (част 21), и се включват в съответния типов сертификат. Преди 18 юни 2014 г. съответните притежатели на типови сертификати предлагат на Агенцията разделяне на данните за експлоатационна годност на задължителни и задължителни.

4. От притежателите на типов сертификат, включващ данни за експлоатационната годност, се изисква да получат преди 18 декември 2015 г. одобрение за разширяване на обхвата на тяхното одобрение за проектантска организация или, според случая, на алтернативните процедури за одобрение за проектантска организация с оглед да се включат аспекти на експлоатационната годност.

▼ **B***Член 8***Проектантски организации**

1. Организацията, отговорна за проектиране на продукти, части и оборудване или за изменения или ремонти по тях, доказва своите възможности в съответствие с приложение I (част 21).

▼B

2. Чрез дерогация от параграф 1 организацията, чието седалище се намира в държава, която не е членка, може да докаже своя капацитет чрез сертификат, издаден от тази държава за продукт, част или оборудване, за който тя подава заявление, при следните условия:

- а) тази държава е държавата на проектиране; и
- б) Агенцията е определила, че системата на тази държава включва същото независимо равнище на проверка на съответствие, както е предвидено в настоящия регламент, било чрез еквивалентна система на одобрение на организации или чрез директно включване на компетентния орган на тази държава.

3. Одобрения на проектантски организации, издадени или признати от държава-членка в съответствие с изискванията и процедурите на JAA и валидни преди 28 септември 2003 г., се считат за съответстващи на настоящия регламент.

*Член 9***Производствени организации**

1. Организация, отговорна за производството на продукти, части и оборудване, доказва своите възможности в съответствие с разпоредбите на приложение I (част 21).

2. Чрез дерогация от параграф 1 производител, чието седалище се намира в държава, която не е членка, може да докаже своя капацитет чрез сертификат, издаден от тази държава за продукт, част или оборудване, за който тя подава заявление, при условие че:

- а) тази държава е държавата на производство; и
- б) Агенцията е определила, че системата на тази държава включва същото независимо равнище за проверка на съответствие, както настоящият регламент, или чрез еквивалентна система за одобрение на организации, или чрез директно участие на компетентния орган на тази държава.

3. Одобренията на производствени организации, издадени или признати от държава-членка в съответствие с изискванията и процедурите на JAA и валидни преди 28 септември 2003 г., се считат за съответстващи на настоящия регламент.

▼M5

4. Чрез дерогация от параграф 1 производствената организация може да подаде пред компетентния орган заявление за изключения от екологичните изисквания, посочени в член 9, параграф 2, първата алинея от Регламент (ЕС) 2018/1139 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

*Член 10***Мерки, предприемани от Агенцията**

1. Агенцията разработва приемливи средства за съответствие (наричани по-долу „ПСС“), които компетентните органи, организации и персонал могат да използват за демонстриране на съответствието с разпоредбите на приложение I (част 21) към настоящия регламент.
2. Тези ПСС, издадени от Агенцията, нито въвеждат нови изисквания, нито облекчават изискванията на приложение I (част 21) към настоящия регламент.
3. Без да се засягат разпоредбите на членове 54 и 55 от Регламент (ЕО) № 216/2008, когато са използвани приемливите средства за съответствие, издадени от Агенцията, свързаните с тях изисквания на приложение I (част 21) към настоящия регламент се считат за изпълнени, без да е необходимо представянето на допълнителни доказателства.

*Член 11***Отмяна**

Регламент (ЕО) № 1702/2003 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

*Член 12***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

▼ **B**

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЧАСТ 21

Сертифициране на въздухоплавателни средства и свързани с тях продукти, части и оборудване и на проектантски и производствени организации

▼ **M5**

Съдържание

21.1 Общи разпоредби

РАЗДЕЛ А — ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ

ПОДЧАСТ А — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

21.A.1 Приложно поле

21.A.2 Задължение на лице, различно от заявителя или от притежателя на сертификата

21.A.3A Повреди, неправилно функциониране и дефекти

21.A.3B Насоки за летателна годност

21.A.4 Координиране между проектирането и производството

ПОДЧАСТ Б — ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ

21.A.11 Приложно поле

21.A.13 Приемливост

21.A.14 Доказване на капацитет

21.A.15 Заявление

21.A.19 Промени, за които се изисква нов типов сертификат

21.A.20 Доказване на съответствие с основанието за типово сертифициране, с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и с изискванията за опазване на околната среда

21.A.21 Изисквания за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат

21.A.31 Типов проект

21.A.33 Проверки и тестове

21.A.35 Полетни тестове

21.A.41 Типов сертификат

21.A.44 Задължения на притежателя

21.A.47 Условия за прехвърляне

21.A.51 Срок на действие и продължаваща валидност

21.A.55 Архивиране

21.A.57 Наръчници

21.A.61 Инструкции за продължаваща летателна годност

21.A.62 Достъпност на данните за експлоатационната годност

21.A.65 Поддържане на конструктивната цялост на самолетните конструкции

(ПОДЧАСТ В — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ Г — ПРОМЕНИ В ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ

21.A.90A Приложно поле

▼ **M5**

21.A.90Б	Стандартни промени
21.A.91	Класификация на промените в типов сертификат
21.A.92	Приемливост
21.A.93	Заявление
21.A.95	Изисквания за одобрение на малка промяна
21.A.97	Изисквания за одобрение на значителна промяна
21.A.101	Основание за типово сертифициране, основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изисквания за опазване на околната среда при значителна промяна в типов сертификат
21.A.105	Архивиране
21.A.107	Инструкции за продължаваща летателна годност
21.A.108	Достъпност на данните за експлоатационната годност
21.A.109	Задължения и ЕРА маркировка

ПОДЧАСТ Д — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ

21.A.111	Приложно поле
21.A.112А	Приемливост
21.A.112Б	Доказване на капацитет
21.A.113	Заявление за допълнителен типов сертификат
21.A.115	Изисквания за одобряване на значителни промени под формата на допълнителен типов сертификат
21.A.116	Условия за прехвърляне
21.A.117	Промени в частта на продукта, обхваната от допълнителния типов сертификат
21.A.118А	Задължения и ЕРА маркировка
21.A.118Б	Срок на действие и продължаваща валидност
21.A.119	Наръчници
21.A.120А	Инструкции за продължаваща летателна годност
21.A.120Б	Достъпност на данните за експлоатационната годност

ПОДЧАСТ Е — ПРОИЗВОДСТВО БЕЗ ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ

21.A.121	Приложно поле
21.A.122	Приемливост
21.A.124	Заявление
21.A.125А	Издаване на документ за съгласие
21.A.125Б	Констатации
21.A.125В	Срок на действие и продължаваща валидност
21.A.126	Система за проверка на производството

▼ **M5**

21.A.127 Тестове: въздухоплавателно средство

21.A.128 Тестове: двигатели и витла

21.A.129 Задължения на производителя

21.A.130 Декларация за съответствие

ПОДЧАСТ Ж — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ

21.A.131 Приложно поле

21.A.133 Приемливост

21.A.134 Заявление

21.A.135 Издаване на одобрение за производствена организация

21.A.139 Система за качество

21.A.143 Наръчник за производствена организация

21.A.145 Изисквания за одобрение

21.A.147 Промени в одобрената производствена организация

21.A.148 Промени на местоположение

21.A.149 Условия за прехвърляне

21.A.151 Условия за одобрение

21.A.153 Промени в условията за одобрение

21.A.157 Разследвания

21.A.158 Констатации

21.A.159 Срок на действие и продължаваща валидност

21.A.163 Права

21.A.165 Задължения на притежателя

ПОДЧАСТ З — СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ И ОГРАНИЧЕНИ СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ

21.A.171 Приложно поле

21.A.172 Приемливост

21.A.173 Класификация

21.A.174 Заявление

21.A.175 Език

21.A.177 Изменение или модификация

21.A.179 Условия за прехвърляне и повторно издаване в рамките на държавите членки

21.A.180 Проверки

21.A.181 Срок на действие и продължаваща валидност

21.A.182 Идентификация на въздухоплавателното средство

ПОДЧАСТ И — СЕРТИФИКАТИ ЗА ШУМ

21.A.201 Приложно поле

21.A.203 Приемливост

21.A.204 Заявление

21.A.207 Изменение или модификация

21.A.209 Условия за прехвърляне и повторно издаване в рамките на държавите членки

21.A.210 Проверки

21.A.211 Срок на действие и продължаваща валидност

▼ **M5**

ПОДЧАСТ Й — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОЕКТАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

- 21.A.231 Приложно поле
- 21.A.233 Приемливост
- 21.A.234 Заявление
- 21.A.235 Издаване на одобрение за проектантска организация
- 21.A.239 Система за осигуряване на съответствие с проекта
- 21.A.243 Данни
- 21.A.245 Изисквания за одобрение
- 21.A.247 Промени в системата за осигуряване на съответствие с проекта
- 21.A.249 Условия за прехвърляне
- 21.A.251 Условия за одобрение
- 21.A.253 Промени в условията за одобрение
- 21.A.257 Разследвания
- 21.A.258 Констатации
- 21.A.259 Срок на действие и продължаваща валидност
- 21.A.263 Права
- 21.A.265 Задължения на притежателя

ПОДЧАСТ К — ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ

- 21.A.301 Приложно поле
- 21.A.303 Съответствие с приложимите изисквания
- 21.A.305 Одобрение на части и оборудване
- 21.A.307 Пускане на части и оборудване за монтаж

(ПОДЧАСТ Л — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ М — РЕМОНТИ

- 21.A.431A Приложно поле
- 21.A.431B Стандартни ремонти
- 21.A.432A Приемливост
- 21.A.432B Доказване на капацитет
- 21.A.432B Заявление за одобрение на проект за ремонт
- 21.A.433 Изисквания за одобрение на проект за ремонт
- 21.A.435 Класификация и одобрение на проекти за ремонт
- 21.A.439 Производство на части за ремонт
- 21.A.441 Реализация на ремонта
- 21.A.443 Ограничения
- 21.A.445 Непоправени щети
- 21.A.447 Архивиране
- 21.A.449 Инструкции за продължаваща летателна годност
- 21.A.451 Задължения и ЕРА маркировка

(ПОДЧАСТ Н — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ О — РАЗРЕШЕНИЯ СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СТАНДАРТИ

- 21.A.601 Приложно поле

▼ M5

21.A.602A	Приемливост
21.A.602B	Доказване на капацитет
21.A.603	Заявление
21.A.604	Разрешение ETSO за бордова спомагателна силова установка (APU)
21.A.605	Изисквани документи
21.A.606	Изисквания за издаване на разрешение ETSO
21.A.607	Права по силата на разрешението ETSO
21.A.608	Декларация за проект и производителност (ДПП)
21.A.609	Задължения на притежателите на разрешение ETSO
21.A.610	Одобрение за отклонение
21.A.611	Промени в проекта
21.A.613	Архивиране
21.A.615	Проверки от Агенцията
21.A.619	Срок на действие и продължаваща валидност
21.A.621	Условия за прехвърляне

ПОДЧАСТ П — РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЕТ

21.A.701	Приложно поле
21.A.703	Приемливост
21.A.705	Компетентен орган
21.A.707	Заявление за разрешение за полет
21.A.708	Условия за полет
21.A.709	Заявление за одобрение на условия за полет
21.A.710	Одобрение на условия за полет
21.A.711	Издаване на разрешение за полет
21.A.713	Промени
21.A.715	Език
21.A.719	Условия за прехвърляне
21.A.721	Проверки
21.A.723	Срок на действие и продължаваща валидност
21.A.725	Подновяване на разрешение за полет
21.A.727	Задължения на притежателя на разрешение за полет
21.A.729	Архивиране

ПОДЧАСТ Р — ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИ, ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ

21.A.801	Идентификация на продукти
21.A.803	Боравене с идентификационна информация
21.A.804	Идентификация на части и оборудване
21.A.805	Идентификация на критични части
21.A.807	Идентификация на ETSO предмети

РАЗДЕЛ Б — ПРОЦЕДУРИ ЗА КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ**ПОДЧАСТ А — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

21.B.5	Приложно поле
21.B.20	Задължения на компетентния орган

▼ **M5**

21.Б.25	Изисквания за организация на компетентния орган
21.Б.30	Документирани процедури
21.Б.35	Промени в организацията и процедурите
21.Б.40	Разрешаване на спорове
21.Б.45	Докладване/координация
21.Б.55	Архивиране
21.Б.60	Насоки за летателна годност
ПОДЧАСТ Б — ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ	
21.Б.70	Сертификационни спецификации
21.Б.75	Специални условия
21.Б.80	Основание за типово сертифициране за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат
21.Б.82	Основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство
21.Б.85	Определяне на приложими изисквания за опазване на околната среда и сертификационни спецификации за типов сертификат или ограничен типов сертификат
21.Б.100	Степен на участие
21.Б.103	Издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат
(ПОДЧАСТ В — НЕПРИЛОЖИМА)	
ПОДЧАСТ Г — ПРОМЕНИ В ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ	
21.Б.105	Основание за типово сертифициране, изисквания за опазване на околната среда и основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност за значителна промяна в типовия сертификат
21.Б.107	Издаване на одобрение за промяна в типов сертификат
ПОДЧАСТ Д — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ	
21.Б.109	Основание за типово сертифициране, изисквания за опазване на околната среда и основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност за издаване на допълнителен типов сертификат
21.Б.111	Издаване на допълнителен типов сертификат
ПОДЧАСТ Е — ПРОИЗВОДСТВО БЕЗ ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ	
21.Б.120	Разследване
21.Б.125	Констатации
21.Б.130	Издаване на документ за съгласие
21.Б.135	Запазване в сила на документа за съгласие
21.Б.140	Изменения на документа за съгласие
21.Б.145	Ограничаване, спиране на действието и отнемане на документа за съгласие
21.Б.150	Архивиране
ПОДЧАСТ Ж — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ	
21.Б.220	Разследване
21.Б.225	Констатации
21.Б.230	Издаване на сертификат

▼ **M5**

- 21.Б.235 Продължаващо наблюдение
- 21.Б.240 Изменения на одобрение за производствена организация
- 21.Б.245 Спиране на действието и отнемане на одобрение за производствена организация

21.Б.260 Архивиране

ПОДЧАСТ З — СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ И ОГРАНИЧЕНИ СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ

- 21.Б.320 Разследване
- 21.Б.325 Издаване на сертификат за летателна годност
- 21.Б.326 Сертификат за летателна годност
- 21.Б.327 Ограничен сертификат за летателна годност
- 21.Б.330 Спиране на действието и отнемане на сертификати за летателна годност и ограничени сертификати за летателна годност

21.Б.345 Архивиране

ПОДЧАСТ И — СЕРТИФИКАТИ ЗА ШУМ

- 21.Б.420 Разследване
- 21.Б.425 Издаване на сертификати за шум
- 21.Б.430 Спиране на действието и отнемане на сертификати за шум
- 21.Б.445 Архивиране

ПОДЧАСТ Й — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОЕКТАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

ПОДЧАСТ К — ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ

(ПОДЧАСТ Л — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ М — РЕМОНТИ

- 21.Б.450 Основание за типово сертифициране и изисквания за опазване на околната среда за одобрение на проект за значителен ремонт
- 21.Б.453 Издаване на одобрение на проект за ремонт

(ПОДЧАСТ Н — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ О — РАЗРЕШЕНИЯ СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СТАНДАРТИ

- 21.Б.480 Издаване на разрешение ETSO

ПОДЧАСТ П — РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЕТ

- 21.Б.520 Разследване
- 21.Б.525 Издаване на разрешения за полет
- 21.Б.530 Отнемане на разрешения за полет
- 21.Б.545 Архивиране

ПОДЧАСТ Р — ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИ, ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ

Допълнения

Допълнение I — Формуляр 1 на EASA — Сертификат за пускане в експлоатация;

▼ **M6**

Допълнение II — Формуляри 15а и 15в на EASA — Сертификат за преглед на летателната годност;

▼ **M5**

Допълнение III — Формуляр 20а на EASA — Разрешение за полет;

Допълнение IV — Формуляр 20б на EASA — Разрешение за полет (издадено от одобрени организации);

▼ M5

Допълнение V — Формуляр 24 на EASA — Ограничен сертификат за летателна годност;

Допълнение VI — Формуляр 25 на EASA — Сертификат за летателна годност;

Допълнение VII — Формуляр 45 на EASA — Сертификат за шум;

Допълнение VIII — Формуляр 52 на EASA — Декларация за съответствие на въздухоплавателното средство;

Допълнение IX — Формуляр 53 на EASA — Сертификат за пускане в експлоатация;

Допълнение X — Формуляр 55 на EASA — Сертификат за одобрение на производствена организация;

Допълнение XI — Формуляр 65 на EASA — Документ за съгласие за производство без одобрение на производствена организация;

Допълнение XII — Категории полетни тестове и свързани с тях квалификации 85 на екипажа, участващ в полетни тестове.

21.1. Общи разпоредби

За целите на настоящото приложение I (част 21) „компетентният орган“ означава:

- а) за организации с основно място на дейност в държава-членка — органа, определен от тази държава-членка, или Агенцията, ако така се изисква от тази държава-членка; или
- б) за организации с основно място на дейност в държава, която не е членка — Агенцията.

РАЗДЕЛ А

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ

ПОДЧАСТ А — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

21.A.1 Приложно поле

Настоящият раздел създава общи разпоредби по отношение на правата и задълженията на заявителя и на притежателя на сертификат, издаден или подлежащ на издаване в съответствие с настоящия раздел.

21.A.2 Задължение на лице, различно от заявителя или от притежателя на сертификата

Действия и задължения, за които притежателят или заявителят за сертификат за продукт, част или оборудване отговаря съгласно настоящия раздел, могат да бъдат предприети от негово име от всяко друго физическо или юридическо лице, при условие че притежателят или заявителят на такъв сертификат може да покаже, че е сключил споразумение с другото лице, което гарантира, че задълженията на притежателя са и ще бъдат надлежно изпълнени.

21.A.3А Повреди, неправилно функциониране и дефекти

- а) Система за събиране, проучване и анализиране на данни

Притежателят на типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение на Европейски технически стандарти (ETSO), одобрение на проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент, има система за събиране, проучване и анализиране на доклади и информация за повреди, неправилно функциониране и дефекти или други случаи, които причиняват или които могат да имат неблагоприятен ефект върху продължаващата летателна годност на продукта, част или оборудване, обхванат от типовия сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение за проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент. Информацията за такава система се предоставя на всички известни оператори на продукти, части или оборудване и при поискване, на всяко лице, оправомощено съгласно други свързани регламенти за изпълнение.

- б) Отчети за Агенцията

1. Притежателят на типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение за проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент, се отчита на Агенцията за всяка повреда, неправилно функциониране, дефект или друг проблем, свързан с продукт, част или оборудване, обхванат от типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение на проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент и което води или може да доведе до условия, които могат да застрашат сигурността.

▼B

2. Тези доклади се предават веднага след изготвянето им във форма и по начин, определени от Агенцията, и не по-късно от 72 часа след идентифицирането на условията, които биха застрашили сигурността, освен ако изключителни обстоятелства не възпрепятстват това.

в) Разследване на докладвани произшествия

1. Когато докладваното произшествие съгласно буква б) или съгласно точки 21.A.129, буква е), подточка 2 или 21.A.165, буква е), подточка 2 произтича от недостатък на проекта или недостатък на производството, притежателят на типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение на проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент или производител, според случая разследват причините за недостатъка и докладват на Агенцията резултатите от разследването, както и всяко действие, което те предприемат или предлагат за поправяне на такъв недостатък.
2. Ако Агенцията счита, че се изисква действие за коригиране на недостатъка, притежателят на типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение на проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент, или подходящият производител предоставят съответните данни на Агенцията.

21.A.3Б Насоки за летателна годност

- а) Насока за летателна годност означава документ, издаден или одобрен от Агенцията, който налага извършване на действия по въздухоплавателно средство за възстановяване на приемливо равнище на безопасност, когато доказателствата показват, че равнището на безопасност при това въздухоплавателно средство иначе може да бъде намалено.
- б) Агенцията издава насоки за летателна годност, когато:
 1. Агенцията е установила наличие на условие, което застрашава безопасността при въздухоплавателното средство, в резултат на недостатък на въздухоплавателното средство или на двигател, витло, част или оборудване, инсталирано на това въздухоплавателно средство; и
 2. това условие е вероятно да съществува или да се прояви при друго въздухоплавателно средство.
- в) Когато насоката за летателна годност трябва да се издаде от Агенцията за поправяне на условие, застрашаващо безопасността, посочено в буква б), или да изиска провеждане на проверка, притежателят на типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение на проект за значителен ремонт или всяко друго съответно одобрение, считано за издадено съгласно настоящия регламент:
 1. предлага подходящо корективно действие или необходима проверка, или и двете и предоставя детайлите на такива предложения на Агенцията за одобрение;
 2. след одобрение от Агенцията на предложенията, посочени в точка 1, прави достъпни за всички известни оператори или собственици на продукти, част или оборудване и при поискване, за всяко лице, от което се изисква да съответства на насоката за летателна годност, подходящите описателни данни и инструкции за изпълнение.

▼B

г) Насоката за летателна годност съдържа най-малкото следна информация:

1. идентификация на условие, което застрашава безопасността;
2. идентификация на засегнатото въздухоплавателно средство;
3. изисквано(и) действие(я);
4. необходимо време за изискваното(ите) действие(я);
5. дата на влизането в сила.

▼M2**21.A.4 Координиране между проектирането и производството**

Всеки притежател на типов сертификат, ограничен типов сертификат, допълнителен типов сертификат, разрешение ETSO, одобрение за промяна в типов сертификат или одобрение за проект за ремонт сътрудничи с производствената организация, доколкото е необходимо да се осигури:

- а) удовлетворителна координация между проектирането и производството, изисквана от точка 21A.122, точка 21A.130, буква б), подточки 3 и 4, точка 21A.133 и точка 21A.165, буква в), подточки 2 и 3, според случая, и
- б) надлежна помощ за продължаващата летателна годност на продукта, частта или оборудването.

▼B**ПОДЧАСТ Б — ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ****21.A.11 Приложно поле**

Настоящата подчаст създава процедури за издаване на типов сертификат за продукти или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство, както и създава права и задължения на заявителя за или притежателя на такива сертификати.

21.A.13 Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице, което е доказало или е в процес на доказване на своя капацитет съгласно точка 21.A.14, е допустимо да бъде заявител за типов сертификат или ограничен типов сертификат съгласно условията, установени в настоящата подчаст.

21.A.14 Доказване на капацитет**▼M5**

- а) Заявителят за типов сертификат или ограничен типов сертификат доказва своя капацитет чрез получаване на одобрение за проектантска организация, издадено от Агенцията в съответствие с подчаст Й.

▼B

- б) Чрез дерогация от буква а), като алтернативна процедура за доказване на капацитет заявителят може да поиска споразумение с Агенцията за използване на процедури, установяващи специфични проектантски практики, ресурси и последователност от действия, необходими за съответствие с настоящото приложение I (част 21), когато продуктът е един от следните:

1. въздухоплавателно средство ELA2;
2. двигател или витло, инсталиран(о) във въздухоплавателно средство ELA2;
3. бутален двигател;
4. витло с постоянна или променлива стъпка.

▼ M5

в) Чрез дерогация от буква а), заявителят може да докаже своя капацитет като получи съгласието на Агенцията да приеме неговата програма за сертифициране, изготвена в съответствие с точка 21.A.15, буква б), когато подлежащият на сертифициране продукт е:

1. въздухоплавателно средство ELA1; или
2. двигател или витло, инсталиран(о) във въздухоплавателно средство ELA1.

▼ B**21.A.15 Заявление**

а) Заявлението за типов сертификат или ограничен типов сертификат се изготвя във форма и по начин, определени от Агенцията;

▼ M7

б) Заявлението за типов сертификат или ограничен типов сертификат включва, като минимум, предварителни описателни данни на продукта, предназначението на продукта и вида експлоатация, за който се иска сертифициране. Освен това то включва, или към него трябва да се добави след първоначалното заявление, програма за сертифициране за доказването на съответствие съгласно точка 21.A.20, която се състои от:

▼ M5

1. подробно описание на типовия проект, включително всички конфигурации, които предстои да бъдат сертифицирани;
2. предлаганите експлоатационни характеристики и ограничения;
3. предназначението на продукта и вида експлоатация, за който се иска сертифициране;
4. предложение за основание за първоначално типово сертифициране, основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изисквания за опазване на околната среда, изготвено в съответствие с изискванията и вариантите, посочени в точки 21.B.80, 21.B.82 и 21.B.85;
5. предложение за разбивка на програмата за сертифициране на значими групи от дейности и данни за доказване на съответствие, включително предложение относно средствата за постигане на съответствие и свързаните с тях документи за съответствие;
6. предложение за оценка на значимите групи от дейности и данни за доказване на съответствие по отношение на вероятността за неидентифицирано несъответствие с основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност или изискванията за опазване на околната среда и по отношение на потенциалното въздействие на въпросното несъответствие върху безопасността на продукта и опазването на околната среда. Предложената оценка отчита най-малко елементите, предвидени в точка 21.B.100, буква а), подточки 1—4. Въз основа на тази оценка заявлението включва предложение за участие на Агенцията в проверката на дейностите и данните за доказване на съответствие; и
7. график на проекта, включващ основните етапни цели.

в) След като представи на Агенцията първоначалната програма за сертифициране, заявителят я актуализира, когато се внасят промени в проекта за сертифициране, засягащи която и да е от подточки 1—7 от буква б).

▼ M7

г) Заявлението за типов сертификат или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство включва, или към него трябва да се добави след първоначалното заявление, допълнение към заявлението за одобрение на данните за експлоатационната годност.

▼ M5

д) Заявлението за типов сертификат или ограничен типов сертификат за големи самолети или големи витлокрили е валидно пет години, а заявлението за всеки друг типов сертификат или ограничен типов сертификат е валидно три години, освен ако заявителят докаже при подаването му,

▼ M5

че неговият продукт изисква по-дълъг период от време за доказване и деклариране на съответствие и Агенцията одобри въпросния по-дълъг период от време.

- е) В случай, че типов сертификат или ограничен типов сертификат не е издаден или е очевидно, че няма да бъде издаден в срока, посочен в буква д), заявителят може:
1. да подаде ново заявление при спазване на основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, определени и сведени до знанието му от Агенцията в съответствие с точки 21.Б.80, 21.Б.82 и 21.Б.85 към датата на подаване на новото заявление; или
 2. да подаде заявление за удължаване на срока, предвиден в буква д), като предложи нова дата за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат. В такъв случай, заявителят трябва да отговаря на основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данни за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, определени и сведени до знанието му от Агенцията в съответствие с точки 21.Б.80, 21.Б.82 и 21.Б.85 към избрана от заявителя дата. Същевременно при заявление за типов сертификат за голям самолет или за голям витлокрил тази дата не може да предхожда с повече от пет години предложената от заявителя нова дата за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат, а при заявление за какъвто и да било друг типов сертификат или ограничен типов сертификат — с повече от три години.

▼ B**21.A.19 Изменения, за които се изисква нов типов сертификат**

Всяко физическо или юридическо лице, предлагащо промяна на продукта, подава заявление за нов типов сертификат, ако Агенцията счита, че това изменение в проекта, мощността, тягата или масата е толкова значимо, че се изисква самостоятелно пълно изследване за съответствие с приложимо основание за типово сертифициране.

▼ M5**21.A.20 Доказване на съответствие с основанието за типово сертифициране, с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и с изискванията за опазване на околната среда**

- а) След като Агенцията приеме програмата за сертифициране, заявителят доказва съответствие с основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, определени и сведени до знанието му от Агенцията в съответствие с точки 21.Б.80, 21.Б.82, 21.Б.85, и представя на Агенцията средствата, с които е доказано това съответствие.
- б) Заявителят докладва до Агенцията за всякакви трудности или събития, с които се е сблъскал в процеса на доказване на съответствие, които биха могли да засегнат в значителна степен оценката на риска по точка 21.A.15, буква б), подточка 6 или програмата за сертифициране, или другояче биха могли да наложат промяна в степента на участие на Агенцията, за което заявителят е бил предварително уведомен в съответствие с точка 21.Б.100, буква в).
- в) Заявителят вписва обосновката на съответствието в документите за съответствие съгласно програмата за сертифициране.

▼M5

г) След приключване на всички доказвания на съответствие съгласно програмата за сертифициране, включително на всякакви проверки и тестове в съответствие с точка 21.A.33, и след всички полетни тестове в съответствие с точка 21.A.35, заявителят декларира, че:

1. е доказал съответствие с основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, определени и сведени до знанието му от Агенцията, при следване на програмата за сертифициране, приета от Агенцията; и
2. не са установени свойства и характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се иска сертифициране.

д) Заявителят представя на Агенцията декларацията за съответствие, посочена в буква г). Когато заявителят притежава подходящо одобрение за проектантска организация, декларацията за съответствие се изготвя съгласно разпоредбите на подчаст Й и се представя на Агенцията.

21.A.21 Изисквания за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат

а) За да му бъде издаден типов сертификат за продукт или ограничен сертификат за въздухоплавателно средство, когато въздухоплавателното средство не отговаря на съществените изисквания, посочени в приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1139, заявителят:

1. доказва своя капацитет в съответствие с точка 21.A.14;
2. доказва съответствие с точка 21.A.20;
3. доказва, че двигателят и витлото, ако са монтирани на въздухоплавателното средство:

А) имат типов сертификат, издаден или определен в съответствие с настоящия регламент; или

Б) са с доказано съответствие с установеното основание за типово сертифициране на въздухоплавателно средство и с изискванията за опазване на околната среда, зададени и сведени до знанието му от Агенцията като необходими за осигуряване на безопасен полет на въздухоплавателното средство.

б) Чрез дерогация от буква а), подточка 2, по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.A.20, буква г), заявителят има право да му бъде издаден типов сертификат за въздухоплавателно средство или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство, преди да е доказал съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че докаже такова съответствие преди датата, към която е предвидено въпросните данни да се използват на практика.

▼B

21.A.31 Типов проект

а) Типовият проект се състои от:

1. чертежи и спецификации, както и списък на такива чертежи и спецификации, необходими за определяне на конфигурацията и проектните качества на продукта, показвайки съответствие с приложимо основание за типово сертифициране и изискванията за опазване на околната среда;

▼B

2. информация за материалите и процесите, както и методите на производство и сглобяване на продукта, необходими за удостоверяване на съобразността на продукта;

▼M2

3. раздел от инструкциите за продължаваща летателна годност, отнасящ се до одобрените ограничения на летателната годност, определени в приложимите сертификационни спецификации; и

▼M5

4. всякакви други данни, позволяващи чрез сравнение да се определят летателната годност и ако е приложимо — екологичните характеристики на последващите продукти от същия тип.

▼B

- б) Всеки типов проект е адекватно идентифициран.

▼M5**21.A.33 Проверки и тестове**

- а) (Запазено)

- б) Преди да бъде предприет всеки един тест по време на доказването на съответствие, изисквано съгласно точка 21.A.20, заявителят трябва да е проверил и потвърдил:

1. за изпитвания образец:

- i) че материалите и способите отговарят адекватно на спецификациите за предлагания типов проект;
- ii) че частите от продукта отговарят адекватно на чертежите в предложения типов проект; и
- iii) че производствените способности, конструкцията и сглобяването отговарят адекватно на тези, посочени в типовия проект; и

2. по отношение на изпитателното и измервателното оборудване, използвано при теста: че те са адекватни за целите на теста и са надлежно калибровани.

- в) На основата на проверките, извършени в съответствие с буква б), заявителят издава декларация за съответствие, в която се изброяват всички потенциални несъответствия, заедно с аргументация, че те няма да се отразят на резултатите от тестовите, и разрешава на Агенцията да извърши такава проверка, каквато счита за необходима за потвърждаване на валидността на тази декларация.

- г) Заявителят разрешава на Агенцията:

1. да преглежда всякакви данни и информация, имащи отношение към доказването на съответствие; и
2. да наблюдава или провежда всякакви тестове или проверки, извършвани за целите на доказването на съответствие.

- д) За всички тестове и проверки, наблюдавани или провеждани от Агенцията в съответствие с буква г), подточка 2:

1. заявителят представя на Агенцията декларация за съответствие, каквато се предвижда в буква в); и
2. в изпитвания образец, в изпитателното или в измервателното оборудване, от момента на издаване на декларацията за съответствие по буква в) до момента на представяне на Агенцията на изпитвания образец за извършване на теста, не се правят никакви промени, които биха могли да засегнат валидността на декларацията за съответствие.

▼B**21.A.35 Полетни тестове**

- а) Полетно тестване с цел получаване на типов сертификат се извършва в съответствие с условията за такова полетно тестване, уточнени от Агенцията.
- б) Заявителят извършва всички полетни тестове, които Агенцията счита за необходими:
1. да определи съответствие с приложимо основание за типово сертифициране и изискванията за опазване на околната среда; и
 2. да определи дали съществува сигурност, че въздухоплавателното средство, неговите части и оборудване са надеждни и работят надлежно за въздухоплавателни средства, които се сертифицират съгласно приложение I (част 21), освен:
 - i) планери и мотопланери;
 - ii) балони и дирижабли съгласно определението за ELA1 или ELA2;
 - iii) самолети с максимална излетна маса (MTOM) 2 722 kg или по-малко.
- в) (Запазено)
- г) (Запазено)
- д) (Запазено)
- е) Полетните тестове, предписани в буква б), точка 2, включват:
1. за въздухоплавателни средства с турбинни двигатели от тип, който по-рано не е бил използван при въздухоплавателно средство с типов сертификат, най-малко 300 часа експлоатация с пълно натоварване на двигателя, които отговарят на типов сертификат; и
 2. за всички други въздухоплавателни средства — най-малко 150 часа експлоатация.

▼M5**21.A.41 Типов сертификат**

Типовият сертификат и ограниченият типов сертификат включват типовия проект, експлоатационните ограничения, набора от данни на типовия сертификат за летателна годност и емисии, приложимото основание за типово сертифициране и изисквания за опазване на околната среда, с които Агенцията отчита съответствие, както и всяко друго условие или ограничение, предписано за продукта в приложимите сертификационни спецификации и изисквания за опазване на околната среда. Типовият сертификат за въздухоплавателно средство и ограниченият типов сертификат включват освен това приложимото основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност, данните за експлоатационната годност и набора от данни на типовия сертификат за шум. Типовият сертификат за въздухоплавателно средство и ограниченият типов сертификат включват запис за съответствие с емисиите на CO₂, а наборът от данни на типовия сертификат за двигателя включва запис за съответствие с емисиите на отработили газове.

▼M7**21.A.44 Задължения на притежателя**

Всеки притежател на типов сертификат или ограничен типов сертификат:

- а) поема задълженията, установени в точки 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.55, 21.A.57, 21.A.61, 21.A.62 и 21.A.65; и за тази цел продължава да отговаря на квалификационните изисквания за приемливост съгласно точка 21.A.14; както и
- б) определя маркирането в съответствие с подчаст Р.

Считано от 18 май 2022 г., задължението за спазване на задълженията, изброени в буква а), се разбира като отнасящо се до точки 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.62 и 21.A.65; и за тази цел всеки притежател на типов сертификат или ограничен типов сертификат продължава да отговаря на квалификационните изисквания за приемливост съгласно точка 21.A.14.

▼B**21.A.47 Условия за прехвърляне**

Предаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат може да се извършва само към физически или юридически лица, които са способни да поемат задължения съгласно точка 21.A.44 и с тази цел са демонстрирали своя капацитет да отговорят на критериите на точка 21.A.14.

21.A.51 Срок на действие и продължаваща валидност

а) Типов сертификат и ограничен типов сертификат се издават с неограничен срок на действие. Те са валидни, при условие че:

1. притежателят продължава да спазва настоящото приложение 1 (част 21); и
2. сертификатът не е предаден или отнет съгласно приложимите административни процедури, установени от Агенцията.

б) При предаване или отнемане на типов сертификат или ограничен типов сертификат той се връща на Агенцията.

▼M2**21.A.55 Архивиране**

Цялата информация относно проекта, чертежите и протоколите от изпитване, включително инспекционните доклади за изпитания продукт, се съхраняват от притежателя на типов сертификат или ограничен типов сертификат на разположение на Агенцията и се запазват с цел предоставяне на необходимата информация за осигуряване на продължаващата летателна годност и продължаващата валидност на данните за експлоатационна годност, както и за съответствие на продукта с приложимите изисквания за опазване на околната среда.

21.A.57 Наръчници

Притежателят на типов сертификат или ограничен типов сертификат изготвя, поддържа и актуализира оригинали на всички наръчници за продукта, които са необходими съгласно приложимото основание за типово сертифициране, приложимото основание за сертифициране на данните за експлоатационна годност и изискванията за опазване на околната среда, и при поискване предоставя копия от тях на Агенцията.

▼B**21.A.61 Инструкции за продължаваща летателна годност**

а) Притежателят на типов сертификат или ограничен типов сертификат предоставя поне един набор от пълни инструкции за продължаваща летателна годност, включващи описателни данни и приложими за изпълнение инструкции, подготвени в съответствие с приложимо основание за типов сертификат, за всеки известен собственик на едно или повече въздухоплавателни средства, двигатели или витла, при доставянето им или при издаването на първия сертификат за летателна годност на въпросното въздухоплавателно средство, което от тях стане по-късно, и след това прави тези инструкции достъпни при поискване на всяко друго лице, от което се изисква да отговаря на което и да е условие на тези инструкции. Предоставянето на достъп до някои наръчници или части от инструкции за продължаваща летателна годност, засягащи ремонта или други форми на тежка поддръжка, може да бъде забавено до влизането на продукта в експлоатация, но те трябва да са достъпни, преди който и да е продукт да достигне съответен брой летателни часове/цикли.

б) Допълнително, промените в инструкциите за продължаваща летателна годност се правят достъпни за всички известни ползватели на продукта, както и при поискване на всяко лице, от което се изисква да отговаря на тези инструкции. Програма, демонстрираща как се разпространяват промени в инструкциите за продължаваща летателна годност, се представя на Агенцията.

▼ M2**21.A.62 Достъпност на данните за експлоатационната годност**

Притежателят на типов сертификат или ограничен типов сертификат предоставя:

- а) най-малко един пълен набор от данни за експлоатационната годност, изготвен в съответствие с приложимото основание за сертифициране на експлоатационната годност, на всички известни оператори от ЕС на въздухоплавателни средства, преди да се наложи данните за експлоатационна годност да бъдат използвани от организация за обучение или от оператор от ЕС; и
- б) всяка промяна в данните за експлоатационна годност — на всички известни оператори от ЕС на въздухоплавателни средства; и
- в) при поискване — съответните данни, посочени в букви а) и б) по-горе, на:
 - 1. компетентния орган, който отговаря за проверката на съответствието с един или повече елементи на този набор от данни за експлоатационната годност; и
 - 2. всяко лице, от което се изисква съответствие с един или повече елементи на този набор от данни за експлоатационната годност.

▼ M7**21.A.65 Поддържане на конструктивната цялост на самолетните конструкции**

Притежателят на типов сертификат или ограничен типов сертификат за голям самолет гарантира, че програмата за поддържане на конструктивната цялост продължава да е в сила през целия експлоатационен срок на самолета, като се вземат предвид експлоатационният опит и текущите операции.

▼ B

(ПОДЧАСТ В — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ Г — ПРОМЕНИ В ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ

▼ M2**21.A.90A Приложно поле**

С настоящата подчаст се установява процедура за одобряване на промени в типови сертификати и се уреждат правата и задълженията на заявителите и притежатели на такова одобрение. В настоящата подчаст се определят и стандартните промени, които не подлежат на одобрение по предвидената в нея процедура. В настоящата подчаст под „типови сертификати“ се разбират типови сертификати и ограничени типови сертификати.

▼ B**21.A.90B Стандартни промени****▼ M2**

- а) Стандартни промени са промени в типов сертификат:
 - 1. във връзка със:
 - i) самолети с максимална излетна маса (МТОМ) 5 700 kg или по-малко;
 - ii) хеликоптери с МТОМ 3 175 kg или по-малко;
 - iii) планери, мотопланери, балони и дирижабли съгласно определението за ELA1 или ELA2;
 - 2. които следват проектни данни, включени в сертификационни спецификации, издадени от Агенцията, съдържащи приемливи методи, техники и практики за извършване и идентифициране на стандартни промени, включително съответните инструкции за поддържането на летателната годност; и
 - 3. които не са в противоречие с данните на притежателите на ТС.

▼ B

- б) Точки 21.A.91—21.A.109 не се прилагат за стандартни промени.

▼ **M5****21.A.91 Класификация на промените в типов сертификат**

Промените в типов сертификат се класифицират като малки и значителни. „Малка промяна“ е такава, която няма забележим ефект върху масата, баланса, здравината на структурата, надеждността, експлоатационните характеристики, данните за експлоатационната годност или други характеристики, влияещи върху летателната годност на продукта или екологичните му характеристики. Без да засяга точка 21.A.19, съгласно настоящата подчаст всички други промени са „значителни промени“. Малките и значителните промени се одобряват в съответствие с точки 21.A.95 или 21.A.97, според случая, и се идентифицират адекватно.

▼ **M2****21.A.92 Приемливост**

- а) Само притежателят на типов сертификат може да поиска одобряване на значителна промяна в този типов сертификат съгласно тази подчаст; всички други заявители за значителни промени в типовия сертификат заявяват това съгласно подчаст Д.
- б) Всяко физическо или юридическо лице може да поиска одобряване на малки промени в типов сертификат съгласно настоящата подчаст.

▼ **M5****21.A.93 Заявление**

- а) Заявлението за одобряване на промяна в типов сертификат се изготвя във форма и по начин, установени от Агенцията.

▼ **M7**

- б) Заявлението включва, или към него трябва да се добави след първоначалното заявление, програма за сертифициране за доказването на съответствие съгласно точка 21.A.20, която се състои от:

▼ **M5**

1. описание на промяната, посочващо:
 - i) конфигурацията(ите) на продукта в типовия сертификат, по който се прави промяната;
 - ii) всички области на продукта в типовия сертификат, включително одобрените наръчници, които се изменят или са засегнати от промяната; и
 - iii) когато промяната засяга данните за експлоатационната годност, всяка необходима промяна в данните за експлоатационната годност;
2. посочване на всякакви повторни разследвания, необходими за доказване на съответствие на промяната и областите, засегнати от нея, с основанието за типовото сертифициране, основанието за сертифициране на данни за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда; и
3. за значителна промяна в типов сертификат:
 - i) предложение за основанието за първоначално типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, изготвено в съответствие с изискванията и вариантите, посочени в точка 21.A.101;
 - ii) предложение за разбивка на програмата за сертифициране на значими групи от дейности и данни за доказване на съответствие, включително предложение относно средствата за постигане на съответствие и свързаните с тях документи за съответствие;
 - iii) предложение за оценка на значимите групи от дейности и данни за доказване на съответствие по отношение на вероятността за неидентифицирано несъответствие с основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност или изискванията за опазване на околната среда и по отношение на потенциалното въздействие на въпросното несъответствие върху безопасността на продукта и

▼ **M5**

опазването на околната среда. Предложената оценка отчита най-малко елементите, предвидени в точка 21.Б.100, буква а), подточки 1—4. Въз основа на тази оценка заявлението включва предложение за участие на Агенцията в проверката на дейностите и данните за доказване на съответствие; и

iv) график на проекта, включващ основните етапни цели.

в) Заявлението за промяна в типовия сертификат на голям самолет или голям витлокрил е валидно пет години, а заявлението за всеки друг типовой сертификат е валидно три години. В случай, че промяната не е одобрена или е очевидно, че няма да бъде одобрена в срока, посочен в настоящата точка, заявителят може:

1. да подаде ново заявление за промяна в типовия сертификат при спазване на основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, определени от Агенцията в съответствие с точка 21.А.101 и сведени до знанието му в съответствие с точка 21.Б.105 към датата на подаване на новото заявление; или

▼ **M7**

2. да подаде заявление за удължаване на срока за първоначалното заявление, предвиден в първото изречение на буква в), като предложи нова дата за издаване на одобрението. В такъв случай заявителят трябва да отговаря на основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, определени от Агенцията в съответствие с точка 21.А.101 и сведени до знанието му в съответствие с точка 21.Б.105, към избрана от заявителя дата. Същевременно при заявление за промяна в типов сертификат или в ограничен типов сертификат за голям самолет или за голям витлокрил тази дата не може да предхожда с повече от пет години предложената от заявителя нова дата за издаване на одобрение, а при заявление за промяна в какъвто и да било друг типов сертификат или ограничен типов сертификат — с повече от три години.

▼ **M5**

21.А.95 Изисквания за одобрение на малка промяна

а) Малки промени в типов сертификат се класифицират и одобряват от:

1. Агенцията; или
2. одобрена проектантска организация в обхвата на нейните права, посочени в точка 21.А.263, буква в), подточки 1 и 2, според посоченото в условията на нейното одобрение.

б) Малка промяна в типов сертификат се одобрява само:

1. когато е доказано, че промяната и областите, засегнати от нея, отговарят на основанието за типово сертифициране и изискванията за опазване на околната среда, включени чрез препратка в типовия сертификат;
2. в случай на промяна, засягаща данните за експлоатационната годност, когато е доказано, че необходимите промени в данните за експлоатационната годност спазват основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, включено чрез препратка в типовия сертификат;
3. когато е декларирано съответствие с основанието за типово сертифициране, приложимо в съответствие с подточка 1, а обосновките за съответствие са вписани в документите за съответствие; и
4. когато не са установени свойства и характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се иска сертифициране.

в) Чрез дерогация от буква б), подточка 1, сертификационни спецификации, станали приложими след включените чрез препратка в типовия сертификат, могат да бъдат използвани за одобрение на малка промяна, при условие че не засягат доказването на съответствие.

▼ M5

- г) Чрез дерогация от буква а), по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.A.20, буква г), малка промяна в типов сертификат на въздухоплавателно средство може да бъде одобрена, преди да е доказано съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че заявителят докаже въпросното съответствие преди датата, към която въпросните данни се използват на практика.
- д) Заявителят представя на Агенцията данните в подкрепа на промяната и декларация за доказано съответствие по смисъла на буква б).
- е) Одобряването на малка промяна в типов сертификат се ограничава до конкретната конфигурация(и) в типовия сертификат, за която(които) се отнася промяната.

21.A.97 Изисквания за одобрение на значителна промяна

- а) Значителни промени в типов сертификат се класифицират и одобряват от:

1. Агенцията; или
2. одобрена проектантска организация в обхвата на нейните права, посочени в точка 21.A.263, буква в), подточки 1 и 8, според посоченото в условията на нейното одобрение.

- б) Значителна промяна в типов сертификат се одобрява само:

1. когато бъде доказано, че промяната и областите, засегнати от нея, отговарят на основанието за типово сертифициране и изискванията за опазване на околната среда, установени от Агенцията в съответствие с точка 21.A.101;
2. в случай на промяна, засягаща данните за експлоатационната годност, когато бъде доказано, че необходимите промени в данните за експлоатационната годност спазват основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, установени от Агенцията в съответствие с точка 21.A.101; и
3. когато съответствието с подточки 1 и 2 бъде доказано съгласно точка 21.A.20 като приложимо спрямо промяната.

- в) Чрез дерогация от буква б), подточки 2 и 3, по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.A.20, буква г), значителна промяна в типов сертификат на въздухоплавателно средство може да бъде одобрена преди да е доказано съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че заявителят доказва въпросното съответствие преди датата, към която въпросните данни се използват на практика.

- г) Одобряването на значителна промяна в типов сертификат се ограничава до конкретната конфигурация(и) в типовия сертификат, за която(които) се отнася промяната.

21.A.101 Основание за типово сертифициране, основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изисквания за опазване на околната среда при значителна промяна в типов сертификат

- а) Значителната промяна в типовия сертификат и областите, засегнати от промяната, трябва да отговарят на сертификационните спецификации, приложими спрямо променяния продукт към датата на подаване на заявлението за промяна, или на сертификационните спецификации, станали приложими след тази дата в съответствие с буква е) по-долу. Валидността на заявлението се определя в съответствие с точка 21.A.93, буква в). Освен това, променяният продукт трябва да отговаря на изискванията за опазване на околната среда, определени от Агенцията в съответствие с точка 21.B.85.

▼ **M7**

- б) С изключение на предвиденото в буква з), чрез дерогация от буква а), по-ранно изменение на сертификационната спецификация, посочена в буква а), както и на всяка друга пряко свързана сертификационна спецификация, може да се използва във всеки от следните случаи, освен ако въпросното по-ранно изменение не е влязло в сила преди датата, към която е влязла в сила съответната сертификационна спецификация, включена чрез препратка в типовия сертификат:

▼ **M5**

1. Промяна, която Агенцията смята за незначителна. За да определи дали дадена промяна е значителна или не, Агенцията оценява промяната в контекста на всички предишни съотносими промени в проекта и на свързаните с тях промени в приложимите сертификационни спецификации, включени чрез препратка в типовия сертификат на продукта. Промени, които отговарят на един от следните критерии, автоматично се считат за значителни:
 - i) не се запазват общата конфигурация или принципите на конструкцията;
 - ii) допусканията, използвани за сертифициране на продукта, който се променя, престават да са валидни;
 2. Всяка област, система, част или оборудване, които Агенцията смята за незасегнати от промяната;
 3. Всяка област, система, част или оборудване, засегнати от промяната, за които Агенцията смята, че съответствието със сертификационните спецификации, посочени в буква а), не допринася съществено за равнището на безопасност на променяния продукт или би било трудно осъществимо.
- в) Чрез дерогация от буква а), в случай на промяна на въздухоплавателно средство, различно от витлокрил, с максимално тегло, не по-голямо от 2 722 kg (6 000 фунта), или витлокрил без турбина с максимално тегло, не по-голямо от 1 361 kg (3 000 фунта), промяната и засегнатите от нея области трябва да отговарят на основанието за типово сертифициране, включено чрез препратка в типовия сертификат. Същевременно, ако Агенцията смята промяната в някоя област за значителна, тя може да изиска промяната и областите, засегнати от нея, да отговарят на поправка в сертификационната спецификация на основанието за типово сертифициране, включено чрез препратка в типовия сертификат, и на всяка друга пряко свързана сертификационна спецификация, освен ако Агенцията не сметне, че съответствието с това изменение не допринася съществено за равнището на безопасност на променяния продукт или би било трудно осъществимо.
- г) Ако Агенцията смята, че валидните към датата на заявлението за промяна сертификационни спецификации не осигуряват адекватни стандарти по отношение на предлаганата промяна, то промяната и засегнатите от нея области трябва също да отговарят на всички специални условия, както и на измененията в тези специални условия, предписани от Агенцията съгласно точка 21.Б.75, за да се осигури равнище на безопасност, еквивалентно с установеното в сертификационните спецификации, приложими към датата на подаване на заявлението за промяна.
- д) Чрез дерогация от букви а), б) и в), промяната и засегнатите от нея области могат да съответстват на алтернатива на сертификационната спецификация, определена от Агенцията, ако заявителят предложи такава алтернатива, при условие че Агенцията счита, че алтернативата осигурява равнище на безопасност, което е:
1. в случай на типов сертификат:
 - i) еквивалентно на зададеното по силата на сертификационните спецификации, определени от Агенцията съгласно букви а), б) или в) по-горе; или
 - ii) отговарящо на съществените изисквания, посочени в приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1139;

▼ M5

2. в случай на ограничен типов сертификат — адекватно на предназначението.
- е) Ако заявителят избира да се съобрази със сертификационна спецификация, посочена в изменение, което влиза в сила след подаването на заявление за промяна в типовия сертификат, промяната и засегнатите от нея области трябва също така да са съобразени с всяка друга сертификационна спецификация, имаща пряка връзка с тях.
- ж) Когато заявлението за промяна в типов сертификат за въздухоплавателно средство съдържа или след първоначалното му подаване е допълнено с промени в данните за експлоатационната годност, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност се определя в съответствие с букви а) до е) по-горе.

▼ M7

- з) За големи самолети, за които се прилага точка 26.300 от приложение I към Регламент (ЕС) 2015/640 ⁽¹⁾, заявителят отговаря на сертификационни спецификации, които осигуряват най-малко равнище на безопасност, еквивалентно на това по точки 26.300, 26.320 и 26.330 от приложение I към Регламент (ЕС) 2015/640, с изключение на заявителите за допълнителни типови сертификати, които не са задължени да вземат под внимание точка 26.303.

▼ M5**▼ M2****21.A.105 Архивиране**

За всяка промяна цялата информация относно проекта, чертежите и протоколите от изпитване, включително инспекционните доклади за изпитания изменен продукт, се съхраняват от заявителя на разположение на Агенцията и се запазват с цел предоставяне на необходимата информация за осигуряване на продължаващата летателна годност и продължаващата валидност на данните за експлоатационна годност, както и за съответствие на изменения продукт с приложимите изисквания за опазване на околната среда.

▼ B**21.A.107 Инструкции за продължаваща летателна годност****▼ M2**

- а) Притежателят на одобрение за малка промяна в типов сертификат изготвя поне един набор съответни изменения, ако има такива, в инструкциите за продължаваща летателна годност на продукта, по който се прави малка промяна, подготвени в съответствие с приложимото основание за типово сертифициране, за всеки известен собственик на едно или повече въздухоплавателни средства, двигатели или витла с вградена малка промяна при доставянето им или при издаването, ако е на по-късна дата, на първия сертификат за летателна годност на въпросното въздухоплавателно средство и след това предоставя тези изменения в инструкциите при поискване на всяко друго лице, от което се изисква да отговаря на което и да е условие от тези инструкции.

▼ B

- б) Допълнително, промените към тези вариации в инструкциите за продължаваща летателна годност се правят достъпни за всички известни оператори на продукт с включени малки промени и се правят достъпни при поискване от всяко лице, от което се изисква да отговаря на тези инструкции.

▼ M2**21.A.108 Достъпност на данните за експлоатационната годност**

В случай че има промяна, засягаща данните за експлоатационна годност, притежателят на одобрение за малка промяна предоставя:

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2015/640 на Комисията от 23 април 2015 г. относно допълнителни спецификации за летателна годност за даден тип експлоатация и за изменение на Регламент (ЕС) № 965/2012 (ОВ L 106, 24.4.2015 г., стр. 18).

▼ M2

- а) най-малко един набор от изменения в данните за експлоатационна годност, изготвен в съответствие с приложимото основание за сертифициране на експлоатационната годност, на всички известни оператори на променените въздухоплавателни средства в ЕС, преди да се наложи данните за експлоатационна годност да бъдат използвани от организация за обучение или от оператор в ЕС; и
- б) всяка следваща промяна в засегнатите данни за експлоатационна годност — на всички известни оператори на променените въздухоплавателни средства в ЕС; и
- в) при поискване — съответните части от промените, посочени в букви а) и б) по-горе, на:
 1. компетентния орган, който отговаря за проверката на съответствието с един или повече елементи на засегнатите данни за експлоатационната годност; и
 2. всяко лице, от което се изисква съответствие с един или повече елементи на този набор от данни за експлоатационната годност.

21.A.109 Задължения и маркировка ЕРА

Притежателят на одобрение за малка промяна в типов сертификат:

- а) изпълнява задълженията, установени в точки 21.A.4, 21.A.105, 21.A.107 и 21.A.108; и
- б) определя маркирането, включително буквите ЕРА (European Part Approval — Европейско одобрение на част) в съответствие с точка 21.A.804, буква а).

▼ B**ПОДЧАСТ Д — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ****▼ M5****21.A.111 Приложно поле**

С настоящата подчаст се установява процедурата за одобряване на значителни промени в типов сертификат съгласно процедурите за допълнителен типов сертификат и се определят правата и задълженията на заявителите и притежателите на тези сертификати. В настоящата подчаст всяко позоваване на типови сертификати включва типови сертификати и ограничени типови сертификати.

21.A.112A Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице, което е доказало или е в процес на доказване на капацитета си съгласно точка 21.A.112Б може да подаде заявление за допълнителен типов сертификат съгласно условията, установени в настоящата подчаст.

▼ B**21.A.112Б Доказване на капацитет****▼ M5**

- а) Всеки заявител на допълнителен типов сертификат доказва своя капацитет чрез притежаване на одобрение за проектантска организация, издадено от Агенцията в съответствие с подчаст й.

▼ B

- б) Чрез дерогация от буква а), като алтернативна процедура за доказване на капацитет, заявителят може да поиска споразумение с Агенцията за използване на процедури, установяващи специфични проектантски практики, ресурси или последователност от действия, необходими за съответствие с настоящата подчаст.

▼ M5

- в) Чрез дерогация от буква а), в случай на продукти, упоменати в точка 21.A.14, буква в), заявителят може да докаже своя капацитет като получи одобрение от Агенцията за своята програма за сертифициране, изготвена в съответствие с точка 21.A.93, буква б).

▼B**21.A.113 Заявление за допълнителен типов сертификат**

- а) Заявлението за допълнителен типов сертификат се изготвя във форма и по начин, определени от Агенцията.

▼M5

- б) Когато подава заявление за допълнителен типов сертификат, заявителят:
- i) включва в заявлението информацията, която се изисква съгласно точка 21.A.93, буква б);
 - ii) посочва конкретно дали сертификационните данни са или ще бъдат изготвени изцяло от заявителя или въз основа на договореност със собственика на данните за типово сертифициране.
- в) Точка 21.A.93, буква в) се прилага по отношение на изискванията за сроковете на валидност на заявлението, както и по отношение на изискванията относно необходимостта от актуализация на основанието за типово сертифициране, основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и изискванията за опазване на околната среда, когато промяната не е била одобрена или е очевидно, че няма да бъде одобрена в определения срок.

21.A.115 Изисквания за одобряване на значителни промени под формата на допълнителен типов сертификат

- а) Допълнителни типови сертификати се издават от:
1. Агенцията; или
 2. одобрена проектантска организация в обхвата на нейните права, посочени в точка 21.A.263, буква в), подточки 1 и 9, според посоченото в условията на нейното одобрение.
- б) Допълнителен типов сертификат се издава само:
1. когато заявителят е доказал своя капацитет в съответствие с точка 21.A.112Б;
 2. когато бъде доказано, че промяната в типовия сертификат и областите, засегнати от нея, отговарят на основанието за типово сертифициране и изискванията за опазване на околната среда, установени от Агенцията в съответствие с точка 21.A.101;
 3. в случай на допълнителен типов сертификат, засягащ данните за експлоатационната годност, когато бъде доказано, че необходимите промени в данните за експлоатационната годност отговарят на основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, установени от Агенцията в съответствие с точка 21.A.101;
 4. когато съответствието с подточки 2 и 3 бъде доказано съгласно точка 21.A.20 като приложимо спрямо промяната; и
 5. когато заявителят е посочил, че предоставя сертификационни данни въз основа на договореност със собственика на данните за типово сертифициране в съответствие с точка 21.A.113, буква б):
 - i) притежателят на типовия сертификат е посочил, че няма технически възражения по отношение на информацията, представена съгласно точка 21.A.93; и
 - ii) притежателят на типов сертификат е съгласен да сътрудничи с притежателя на допълнителния типов сертификат, за да осигури изпълнението на всички задължения за продължаваща летателна годност на променяния продукт чрез съответствие с точки 21.A.44 и 21.A.118А.
- в) Чрез дерогация от буква б), подточки 3 и 4, по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.A.20, буква г), заявителят има право да му бъде издаден допълнителен типов сертификат за въздухоплавателно средство, преди да е доказал съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че докаже такова съответствие преди датата, към която е предвидено въпросните данни да се използват на практика.
- г) Допълнителният типов сертификат се ограничава до конкретната конфигурация(и) в типовия сертификат, за която(които) се отнася съответната значителна промяна.

▼B**21.A.116 Условия за прехвърляне**

Допълнителен типов сертификат може да се прехвърля на физически или юридически лица, които са способни да поемат задължения съгласно точка 21.A.118А и с тази цел са доказали своите възможности да изпълнят критериите на точка 21.A.112Б с изключение на въздухоплавателно средство ELA1, за което физическото или юридическото лице е поискало споразумение с Агенцията за използване на процедури, установяващи неговите действия, необходими за изпълнение на въпросните задължения.

21.A.117 Промени в частта на продукта, обхваната от допълнителния типов сертификат

- а) Малките промени в тази част на продукта, обхваната от допълнителния типов сертификат, се класифицират и одобряват в съответствие с подчаст Г.
- б) Всяка значителна промяна в тази част на продукта, която се обхваща от допълнителен типов сертификат, се одобрява като отделен типов сертификат в съответствие с настоящата подчаст.
- в) Чрез дерогация от буква б) значителната промяна в частта на продукта, обхваната от допълнителния типов сертификат, представен от притежателя на допълнителен сертификат, може да бъде одобрена като промяна на съществуващ допълнителен типов сертификат.

21.A.118А Задължения и ЕРА маркировка

Всеки притежател на допълнителен типов сертификат:

▼M2

- а) изпълнява своите задължения:

1. установени в точки 21.A.3А, 21.A.3Б, 21.A.4, 21.A.105, 21.A.119, 21.A.120А и 21.A.120Б;

2. подразбиращи се за сътрудничество с притежателя на типов сертификат съгласно точка 21.A.115, буква г), подточка 2;

като за тази цел продължава да отговаря на критериите на точка 21.A.112Б;

▼B

- б) определя маркирането, включително буквите ЕРА, в съответствие с точка 21.A.804, буква а).

21.A.118Б Срок на действие и продължаваща валидност

- а) Допълнителен типов сертификат се издава с неограничен срок на действие. Той е валиден, при условие че:

1. притежателят остава в съответствие с настоящото приложение I (част 21); и

2. сертификатът не е предаден или отнет съгласно приложимите административни процедури, установени от Агенцията.

- б) При предаване или отнемане на допълнителен типов сертификат той се връща в Агенцията.

▼M2**21.A.119 Наръчници**

Притежателят на допълнителен типов сертификат изготвя, поддържа и актуализира оригиналите на измененията в наръчниците, които се изискват за продукта от приложимото основание за типово сертифициране, приложимото основание за сертифициране на данните за експлоатационна

▼ M2

годност и изискванията за опазване на околната среда и са необходими за отразяване на промените, въведени чрез допълнителния типов сертификат, и при поискване предоставя копия от тези наръчници на Агенцията.

21.A.120A Инструкции за продължаваща летателна годност**▼ B**

- а) Притежателят на допълнителен типов сертификат за въздухоплавателно средство, двигател или витло изготвя поне един набор от съответните вариации в инструкциите за продължаваща летателна годност, подготвени в съответствие с приложимото основание за типово сертифициране, за всеки известен собственик на едно или повече въздухоплавателни средства, двигатели или витла, включващ характеристиките на допълнителния типов сертификат при доставянето им или при издаването на първия сертификат за летателна годност на въпросното въздухоплавателно средство, което от тях настъпи по-късно, и след това прави тези вариации в инструкциите достъпни при поискване за всяко друго лице, от което се изисква да отговаря на условията на тези инструкции. Достъпността до някои наръчници или части от вариациите в инструкциите за продължаваща летателна годност, засягащи ремонта или други форми на тежка поддръжка, може да бъде забавена до влизането на продукта в експлоатация, но те трябва да са достъпни, преди който и да е продукт да достигне съответен брой летателни часове/цикли.
- б) Допълнително, промените в тези вариации на инструкциите за продължаваща летателна годност се правят достъпни за всички известни ползватели на продукта, включващ допълнителен типов сертификат, и се правят достъпни при поискване за всяко лице, от което се изисква да отговаря на тези инструкции. Програмата, демонстрираща как се разпространяват вариации в инструкциите за продължаваща летателна годност, се представя на Агенцията.

▼ M2**21.A.120B Достъпност на данните за експлоатационната годност**

В случай че има промяна, засягаща данните за експлоатационна годност, притежателят на допълнителен типов сертификат предоставя:

- а) най-малко един набор от изменения в данните за експлоатационна годност, изготвен в съответствие с приложимото основание за сертифициране на експлоатационната годност, на всички известни оператори на променените въздухоплавателни средства в ЕС, преди да се наложи данните за експлоатационна годност да бъдат използвани от организация за обучение или от оператор в ЕС; и
- б) всяка следваща промяна в засегнатите данни за експлоатационна годност — на всички известни оператори на променените въздухоплавателни средства в ЕС; и
- в) при поискване — съответните части от промените, посочени в букви а) и б) по-горе, на:
1. компетентния орган, който отговаря за проверката на съответствието с един или повече елементи на засегнатите данни за експлоатационната годност; и
 2. всяко лице, от което се изисква съответствие с един или повече елементи на този набор от данни за експлоатационната годност.

▼ B**ПОДЧАСТ Е — ПРОИЗВОДСТВО БЕЗ ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ****21.A.121 Приложно поле**

- а) Настоящата подчаст създава процедура за демонстриране на съответствие с приложими проектни данни за продукт, част или оборудване, който се предвижда да бъде произведен, без да е налице одобрение за производствена организация съгласно подчаст Ж.

▼B

- б) Настоящата подчаст създава правила относно задълженията на производителя на продукт, част или оборудване, произвеждани съгласно настоящата подчаст.

21.A.122 Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице може да поиска да демонстрира съответствие на индивидуален продукт, част или оборудване съгласно настоящата подчаст, ако:

- а) е получило или кандидатства за одобрение относно проектирането на този продукт, част или оборудване; или
- б) е осигурило задоволително сътрудничество между производството и проекта посредством подходящо споразумение със заявителя или притежателя на одобрение за такъв проект.

21.A.124 Заявление

- а) Всяко заявление за споразумение, показващо съответствие с индивидуални продукти, части или оборудване съгласно настоящата подчаст, се прави във форма и по начин, определени от компетентния орган.
- б) Такова заявление съдържа:

1. Доказателство, което демонстрира, ако е приложимо, че:

- i) издаването на одобрение за производствена организация съгласно подчаст Ж ще бъде неподходящо; или
- ii) сертифицирането или одобрението за продукт, част или оборудване съгласно настоящата подчаст се изисква в очакване на решение за издаване на одобрение за производствена организация съгласно подчаст Ж.

2. Резюме на изискваната информация от точка 21.A.125A, буква б).

21.A.125A Издаване на документ за съгласие

Заявителят има право да получи документ за съгласие, издаден от компетентния орган, съгласен с демонстрираното съответствие на индивидуални продукти, части и оборудване съгласно настоящата подчаст, след като е:

- а) изградил система за проверка на производството, която гарантира, че всеки продукт, част или оборудване отговаря на приложими проектни данни и е в състояние за безопасна експлоатация;

- б) осигурил наръчник, който съдържа:

1. описание на системата за проверка на производство, която се изисква съгласно буква а);
2. описание на средствата за изготвяне на показания на системата за проверка на производството;
3. описание на тестове по точки 21.A.127 и 21.A.128, както и имената на лица, оторизирани за целите на 21.A.130, буква а);

- в) показва, че е в състояние да осигури помощ в съответствие с точки 21.A.3 и 21.A.129, буква г).

21.A.125B Констатации

а) Когато са намерени обективни доказателства, показващи, че притежателят на документ за съгласие не отговаря на приложимите изисквания на настоящото приложение I (част 21) заключенията се класифицират по следния начин:

1. заключенията от първо ниво са за всяко несъответствие с настоящото приложение I (част 21), водещо до неконтролирано несъответствие с приложими проектни данни, които биха застрашили безопасността на въздухоплавателното средство;
2. заключенията от второ ниво са за всяко несъответствие с настоящото приложение I (част 21), което не се класифицира като първо ниво.

б) Заключенията от трето ниво са за всеки уред, който е бил идентифициран чрез обективно доказателство, че съдържа потенциални проблеми, които могат да доведат до несъответствие с буква а).

в) След получаване на информация за заключенията съгласно точка точка 21.B.125:

1. в случай на заключения от първо ниво притежателят на документа за съгласие демонстрира корективно действие за удовлетворяване на компетентния орган в срок от не повече от 21 работни дни след писмено потвърждаване на заключенията;
2. в случай на заключения от второ ниво предоставеният от компетентния орган период за корективно действие е съобразно характера на заключението, но в никакъв случай не може първоначално да надвишава три месеца. При определени обстоятелства и в зависимост от естеството на заключението, компетентният орган може да удължи тримесечния период, ако бъде представен удовлетворителен план за корективни действия, одобрен от компетентния орган;
3. заключенията от трето ниво не изискват незабавно действие от притежателя на документ за съгласие.

г) В случай на заключения от първо или второ ниво документът за съгласие може да бъде предмет на частично или пълно ограничение, временно спиране на действието му или отнемане съгласно точка 21.B.145. Притежателят на документа за съгласие своевременно потвърждава получаването на писмото за ограничаване, спиране на действието или временно отнемане на документа за съгласие.

21.A.125B Срок на действие и продължаваща валидност

а) Документът за съгласие се издава с ограничен срок на действие, ненадвишаващ една година. Той остава валиден, освен ако:

1. притежателят на документа за съгласие не успее да демонстрира съответствие с приложимите изисквания на настоящата подчасть; или
2. има доказателство, че производителят не може да поддържа задоволителен контрол над производството на продукти, части или оборудване съгласно споразумението; или
3. производителят повече не отговаря на изискванията на точка 21.A.122; или
4. документът за съгласие е предаден, отнет съгласно точка 21.B.145 или срокът му е изтекъл.

б) При предаване, отнемане или изтичане на срока документът за съгласие се връща на компетентния орган.

▼B**21.A.126 Система за проверка на производството**

а) Системата за проверка на производството, изисквана съгласно точка 21.A.125A, буква а), съдържа средства за определяне на това, че:

1. постъпващите материали и закупените или доставени от подизпълнителите части, използвани в крайния продукт, са същите, както е определено в приложимите проектни данни;
2. постъпващите материали и закупените или доставени от подизпълнителите части са надлежно идентифицирани;
3. способите, производствените технологии и методите за сглобяване, оказващи влияние върху качеството и безопасността на крайния продукт, се изпълняват в съответствие със спецификациите, одобрени от компетентния орган;
4. промените в проекта, включително и замяната на материалите, се одобряват съгласно подчасти Г или Д и се проверяват преди вграждането в крайния продукт.

б) Системата за проверка на производството, изисквана от точка 21.A.125A, буква а), е такава, че да гарантира, че:

1. обработваните части се проверяват за съответствие с приложимите проектни данни на етапите на производството, когато могат да бъдат направени точни определения;
2. материалите, подлежащи на повреда или разваляне, надлежно се складираат и адекватно се опазват;
3. валидните проектни чертежи са винаги достъпни за производствения и проверяващ персонал и се използват при необходимост;
4. отхвърлените материали и части се отделят и идентифицират по начин, който изключва тяхното вграждане в крайния продукт;
5. материалите и частите, които са отстранени поради различия с проектните данни или спецификации и за които трябва да се реши дали да бъдат вградени в крайния продукт, са предмет на одобрена процедура за преглед на инженеринг и производство. Такива материали и части, които съгласно такава процедура са приети за използване, надлежно се идентифицират и проверяват повторно, ако е необходимо преработване или ремонт. Материалите и частите, отхвърлени чрез такава процедура, се маркират и отделят, за да се гарантира, че няма да се вграждат в крайния продукт;
6. докладите, направени съгласно системата за проверка на производството, се поддържат и идентифицират с крайния продукт или, когато е уместно, с негова част, и се съхраняват от производителя, с цел да предостави необходимата информация за осигуряване на продължаваща летателна годност на продукта.

21.A.127 Тестове: въздухоплавателно средство

а) Всеки производител на въздухоплавателни средства, произведени съгласно настоящата подчаст, създава одобрена процедура за наземни и полетни тестове и формуляри за проверка и в съответствие с тези формуляри тества всяко произведено въздухоплавателно средство като начин за създаване на съответните аспекти на съответствие с точка 21.A.125A, буква а).

▼B

б) Всяка процедура за производствен тест включва най-малко следното:

1. проверка на качествата на полета;
2. проверка на полетните характеристики (използвайки обичайни инструменти на въздухоплавателното средство);
3. проверка на надлежното функциониране на всички системи и оборудване на въздухоплавателното средство;
4. определяне дали всички инструменти са надлежно маркирани и дали всички табели и необходими ръководства за летателна експлоатация са поставени след полетния тест;
5. наземна проверка на експлоатационните характеристики на въздухоплавателното средство;
6. проверка на всички други принадлежащи на проверяваното въздухоплавателно средство уреди.

21.A.128 Тестове: двигатели и витла

Всеки производител на двигатели или витла, произведени съгласно настоящата подчаст, подлага всеки двигател или витло с променлива стъпка на приемлив функционален тест, както е посочено в документацията на притежателя на типов сертификат, за определяне дали той надлежно работи при целия набор от действия, за които е типово сертифициран, като начин за създаване на съответните аспекти на съответствие с точка 21.A.125A, буква а).

21.A.129 Задължения на производителя

Всеки производител на продукт, част или оборудване, произведени съгласно настоящата подчаст:

- а) прави всеки продукт, част или оборудване достъпни за проверки от компетентния орган;
- б) поддържа на мястото на производство технически данни и чертежи, необходими за определяне дали продуктът отговаря на приложимите проектни данни;
- в) поддържа система за проверка на производството, която гарантира, че всеки продукт отговаря на приложимите проектни данни и е в състояние за безопасна експлоатация;
- г) оказва съдействие на притежателя на типов сертификат, ограничен типов сертификат или разрешен проект при всяко действие за продължаваща летателна годност, свързано с произведения продукт, част или оборудване;
- д) създава и поддържа вътрешна система за докладване на произшествия в интерес на безопасността, позволяваща събиране и оценка на доклади за произшествия, с цел да бъдат идентифицирани опасни тенденции или да се посочат проблеми и да се извлекат подлежащи на докладване произшествия. Тази система включва оценка на съответната информация по отношение на произшествия и публикува съответната информация;
- е) 1. докладва на притежателя на типов сертификат, ограничен типов сертификат или одобрен проект всички случаи, в които продукти, части или оборудване, които са били реализирани от производителя и впоследствие са идентифицирани, имат отклонения от приложимата проектна информация, както и разследва заедно с притежателя на типов сертификат, ограничен типов сертификат или одобрен проект, за да определи тези отклонения, които могат да доведат до условия, застрашаващи безопасността;

▼B

2. докладва на Агенцията и на компетентните органи на държавата-членка за отклонения, които могат да доведат до условия, които застрашават безопасността, определени в точка 1. Такива доклади се изготвят във форма и по начин, определени от Агенцията съгласно точка 21.A.3, буква б), подточка 2 или приети от компетентния орган на държавата-членка;
3. когато производителят действа като доставчик на друга производствена организация, той докладва на тази организация всички случаи, когато е предоставил продукти, части или оборудване на тази организация и впоследствие ги е идентифицирал като имащи потенциални отклонения от приложените проектни данни.

21.A.130 Декларация за съответствие

- а) Всеки производител на продукт, част или оборудване, произведено съгласно настоящата подчаст, издава декларация за съответствие, формуляр 52 на EASA за завършено въздухоплавателно средство (вж. допълнение VIII), или формуляр 1 на EASA за други продукти, части или оборудване (вж. допълнение I). Тази декларация се подписва от оторизирано лице, което заема отговорна длъжност в производствената организация.

▼M5

- б) Декларацията за съответствие включва всички посочени по-долу елементи:
 1. за всеки продукт, част и оборудване — декларация, че този продукт, част или оборудване отговаря на одобрените проектни данни и е в състояние за безопасна експлоатация;
 2. за всяко въздухоплавателно средство — декларация, че въздухоплавателното средство е преминало наземна и полетна проверка в съответствие с точка 21.A.127, буква а);
 3. за всеки двигател или витло с променлива стъпка — декларация, че двигателят или витлото с променлива стъпка са били подложени на окончателен функционален тест от производителя в съответствие с точка 21.A.128;
 4. допълнително за екологичните изисквания:
 - i) декларация, че завършеният двигател е в съответствие с приложените изисквания за емисии на отработили газове от двигателя към датата на производство на двигателя; и
 - ii) декларация, че завършеният самолет е в съответствие с приложените изисквания за емисии на CO₂ към датата на издаване на неговия първи сертификат за летателна годност.

▼B

- в) Всеки производител на такъв продукт, част или оборудване:
 1. при първоначално предаване от него на собствеността върху такъв продукт, част или оборудване; или
 2. при заявление за първоначално издаване на сертификат за летателна годност на въздухоплавателно средство; или
 3. при заявление за издаване на първоначален документ за летателна годност на двигател, витло, част или оборудване,

представя действаща декларация за съответствие за одобрение от компетентния орган.
- г) Компетентният орган одобрява чрез заверка декларацията за съответствие, ако след проверка на продукта, частта или оборудването счита, че те отговарят на приложените проектни данни и са в състояние за безопасна експлоатация.

ПОДЧАСТ Ж — ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ**21.A.131 Приложно поле**

Настоящата подчаст създава:

- а) процедура за издаване на одобрение на производствена организация, показала съответствие на продукти, части и оборудване с приложените проектни данни;

- б) правилата, регулиращи правата и задълженията на заявителите за или притежателите на такива одобрения.

21.A.133 Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице („организация“) може да бъде заявител за одобрение съгласно настоящата подчаст. Заявителят:

- а) доказва, че за определен обем работа одобрението съгласно настоящата подчаст е подходящо с оглед демонстриране на съответствие с определен проект; и
- б) притежава или е подал заявление за одобрение на такъв определен проект; или
- в) е осигурил чрез подходящо споразумение със заявителя за или с притежателя на одобрение на такъв определен проект задоволителна координация между производството и проектирането.

21.A.134 Заявление

Всяко заявление за одобрение на производствена организация се прави до компетентния орган във форма и по начин, определени от този орган, и включва описание на информацията, изисквана от точка 21.A.143 и условията за одобрението, чието издаване се изисква съгласно точка 21.A.151.

21.A.135 Издаване на одобрение за производствена организация

Организацията има право да притежава одобрение на производствена организация, издадено от компетентния орган, когато е демонстрирала съответствие с приложимите изисквания съгласно настоящата подчаст.

21.A.139 Система за качество

- а) Производствена организация демонстрира, че е изградила и е способна да поддържа система за качество. Системата за качество е документирана. Тази система за качество трябва да е такава, че да позволява на организацията да гарантира, че всеки продукт, част или оборудване, произведен от организацията или нейните партньори, или доставен от или договорен с външни страни, отговаря на приложимите проектни данни и е в състояние за безопасна експлоатация, като по този начин упражнява привилегиите, установени в точка 21.A.163.

- б) Системата за качество съдържа:

1. приложимите в рамките на одобрението контролни процедури за:

- i) издаване, одобряване или промяна на документи;
- ii) оценка и контрол на доставчика и подизпълнителя;
- iii) проверка на постъпващи продукти, части, материали и оборудване, включително и новодоставени или ползвани предмети, от купувачи на продукти за това, че съответстват на посочените в приложимите проектни данни;
- iv) идентификация и възможност за проследяване;
- v) производствени способности;
- vi) инспекции и тестване, включително полетни тестове на продукцията;

▼B

- vii) калибровка на инструменти, приспособления и изпитателно оборудване;
- viii) управление на несъответствията;
- ix) координация на летателната годност със заявителя за или притежателя на одобрение за проект;
- x) попълване и съхранение на докладите;
- xi) компетентност и квалификация на персонала;
- xii) издаване на документи за летателна годност;
- xiii) пренасяне, складиране и опаковка;
- xiv) вътрешна оценка на качеството и съответните корективни мерки;
- xv) работа съгласно условията за одобрение, изпълнена в място, различно от одобрения;
- xvi) работа, изпълнявана след завършване на производството, но преди доставката с цел поддържане на въздухоплавателното средство в състояние за безопасна експлоатация;
- xvii) издаване на разрешение за полет и одобрение на свързаните с него условия на полет.

Контролните процедури трябва да включват специални разпоредби за всяка критична част.

2. Независима функция за оценка на качеството при наблюдение на съответствието и адекватността с документираните процедури на системата за качество. Това наблюдение включва система за обратна връзка с лице или група от лица, посочени в точка 21.A.145, буква в), подточка 2 и задължително с ръководителя, посочен в точка 21.A.145, буква в), подточка 1, за осигуряване при необходимост на корективно действие.

21.A.143 Наръчник за производствена организация

- a) Организацията представя на компетентния орган наръчник за производствена организация, включващ следната информация:

1. декларация, подписана от отговорен ръководител, че наръчникът на производствената организация и всички свързани наръчници, които определят съответствието на одобрената организация с настоящата подчаст, ще се изпълнява по всяко време;
2. длъжност(и) и имена на ръководители, приети от компетентния орган в съответствие с точка 21.A.145, буква в), подточка 2;
3. задълженията и отговорностите на ръководителя(ите) съгласно изисквания на точка 21.A.145, буква в) подточка 2, включително въпросите, по които те могат да работят директно с компетентния орган от името на организацията;
4. организационна схема, показваща съответните вериги на отговорност на ръководителите, както се изисква от точка 21.A.145, буква в), подточки 1 и 2;
5. списък на сертифицирания персонал, както е посочено в точка 21.A.145, буква г);

▼B

6. общо описание на човешките ресурси;
7. общо описание на инсталациите, разположени във всеки от посочените адреси в сертификата за одобрение на производствената организация;
8. общо описание на областта на работа на производствената организация, отнасяща се до условията за одобрение;
9. процедура за уведомление на компетентния орган за организационни промени;
10. процедура за изменение на наръчника на производствената организация;
11. описание на системата за качество и процедурите, изисквано от точка 21.A.139, буква б), подточка 1;
12. списък на външни страни, посочен в точка 21.A.139, буква а);

▼M3

13. ако трябва да се провеждат полетни тестове — ръководство за експлоатация при полетни тестове, в което са описани политиката и процедурите на съответната организация по отношение на полетните тестове. Ръководството за експлоатация при полетни тестове включва:
 - i) описание на процедурите на съответната организация по отношение на полетните тестове, в това число включването на извършващата ги организация в процедурата по издаване на разрешение за полет;
 - ii) политика във връзка с формирането на екипажа, включително състав, компетентност, актуалност на документите и ограничения на полетното време съгласно допълнение XII към настоящото приложение I (част 21), при целесъобразност;
 - iii) процедури за превоз на лица, които не са членове на екипажа, и за обучение за полетни тестове, при целесъобразност;
 - iv) политика за управление на риска и безопасността и свързани с нея методики;
 - v) процедури за определяне на приборите и оборудването, които трябва да се намират на борда;
 - vi) списък на документите, които трябва да се подготвят за полетния тест.

▼B

- б) Наръчникът на производствената организация се изменя, както е необходимо, за поддържане на актуализирано описание на организацията, като копия от измененията се предоставят на компетентния орган.

21.A.145 Изисквания за одобрение

Производствената организация показва на основание на представената съгласно 21.A.143 информация, че:

- а) по отношение на общите изисквания за одобрение, работни условия, оборудване и инструменти, способности и съответни материали, брой и компетентност на персонала и организацията като цяло могат адекватно да изпълняват задълженията съгласно точка 21.A.165;

▼M5

- б) по отношение на всички необходими данни за летателна годност и за околната среда:

▼ M5

1. производствената организация получава такива данни от Агенцията и от притежателя на или заявителя за типов сертификат, ограничен типов сертификат или одобрение на проект, включително всяко предоставено изключение от изискванията за ограничаване на емисиите на CO₂ при производството, за да определи съответствие с приложимите проектни данни;
2. производствената организация е създала процедура, която гарантира, че данните за летателна годност и за околната среда са правилно инкорпорирани в производствените ѝ данни; и
3. тези данни се актуализират и са достъпни за целия персонал, който се нуждае от достъп до такива данни за изпълнение на своите задължения;

в) по отношение на управлението и персонала:

1. ръководителят е предложен от производствената организация и е отговорен пред компетентния орган. Неговите отговорности в рамките на организацията се състоят в осигуряването на това, че цялата продукция се изпълнява по изискваните стандарти и че производствената организация е постоянно в съответствие с данните и процедурите, идентифицирани в наръчника, посочен в точка 21.A.143;
2. лице или група от лица са определени от производствената организация да гарантират, че организацията съответства на изискванията на настоящото приложение (част 21), и са идентифицирани заедно с обхвата на техните правомощия. Такива лица действат под прякото ръководство на отговорния ръководител, посочен в точка 1. Определените лица са способни да покажат подходящи знания, образование и опит да изпълняват своите отговорности;
3. персоналът на всички нива има необходимите правомощия, за да изпълнява възложените му отговорности, и съществува пълна и ефективна координация в рамките на производствената организация по отношение на данните за летателна годност и за околната среда;

▼ B

г) по отношение на сертифициращия персонал, оторизиран от производствената организация да подписва документи, издавани съгласно точка 21.A.163 в рамките или съгласно условията за одобрение:

1. знанията, образованието (включително други длъжности в организацията) и опит на сертифициращия персонал са подходящи за изпълнение на възложените им отговорности;
2. производствената организация поддържа доклади за целия сертифициращ персонал, които съдържат данни за приложното поле на техните полномощия;
3. сертифициращият персонал получава документ, в който се посочва приложното поле на правомощията му.

21.A.147 Промени в одобрената производствена организация

▼ M5

- а) След издаване на одобрение на производствена организация всяка промяна в одобрената производствена организация, която има значение за демонстрирането на съответствие или за летателната годност и екологичните характеристики на продукта, частта или оборудването, поспециално промени в системата за качество, се одобряват от компетентния орган. Заявлението за одобрение се представя в писмен вид на компетентния орган и организацията демонстрира на компетентния орган преди осъществяване на промяната, че тя съответства на настоящата подчаст.

▼B

- б) Компетентният орган създава условия, при които производствената организация, одобрена съгласно настоящата подчаст, може да действа по време на такива промени, освен ако компетентният орган прецени, че действието на одобрението трябва да бъде спряно.

21.A.148 Промени на местоположение

Промяната на местоположението на производствените помещения на одобрената производствена организация се счита за важна промяна и следователно трябва да отговаря на точка 21.A.147.

21.A.149 Условия за прехвърляне

Освен в резултат на промяна в собствеността, която се счита за значителна за целите на точка 21.A.147, одобрението на производствената организация не може да се прехвърля.

21.A.151 Условия за одобрение

Условията за одобрение идентифицират областта на дейност, продуктите или категориите на частите и оборудването или и двете, за които притежателят има право да упражнява своите привилегии съгласно точка 21.A.163.

Тези условия са неразделна част от одобрението на производствената организация.

21.A.153 Промени в условията за одобрение

Всяка промяна в условията за одобрение се одобрява от компетентния орган. Заявлението за промяна в условията за одобрение се прави във форма и по начин, определени от компетентния орган. Заявителят отговаря на приложимите изисквания на настоящата подчаст.

21.A.157 Проучвания

Производствената организация поема задължение да позволи на компетентния орган да прави всякакви проучвания, включително проучвания на партньори и подизпълнители, необходими да се определи съответствие и продължаващо съответствие с приложимите изисквания на настоящата подчаст.

21.A.158 Констатации

- а) Когато са налице обективни доказателства, показващи, че притежателят на одобрение за производствена организация не съответства на приложимите изисквания на настоящото приложение I (част 21), заключенията се класифицират по следния начин:

1. заключенията от първо ниво са за всяко несъответствие с настоящото приложение I (част 21), водещо до неконтролирано несъответствие с приложимите проектни данни, които биха засегнали безопасността на въздухоплавателното средство;
2. заключенията от второ ниво са за всяко несъответствие с настоящото приложение I (част 21), което не се класифицира като първо ниво.

- б) Заключенията от трето ниво са за всеки елемент, който е бил идентифициран чрез обективно доказателство, че съдържа потенциални проблеми, които могат да доведат до несъответствие съгласно буква а).

- в) След получаване на информация за заключенията съгласно точка 21.B.225:

1. в случай на заключения от първо ниво, притежателят на одобрение на производствена организация демонстрира корективно действие за удовлетворяване на компетентния орган в срок от не повече от 21 работни дни след писмено потвърждаване на заключенията;

▼B

2. в случай на заключения от второ ниво предоставеният от компетентния орган период за корективно действие е съобразно характера на заключението, но в никакъв случай не може първоначално да надвишава три месеца. При определени обстоятелства и в зависимост от характера на заключението компетентният орган може да продължи тримесечния период, ако бъде представен удовлетворителен план за корективни действия, одобрен от компетентния орган;
 3. заключенията от трето ниво не изискват незабавно действие от притежателя на одобрение на производствена организация.
- г) В случай на заключения от първо или второ ниво одобрението на производствена организация може да бъде предмет на частично или пълно ограничение, суспендиране или отнемане съгласно точка 21.Б.245. Притежателят на одобрение на производствена организация своевременно потвърждава получаването на писмо за ограничаване, преустановяване или отнемане на одобрението.

21.A.159 Срок на действие и продължаваща валидност

- а) Одобрението на производствена организация се издава с неограничен срок на действие. То остава валидно, освен ако:
1. производствената организация не успее да демонстрира съответствие с приложимите изисквания на настоящата подчаст; или
 2. притежателят или който да е негов партньор или подизпълнител е попречил на компетентния орган да извърши разследване в съответствие с точка 21.A.157; или
 3. има доказателство, че производствената организация не може да поддържа задоволителен контрол над производството на продукти, части или оборудване съгласно одобрението; или
 4. производствената организация повече не отговаря на изискванията на точка 21.A.133; или
 5. действието на сертификата е временно спряно или той е отнет съгласно точка 21.Б.245.
- б) При връщане или отнемане сертификатът се предава на компетентния орган.

21.A.163 Привилегии

Съгласно условията за одобрение, издадено съгласно точка 21.A.135, притежателят на одобрението за производствена организация може:

- а) да извършва производствени дейности съгласно настоящото приложение I (част 21);
- б) в случай на завършено въздухоплавателно средство и при представяне на декларация за съответствие (формуляр 52 на EASA) съгласно точка 21.A.174 да притежава сертификат за летателна годност на въздухоплавателно средство и сертификат за шум без по-нататъшни демонстрации;
- в) в случай на други продукти, части или оборудване да издава сертификати за пускане в експлоатация (формуляр 1 на EASA) без по-нататъшно доказване;
- г) да поддържа новопроизведеното от него въздухоплавателно средство и да издава сертификат за пускане в експлоатация (формуляр 53 на EASA) по отношение на такава поддръжка;

▼B

- д) съгласно процедури, договорени с компетентния орган за производство, за въздухоплавателно средство, което е произвел и когато самата производствена организация контролира, съгласно одобрението си за производствена организация, конфигурацията на въздухоплавателното средство и удостоверява съответствие с одобрените за полета проектантски условия да издава разрешение за полет в съответствие с точка 21.A.711, буква в), включително одобрение за условията на полет в съответствие с точка 21.A.710, буква б).

21.A.165 Задължения на притежателя

Притежателят на одобрението за производствена организация:

- а) гарантира, че наръчникът на производствената организация е изготвен в съответствие с точка 21.A.143 и документите, до които той се отнася, се използват като основни работни документи на организацията;
- б) поддържа производствената организация в съответствие с данните и процедурите, одобрени в одобрението за производствена организация;
- в) 1. определя, че всяко завършено въздухоплавателно средство отговаря на типовия проект и е в състояние за безопасна експлоатация преди представяне на декларация за съответствие до компетентния орган; или

▼M1

2. определя, че други продукти, части или оборудване са завършени и отговарят на одобрените проектни данни, и са в състояние за безопасна експлоатация преди издаването на формуляр 1 на EASA за сертифициране на съответствие с одобрените проектни данни и на състояние за безопасна експлоатация;

▼M6

3. допълнително за екологичните изисквания определя, че:
 - i) завършеният двигател е в съответствие с приложимите изисквания за емисии на отработили газове от двигателя към датата на производство на двигателя; и
 - ii) завършеният самолет е в съответствие с приложимите изисквания за емисии на CO₂ към датата на издаване на неговия първи сертификат за летателна годност.

▼M1

4. определя, че други продукти, части или оборудване отговарят на приложимите данни преди издаване на формуляр 1 на EASA като сертификат за съответствие.

▼B

- г) записва всички детайли на извършената работа;
- д) създава и поддържа вътрешна система за докладване на произшествия в интерес на безопасността, позволяваща събиране и оценка на доклади за произшествия с цел идентифициране на опасни тенденции или посочване на проблеми и извличане на подлежащи на доклад произшествия. Такава система включва оценка на съответната информация по отношение на произшествия и оповестяване на съответната информация;
- е) 1. докладва на притежателя на типов сертификат или одобрен проект всички случаи, когато продукти, части или оборудване, които са били пуснати от производствена организация за експлоатация и впоследствие са идентифицирани, че имат възможни отклонения от приложимата проектна информация, както и разследва заедно с притежателя на типов сертификат или одобрен проект с оглед да идентифицира такива отклонения, които могат да доведат до небезопасни условия;
2. докладва на Агенцията и на компетентните органи на държавата-членка за отклонения, които могат да доведат до небезопасни условия, определени в точка 1. Такива доклади се правят във форма и по начин, определени от Агенцията съгласно точка 21.A.3A, буква б), подточка 2 или приети от компетентния орган на държавата-членка;

▼B

3. когато производителят действа като доставчик на друга производствена организация, той докладва на тази организация всички случаи, когато е предоставил продукти, части или оборудване на тази организация и впоследствие ги е идентифицирал като имащи потенциални отклонения от приложимите проектни данни;
- ж) оказва съдействие на притежателя на типов сертификат или одобрен проект по отношение на всяка продължаваща дейност за летателна годност, която се отнася до продукти, части или оборудване, които са били произведени;
- з) изгражда система за архивиране, включваща условията, наложени на неговите партньори, доставчици и подизпълнители, осигуряваща запазване на данните, използвани за доказване на съответствието на продукти, части или оборудване. Такива данни се държат на разположение на компетентния орган и се съхраняват с цел предоставяне на информация, необходима за осигуряване на продължаващата летателна годност на продукти, части или оборудване;
- и) когато съгласно условията за одобрение притежателят издава сертификат за пускане в експлоатация, то преди издаване на сертификата той определя, че всяко завършено въздухоплавателно средство е предмет на необходима поддръжка и е в състояние за безопасна експлоатация;
- й) когато е приложимо, съгласно привилегиите на точка 21.A.163, буква д), определя условията, при които може да бъде издадено разрешение за полет;
- к) когато е приложимо, съгласно привилегиите на точка 21.A.163, буква д), установява съответствие с точка 21.A.711, букви в) и д), преди издаването на разрешение за полет на въздухоплавателното средство.

ПОДЧАСТ 3 — СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ И ОГРАНИЧЕНИ СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ

21.A.171 Приложно поле

Настоящата подчаст създава процедура за издаване на сертификат за летателна годност.

21.A.172 Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице, на чието име е регистрирано или ще бъде регистрирано въздухоплавателно средство в държава-членка („държава-членка на регистрация“) или негов представител може да бъде заявител за сертификат за летателна годност на въздухоплавателно средство съгласно настоящата подчаст.

21.A.173 Класификация

Летателната годност се класифицира, както следва:

- а) сертификати за летателна годност се издават на въздухоплавателно средство, което отговаря на типов сертификат, издаден в съответствие с настоящото приложение I (част 21);
- б) ограничен сертификат за летателна годност се издава на въздухоплавателното средство:
 1. което отговаря на ограничен типов сертификат, издаден в съответствие с настоящото приложение I (част 21); или
 2. което е демонстрирало на Агенцията, че отговаря на конкретни спецификации за летателна годност, осигуряващи адекватна безопасност.

▼B**21.A.174 Заявление**

- а) Съгласно точка 21.A.172 заявлението за сертификат за летателна годност се изготвя във форма и по начин, определени от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

▼M5

- б) Всяко заявление за сертификат за летателна годност или ограничен сертификат за летателна годност включва:

1. клас на сертификата за летателна годност, за който се подава заявление;
2. по отношение на нови въздухоплавателни средства:
 - i) декларация за съответствие:
 - издадена съгласно точка 21.A.163, буква б), или
 - издадена съгласно точка 21.A.130 и потвърдена от компетентния орган, или
 - за внесено въздухоплавателно средство — декларация, подписана от орган по експорта за това, че въздухоплавателното средство отговаря на проект, одобрен от Агенцията;
 - ii) доклад за тегло и баланс с приложена схема за товарене; и
 - iii) ръководство за летателна експлоатация, когато се изисква от приложимите сертификационни спецификации за конкретното въздухоплавателно средство;

▼M6

3. по отношение на употребявано въздухоплавателно средство с произход:
 - i) държава членка, сертификат за преглед на летателната годност, издаден в съответствие с приложение I (част М) или приложение Vб (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията ⁽¹⁾;

▼M7

- ii) държава, която не е членка на ЕС:
 - декларация от компетентния орган на държавата, където въздухоплавателното средство е или е било регистрирано, отразяваща статута на летателната годност на въздухоплавателното средство в неговия регистър към момента на прехвърляне,
 - доклад за тегло и баланс с приложена схема за товарене,
 - ръководство за летателна експлоатация, когато такова ръководство се изисква съгласно кода за летателна годност за въздухоплавателното средство,
 - архиви за изграждане на стандарти за производство, модификация и техническо обслужване на въздухоплавателното средство, включително всички ограничения, свързани с ограничено удостоверение за летателна годност, издадено в съответствие с точка 21.B.327,
 - препоръка за издаване на удостоверение за летателна годност или ограничено удостоверение за летателна годност и за удостоверение за преглед на летателната годност съгласно преглед на летателната годност в съответствие с приложение I (част М) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 ⁽²⁾ или удостоверение за преглед на летателната годност в съответствие с приложение Vб (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията от 26 ноември 2014 г. относно поддържането на летателната годност на въздухоплавателните средства и авиационните продукти, части и устройства и относно одобряването на организациите и персонала, изпълняващи тези задачи (ОВ L 362, 17.12.2014 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията от 26 ноември 2014 г. относно поддържането на летателната годност на въздухоплавателните средства и авиационните продукти, части и устройства и относно одобряването на организациите и персонала, изпълняващи тези задачи (ОВ L 362, 17.12.2014 г., стр. 1).

▼ **M7**

— датата, на която е издадено първото удостоверение за летателна годност, и ако се прилагат стандартите от том III на приложение 16 към Чикагската конвенция — данните за метричната стойност на CO₂.

▼ **B**

- в) Освен ако е съгласувано друго, становищата, упоменати в букви б), подточка 2i) и б), подточка 3ii), се издават не по-късно от 60 дни преди представянето на въздухоплавателното средство на компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

21.A.175 Език

Наръчници, брошури, списъци и маркировка на инструментите и всякаква друга необходима информация, изисквана от приложимите сертификационни спецификации, се представя на един или повече официални езици на Съюза, признати от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

21.A.177 Изменение или промени

Сертификатът за летателна годност може да се изменя или променя само от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

21.A.179 Условия за прехвърляне и повторно издаване в рамките на държавите-членки

- а) Когато се е променила собствеността на въздухоплавателното средство:
1. ако то остава в същия регистър, сертификатът за летателна годност или ограниченият сертификат за летателна годност, отнасящ се само до ограничен типов сертификат, се прехвърля заедно с въздухоплавателното средство;
 2. ако въздухоплавателното средство се регистрира в друга държава-членка, сертификатът за летателна годност или ограниченият сертификат за летателна годност, отнасящ се само до ограничен типов сертификат, се издава:

▼ **M6**

- i) при представяне на предишния сертификат за летателна годност и на валиден сертификат за преглед на летателната годност, издаден в съответствие с приложение I (част M) или приложение V6 (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014; и

▼ **B**

- ii) когато отговаря на точка 21.A.175.

- б) Когато се е променила собствеността на въздухоплавателно средство и въздухоплавателното средство притежава ограничен сертификат за летателна годност, несъответстващ на ограничен типов сертификат, сертификатите за летателна годност се прехвърлят заедно с въздухоплавателното средство, при условие че въздухоплавателното средство остава в същия регистър или се издава само с официално споразумение с компетентния орган на държавата-членка на регистрацията, към която се прехвърля.

21.A.180 Инспекции

Притежателят на сертификата за летателна годност осигурява достъп до въздухоплавателното средство, за което е издаден сертификат за летателна годност, при поискване от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

21.A.181 Срок на действие и продължаваща валидност

- а) Сертификатът за летателна годност се издава с неограничен срок на действие. Той остава валиден, когато:

▼ **M7**

1. съответства на приложимия типов проект и изискванията за поддържане на летателната годност; както и

▼ **B**

2. въздухоплавателното средство остава в същия регистър; и
3. типовият сертификат или ограниченият типов сертификат, съгласно който е издаден, не бъде предварително обезсилен съгласно точка 21.A.51;
4. действието на сертификата не бъде спряно или той не бъде отнет съгласно точка 21.B.330.

▼B

- б) При предаване или отнемане сертификатът се връща на компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

21.A.182 Идентификация на въздухоплавателното средство

Всеки заявител за сертификат за летателна годност съгласно настоящата подчаст демонстрира, че въздухоплавателното средство се идентифицира в съответствие с подчаст Р.

ПОДЧАСТ И — СЕРТИФИКАТ ЗА ШУМ**21.A.201 Приложно поле**

Настоящата подчаст създава процедура за издаване на сертификат за шум.

21.A.203 Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице, на чието име в държавата-членка („държава-членка на регистрацията“) е регистрирано или ще бъде регистрирано въздухоплавателно средство, или негов представител, може да бъде заявител за сертификат за шум за въздухоплавателно средство съгласно настоящата подчаст.

21.A.204 Заявление

- а) Съгласно точка 21.A.203 заявлението за сертификат за шум се прави във форма и по начин, определени от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

- б) Всяко заявление включва:

1. По отношение на нови въздухоплавателни средства:

- i) декларация за съответствие:

— издадена съгласно точка 21.A.163, буква б), или

— издадена съгласно точка 21.A.130 и потвърдена от компетентния орган, или

— за внесено въздухоплавателно средство — декларация, подписана от органа по експорта за това, че въздухоплавателното средство отговаря на проект, одобрен от Агенцията; и

- ii) информация за шум, определена в съответствие с приложимите изисквания за шум;

2. по отношение на употребявано въздухоплавателно средство:

- i) информация за шум, определена в съответствие с приложимите изисквания за шум; и

- ii) архиви за изграждане на стандарти за производство, модификация и поддръжка на въздухоплавателното средство.

- в) Освен ако е съгласувано друго, декларациите, упоменати в буква б), подточка 1, се издават не по-късно от 60 дни преди представянето на въздухоплавателното средство на компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

21.A.207 Изменение или промени

Сертификатът за шум може да се изменя или променя само от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

▼B**21.A.209 Условия за прехвърляне и повторно издаване в рамките на държавите-членки**

Когато се променя собствеността на въздухоплавателното средство:

- а) ако то остава в същия регистър, сертификатът за шум се прехвърля заедно с въздухоплавателното средство; или
- б) ако въздухоплавателното средство се регистрира в друга държава-членка, сертификатът за шум се издава при представяне на предишен сертификат за шум.

21.A.210 Инспекции

Притежателят на сертификата за шум осигурява достъп до въздухоплавателното средство, за което е издаден сертификат за шум, при поискване от компетентния орган на държавата-членка на регистрацията или от Агенцията за проверка.

21.A.211 Срок на действие и продължаваща валидност

- а) Сертификатът за шум се издава с неограничен срок на действие. Той остава валиден, при условие че:

▼M7

- 1. съответства на приложимия типов проект, изискванията за опазване на околната среда и за поддържане на летателната годност; както и

▼B

- 2. въздухоплавателното средство остава в същия регистър; и
- 3. типовият сертификат или ограниченият типов сертификат, съгласно който е издаден, не бъде предварително обезсилен съгласно точка 21.A.51;
- 4. сертификатът не е бил върнат или отнет съгласно точка 21.B.430.

- б) При връщане или отнемане сертификатът се предава на компетентния орган на държавата-членка на регистрацията.

ПОДЧАСТ Й — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОЕКТАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ**▼M5****21.A.231 Приложно поле**

В настоящата подчаст се установява процедурата за издаване на одобрение за проектантски организации и правилата, уреждащи правата и задълженията на заявителите за такива одобрения и притежателите на такива одобрения. В настоящата подчаст всяко позоваване на типови сертификати включва типови сертификати и ограничени типови сертификати.

▼B**21.A.233 Приемливост**

Всяко физическо или юридическо лице („организация“) може да бъде заявител за одобрение съгласно настоящата подчаст:

- а) в съответствие с точка 21.A.14, 21.A.112Б, 21.A.432Б или 21.A.602Б; или
- б) за одобрение за малки промени или проект за малък ремонт, когато се изисква с цел получаване на привилегии съгласно точка 21.A.263.

21.A.234 Заявление

Всяко заявление за одобрение за проектантска организация се прави във форма и по начин, определени от Агенцията, и включва описание на информация, изисквана съгласно точка 21.A.243 и условия за одобрение, чието издаване се изисква съгласно точка 21.A.251.

▼B**21.A.235 Издаване на одобрение за проектантска организация**

Организацията има право да притежава одобрение за проектантска организация, издадено от Агенцията, когато е показала съответствие с приложимите изисквания съгласно настоящата подчаст.

21.A.239 Система за осигуряване на съответствие с проекта

- а) Проектантската организация демонстрира, че тя е създала и може да поддържа система за осигуряване на съответствие с проекта за контрол и надзор на проекти и промени в проекти на продукти, части и оборудване, обхванати от заявлението. Такава система за осигуряване на съответствие с проекта позволява на организацията:

▼M2

1. да гарантира, че проектите на продукти, части и оборудване или промените в такива проекти отговарят на приложимото основание за типово сертифициране, приложимото основание за сертифициране на данните за експлоатационна годност и изискванията за опазване на околната среда; и

▼B

2. да гарантира, че нейните отговорности са изпълняват надлежно в съответствие със:

- i) подходящите разпоредби на настоящото приложение I (част 21); и
- ii) условията за одобрение, издадено съгласно точка 21.A.251;

3. да наблюдава независимо съответствието и адекватността на документираните процедури на системата. Такова наблюдение включва система за обратна връзка с лице или група от лица, имащи отговорността да осигуряват корективни действия.

- б) Системата за осигуряване на съответствие с проекта включва независима контролна функция за показване на съответствие въз основа на което организацията представя становища за съответствие и свързаните с него документи на Агенцията.

- в) Проектантската организация определя начин, по който системата за осигуряване на съответствие с проекта отчита приемливостта на части или оборудване, проектирани от или задачи, изпълнени от партньори или подизпълнители съгласно методите, които са предмет на писмени процедури.

21.A.243 Данни**▼M3**

- а) Проектантската организация подготвя за Агенцията наръчник, описващ директно или чрез препратка организацията, съответните процедури и продукти или промени в проектираните продукти. Ако трябва да се провеждат полетни тестове, се представя ръководство за експлоатация при полетни тестове, в което са описани политиката и процедурите на съответната организация по отношение на полетните тестове. Ръководството за експлоатация при полетни тестове включва:

- i) описание на процедурите на съответната организация по отношение на полетните тестове, в това число включването на извършващата ги организация в процедурата по издаване на разрешение за полет;
- ii) политика във връзка с формирането на екипажа, включително състав, компетентност, актуалност на документите и ограничения на полетното време съгласно допълнение XII към настоящото приложение I (част 21), при целесъобразност;
- iii) процедури за превоз на лица, които не са членове на екипажа, и за обучение за полетни тестове, при целесъобразност;

▼ M3

- iv) политика за управление на риска и безопасността и свързани с нея методики;
- v) процедури за определяне на приборите и оборудването, които трябва да се намират на борда;
- vi) списък на документите, които трябва да се подготвят за полетния тест.

▼ B

- б) Когато някоя част или оборудване или промяна на продукта са проектирани от партньорска организация или подизпълнител, наръчникът включва декларация, че проектантската организация може да издаде за всички части и оборудване уверение за съответствие, изисквано от точка 21.A.239, буква б), и съдържа, директно или чрез препратка, описания и информация за проектантските дейности и организация на такива партньори или подизпълнители, както е необходимо за изготвяне на тази декларация.
- в) Наръчникът се изменя при необходимост, за да остава осъвременено описание на организацията, като копия от измененията се представят на Агенцията.
- г) Проектантската организация изготвя декларация за квалификацията и опита на ръководния персонал и други лица в организацията, отговорни за вземането на решения, оказващи влияние върху летателната годност и опазването на околната среда.

▼ M2**21.A.245 Изисквания за одобрение**

Проектантската организация демонстрира на основание информация, представена в съответствие с точка 21.A.243, че в допълнение на съответствието с точка 21.A.239:

- а) персоналът във всички технически отдели е достатъчен на брой и с опит, и има необходимите правомощия, за да изпълнява възложените му отговорности, които заедно с помещенията, съоръженията и оборудването са адекватни, за да дадат възможност на персонала да постигне за продукта целите за летателна годност, експлоатационна годност и опазване на околната среда;
- б) между отделите и вътре в отделите съществува пълна и ефективна координация по въпросите на летателната годност, експлоатационната годност и опазването на околната среда.

21.A.247 Промени в системата за осигуряване на съответствие с проекта

След издаването на одобрение за проектантска организация Агенцията одобрява всяка промяна в системата за осигуряване на съответствие с проекта, която е значима за продукта във връзка с показването на съответствие или за летателната годност, експлоатационната годност и опазването на околната среда. Заявлението за одобрение се представя писмено на Агенцията, като проектантската организация демонстрира пред Агенцията, на основание предлаганите промени в наръчника и преди осъществяването на промяната, че след осъществяването тя ще продължи да съответства на настоящата подчаст.

▼ B**21.A.249 Условия за прехвърляне**

Освен като резултат от промяна в собствеността, която се счита за значителна за целите на точка 21.A.247, одобрението на производствена организация не може да се прехвърля.

▼ M5**21.A.251 Условия за одобрение**

В условията за одобрение се установяват видовете проектантска работа, категориите продукти, части или оборудване, за които проектантската организация притежава одобрение за проектантска организация, както и функциите и задълженията, които организацията е одобрена да изпълнява по отношение на летателната годност, експлоатационната годност и екологичните характеристики на продукта. За одобрения на проектантски организации, покриващи типово сертифициране или разрешение според европейските технически стандарти (ETSO) за бордови спомагателни силови установки (APU), условията за одобрение съдържат допълнително списък на продуктите или APU. Тези условия се издават като част от одобрението за проектантска организация.

▼ B**21.A.253 Промени в условията за одобрение**

Всяка промяна в условията за одобрение се одобрява от Агенцията. Заявлението за промяна в условията за одобрение се прави във форма и по начин, определени от Агенцията. Проектантската организация трябва да отговаря на приложимите изисквания съгласно настоящата подчасть.

21.A.257 Проучвания

- а) Проектантската организация поема задължение да позволи на Агенцията да провежда всякакви проучвания, включително проучвания на партньори и подизпълнители, необходими да се определи съответствие и продължаващо съответствие с приложимите изисквания съгласно настоящата подчасть.
- б) Проектантската организация позволява на Агенцията да преглежда, да докладва, да прави всякакви проверки и да извършва или освидетелства всякакъв полетен и наземен тест, необходим за проверка на валидността на декларацията за съответствие, представена от заявителя съгласно точка 21.A.239, буква б).

21.A.258 Констатации**▼ M5**

- а) Когато при разследванията, упоменати в точки 21.A.257 и 21.B.100, бъдат констатирани обективни данни, доказващи несъответствие на притежателя на одобрение за проектантска организация с приложимите изисквания по настоящото приложение, констатациите се класифицират, както следва:
 1. констатация „от първо ниво“ е всяко несъответствие с изискванията по настоящото приложение, което може да доведе до неконтролирано несъответствие с приложимите изисквания, засягащи безопасността на въздухоплавателното средство;
 2. констатация „от второ ниво“ е всяко несъответствие с изискванията по настоящото приложение, което не се класифицира като констатация „от първо ниво“.

▼ B

- б) Заключениеята от трето ниво са за всеки елемент, който е бил идентифициран чрез обективно доказателство като съдържащ потенциални проблеми, които могат да доведат до несъответствие съгласно буква а).

▼ M5

- в) След получаване на уведомление за констатации съгласно установена от Агенцията приложима административна процедура:
 1. в случай на констатация „от първо ниво“, притежателят на одобрение за проектантска организация доказва по начин, удовлетворяващ Агенцията, че е предприел адекватни коригиращи действия в срок до 21 работни дни след писмено потвърждение на констатацията;

▼ M5

2. в случай на констатации „от второ ниво“, притежателят на одобрение за проектантска организация доказва по начин, удовлетворяващ Агенцията, че е предприел адекватни коригиращи действия в срок, определен от Агенцията, който е подходящ за естеството на констатацията и първоначално не надвишава три месеца. Агенцията може да удължава първоначалния срок, когато счете, че естеството на констатациите допуска такова удължение, и когато заявителят е представил план за коригиращи действия, който Агенцията счита за удовлетворителен; и
 3. констатация „от трето ниво“ не изисква незабавни действия от притежателя на одобрение за проектантска организация.
- г) В случаи на констатации „от първо ниво“ и „от второ ниво“, действието на одобрението на проектантската организация може временно да бъде частично или изцяло спряно или одобрението да бъде отнето съгласно приложимата административна процедура, възприета от Агенцията. В такъв случай притежателят на одобрение за проектантска организация съевременно потвърждава получаването на уведомлението за временното спиране на действието на одобрението за проектантска организация или за неговото отнемане.

▼ B**21.A.259 Срок на действие и продължаваща валидност**

- а) Одобрението на проектантска организация се издава с неограничен срок на действие. То остава валидно, освен ако:
1. проектантската организация не успее да покаже съответствие с приложимите изисквания съгласно настоящата подчаст; или
 2. притежателят или който да е негов партньор или подизпълнител е попречил на Агенцията да извърши проучване в съответствие с точка 21.A.257; или
 3. има доказателство, че системата за осигуряване на съответствие с проекта не може да поддържа задоволителен контрол и надзор над проектирането на продукти или промените в тях съгласно одобрението; или
 4. сертификатът е върнат или отнет съгласно приложимата административна процедура, създадена от Агенцията.
- б) При връщане или отнемане сертификатът се връща на Агенцията.

▼ M5**21.A.263 Права**

- а) (Запазено)
- б) (Запазено)
- в) Притежателят на одобрение за проектантска организация има право, в обхвата на условията на одобрението, предоставено от Агенцията, и при спазване на съответните процедури за осигуряване на съответствие с проекта:
1. да класифицира промени в типов сертификат или в допълнителен типов сертификат и проекти за ремонти като „значителни“ или „малки“;
 2. да одобрява малки промени в типов сертификат или в допълнителен типов сертификат, както и проекти за малки ремонти;
 3. (Запазено)
 4. (Запазено)
 5. да одобрява проекти за определени значителни ремонти съгласно подчаст М на продукти или бордови спомагателни силови установки (APU);

▼ M5

6. да одобрява за определени въздухоплавателни средства условията за полет, при които може да се издаде разрешение за полет съгласно точка 21.A.710, буква а), подточка 2, с изключение на разрешения за полет, издавани за целите на точка 21.A.701, буква а), подточка 15;
7. да издава разрешения за полет в съответствие с точка 21.A.711, буква б) за въздухоплавателно средство, което той е проектирал или модифицирал, или за което е одобрил, в съответствие с точка 21.A.263, буква в), подточка 6, условията за полет, при които може да се издаде разрешение за полет, и при условие че притежателят на одобрение за проектантска организация лично:
 - i) контролира конфигурацията на въздухоплавателното средство, и
 - ii) удостоверява съответствие с одобрените за полета проектни условия;
8. да одобрява определени значителни промени в типов сертификат съгласно подчаст Г; и
9. да издава определени допълнителни типови сертификати съгласно подчаст Д и да одобрява определени значителни промени по въпросните сертификати.

21.A.265 Задължения на притежателя

Притежателят на одобрение за проектантска организация, в обхвата на условията на одобрението, предоставено от Агенцията:

- а) поддържа наръчника, изискван съгласно точка 21.A.243, съгласно системата за осигуряване на съответствие с проекта;
- б) осигурява използването на този наръчник или на съответните процедури, включени чрез препратка, като основен работен документ в рамките на организацията;
- в) определя дали проектите на продукти или промените, или ремонтите по тях отговарят на приложимите спецификации и изисквания и нямат опасни свойства;
- г) представя на Агенцията декларации и свързаната с тях документация, потвърждаващи съответствие с буква в), освен при процедури на одобрение, извършвани в съответствие с точка 21.A.263, буква в);
- д) предоставя на Агенцията данни и информация относно действията, изисквани съгласно точка 21.A.3Б;
- е) определя, в съответствие с точка 21.A.263, буква в, подточка 6, условията за полет, при които може да се издаде разрешение за полет;
- ж) преди издаване на разрешение за полет на въздухоплавателно средство, установява, съгласно точка 21.A.263, буква в), подточка 7, съответствие с точка 21.A.711, букви б) и д);
- з) определя данните и информацията, които се издават съгласно правомощията на одобрената проектантска организация в обхвата на условията на нейното одобрение, предоставено от Агенцията със следната декларация: „Техническото съдържание на този документ е одобрено съгласно правомощието на DOA реф. № EASA. 21.Й.[XXXX].“.

▼ B**ПОДЧАСТ К — ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ****21.A.301 Приложно поле**

Настоящата подчаст създава процедури относно одобрението за части и оборудване.

21.A.303 Съответствие с приложимите изисквания

Показването на съответствие на частите и оборудването, подлежащи на вграждане в продукт с типов сертификат, се прави:

▼B

- а) във връзка с процедурите за типов сертификат съгласно подчаст Б, Г или Д за продукт, в който те трябва да се монтират; или
- б) когато са приложими, процедурите съгласно подчаст О съгласно разрешение ETSO; или
- в) в случай на стандартни части, в съответствие с официално признатите стандарти.

21.A.305 Одобрение на части и оборудване

Във всички случаи, когато одобряването на част или оборудване изрично се изисква от правото на Съюза или мерките на Агенцията, частта или оборудването трябва да отговарят на приложими ETSO или на спецификации, признати от Агенцията за еквивалентни в конкретния случай.

21.A.307 Пускане на части и оборудване за монтаж

Дадена част или оборудване се допуска за монтаж в продукт с типов сертификат, когато е в състояние за безопасна експлоатация и:

- а) се придружава от сертификат за пускане в експлоатация (формуляр 1 на EASA), удостоверяващ, че продуктът е произведен в съответствие с одобрените проектни данни, и е маркирана(о) в съответствие с подчаст Р; или
- б) е стандартна част; или
- в) в случая с въздухоплавателно средство ELA1 или ELA2 — е част или оборудване, която/което:
 1. не е с ограничен срок на експлоатация, нито част от основната структура, нито част от системите за управление;
 2. е произведена/произведено в съответствие с приложимия проект;
 3. е маркирана/маркирано в съответствие с подчаст Р;
 4. е идентифицирана/идентифицирано за монтаж в конкретното въздухоплавателно средство;
 5. подлежи на монтаж във въздухоплавателно средство, за което собственикът му е проверил съответствието с условия 1—4 и е поел отговорност за това съответствие.

(ПОДЧАСТ Л — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ М — РЕМОНТИ

21.A.431A Приложно поле**▼M5**

- а) В настоящата подчаст се установява процедурата за издаване на одобрение за проект за ремонт на продукт, част или оборудване и се определят правата и задълженията на заявителите за такива одобрения и притежателите на такива одобрения.

▼B

- б) В настоящата подчаст се определят стандартни ремонти, които не подлежат на процес на одобряване съгласно настоящата подчаст.

▼M5

- в) „Ремонт“ означава отстраняване на повреда и/или възстановяване в състояние на летателна годност след първоначалното пускане в експлоатация от производителя на продукт, част или оборудване.

▼ M5

- г) Отстраняването на повреда чрез подмяна на част или оборудване, без да е необходима проектантска дейност, се счита за задача по техническото обслужване и следователно не изисква одобрение съгласно настоящото приложение.

▼ B

- д) Ремонтът на предмет ETSO, различен от спомагателна силова установка (APU), се разглежда като промяна в ETSO-проект и се извършва в съответствие с точка 21.A.611.

▼ M5

- е) В настоящата подчаст всяко позоваване на типови сертификати включва типови сертификати и ограничени типови сертификати.

▼ B**21.A.431B Стандартни ремонти**

- а) Стандартни ремонти са ремонтите:

1. във връзка със:

- i) самолети с максимална излетна маса (MTOM) 5 700 kg или по-малко;
- ii) хеликоптери с MTOM 3 175 kg или по-малко;
- iii) планери, мотопланери, балони и дирижабли съгласно определението за ELA1 или ELA2;

▼ M7

2. които следват проектни данни, включени в сертификационни спецификации, издадени от Агенцията, съдържащи приемливи методи, техники и практики за извършване и идентифициране на стандартни ремонти, включително съответните инструкции за поддържането на летателната годност; както и

▼ B

3. които не са в противоречие с данните на притежателите на ТС.

- б) Точки 21.A.432A—21.A.451 не се прилагат за стандартни ремонти.

21.A.432A Приемливост

- а) Всяко физическо или юридическо лице, което е демонстрирало или е в процес на демонстриране на своите възможности съгласно точка 21.A.432B, е допустимо да бъде заявител за одобрение за големи ремонтни проекти съгласно условията, установени в настоящата подчаст.
- б) Всяко физическо или юридическо лице е допустимо да кандидатства за одобрение за проекти за малък ремонт.

21.A.432B Доказване на капацитет**▼ M5**

- а) Заявителят за одобрение на проект за значителен ремонт доказва своя капацитет чрез притежание на одобрение за проектантска организация, издадено от Агенцията в съответствие с подчаст й.

▼ B

- б) Чрез дерогация от буква а), като алтернативна процедура за доказване на капацитет заявителят може да поиска споразумение с Агенцията за използване на процедури, установяващи специфичните проектантски практики, ресурси и последователност от действия, необходими за съответствие с настоящата подчаст.

▼ M5

- в) Чрез дерогация от буква а), в случай на продукти, упоменати в точка 21.A.14, буква в), заявителят може да докаже своя капацитет като получи одобрение от Агенцията за своята програма за сертифициране, изготвена в съответствие с точка 21.A.432B, буква б).

21.A.432B Заявление за одобрение на проект за ремонт

- а) Заявлението за одобрение на значителен ремонт се изготвя във форма и по начин, установени от Агенцията.

▼ **M7**

- б) Заявлението за одобрение на проект за значителен ремонт включва, или към него трябва да се добави след първоначалното заявление, програма за сертифициране, която да съдържа:

▼ **M5**

1. описание на повредата и проекта за ремонт, идентифициращо конфигурацията на типовия проект, по който се извършва ремонтът;
2. посочване на всички области на типовия проект и одобрените наръчници, които се променят или са засегнати от проекта за ремонт;
3. посочване на всички повторни разследвания, необходими за доказване на съответствие на проекта за ремонт и засегнатите от проекта за ремонт области с основанието за типово сертифициране, включено чрез препратка в типовия сертификат, допълнителния типов сертификат или разрешението ETSO за бордова спомагателна силова установка (APU), според случая;
4. всички предлагани изменения в основанието за типово сертифициране, включено чрез препратка в типовия сертификат, допълнителния типов сертификат или разрешението ETSO за бордова спомагателна силова установка (APU), според случая;
5. предложение за разбивка на програмата за сертифициране на значимите групи от дейности и данни за доказване на съответствие, включително предлаганите средства и процедурата, които да се спазват, за да бъде доказано съответствие с точка 21.A.433, буква а), подточка 1, и препратки към свързаните с тях документи за съответствие;
6. предложение за оценка на значимите групи от дейности и данни за доказване на съответствие по отношение на вероятността за неидентифицирано несъответствие с основанието за типово сертифициране и по отношение на потенциалното въздействие на въпросното несъответствие върху безопасността на продукта. Предложената оценка отчита най-малко елементите, предвидени в точка 21.B.100, буква а), подточки 1—4. Въз основа на тази оценка заявлението включва предложение за участие на Агенцията в проверката на дейностите и данните за доказване на съответствие; и
7. уточнение дали сертификационните данни са изготвени изцяло от заявителя или въз основа на договореност със собственика на данните за типово сертифициране.

21.A.433 Изисквания за одобрение на проект за ремонт

- а) Проект за ремонт се одобрява само:

1. когато бъде доказано, при спазване на програмата за сертифициране, посочена в точка 21.A.432B, буква б), че проектът за ремонт отговаря на основанието за типово сертифициране, включено чрез препратка в типовия сертификат, допълнителния типов сертификат или разрешението ETSO за бордова спомагателна силова установка (APU), според случая, както и на всякакви изменения, направени и обявени от Агенцията в съответствие с точка 21.B.450;
2. когато е декларирано съответствие с основанието за типово сертифициране, приложимо в съответствие с буква а), подточка 1, а обособките за съответствие са вписани в документите за съответствие;

▼ **M7**

3. когато не са установени свойства или характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се изисква сертифициране;

▼ **M5**

4. когато заявителят е посочил конкретно, че предоставя сертификационни данни въз основа на договореност със собственика на данните за типово сертифициране в съответствие с точка 21.A.432B, буква б), подточка 7:
 - и) когато притежателят е посочил, че няма технически възражения по отношение на информацията, представена съгласно буква а), подточка 2; и

▼ M5

- ii) когато притежателят е съгласен да сътрудничи с притежателя на одобрение на проект за ремонт, за да осигури изпълнението на всички задължения за продължаваща летателна годност на променения продукт чрез съответствие с точка 21.A.451;

▼ M7

- 5. когато за ремонт на самолет се прилага точка 26.302 от приложение I към Регламент (ЕС) 2015/640, е доказано, че конструктивната цялост на ремонта и засегнатата структура е най-малко еквивалентна на нивото на конструктивна цялост, установено за базовата структура по точка 26.302 от приложение I към Регламент (ЕС) 2015/640.

▼ M5

- б) Заявителят представя пред Агенцията декларацията, посочена в буква а), подточка 2, а по искане на Агенцията — и всички необходими допълнителни данни.

21.A.435 Класификация и одобрение на проекти за ремонт

- а) Даден проект за ремонт се класифицира като „значителен“ или „малък“ в съответствие с критериите, посочени в точка 21.A.91 за промяна в типов сертификат.
- б) Проект за ремонт се класифицира и одобрява само от:
 - 1. Агенцията; или
 - 2. одобрена проектантска организация в обхвата на нейните права, посочени в точка 21.A.263, буква в), подточки 1, 2 и 5, според посоченото в условията на нейното одобрение.

▼ B**21.A.439 Производство на части за ремонт**

Частите и оборудването, използвани за ремонта, се произвеждат в съответствие с производствената база при всички необходими проектни данни, одобрени от притежателя на одобрение на проекта за ремонт:

- а) съгласно подчаст Е; или
- б) от организация, надлежно одобрена в съответствие с подчаст Ж; или
- в) от надлежно одобрена организация за поддръжка.

21.A.441 Реализация на ремонта**▼ M6**

- а) Реализацията на ремонта се извършва в съответствие с приложение I (част М), приложение II (част 145), приложение V6 (част ML) или приложение V7 (част CAO) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 или от производствена организация, одобрена в съответствие с подчаст Ж на настоящото приложение в съответствие с привилегията, предвидена в точка 21.A.163, буква г).

▼ B

- б) Проектантската организация предоставя на организацията, извършваща ремонта, всички необходими инструкции за вграждане.

21.A.443 Ограничения

Проектът за ремонт може да е предмет на ограничения, в който случай одобрението за проект за ремонт включва всички необходими инструкции и ограничения. Такива инструкции и ограничения се предават от притежателя на одобрението за проект за ремонт на изпълнителя в съответствие с процедура, съгласувана с Агенцията.

21.A.445 Непоправени щети

- а) Когато повреденият продукт, част или оборудване не е поправен и не е обхванат от предварително одобрени данни, оценка на повредата с оглед на последствията за летателната годност може да се извърши само:

▼B

1. от Агенцията; или
2. от надлежно одобрена проектантска организация съгласно процедура, договорена с Агенцията.

Всички необходими ограничения се третират в съответствие с процедурите на точка 21.A.443.

- б) Когато организацията, извършваща оценка на повредата съгласно буква а), не е нито Агенцията, нито притежател на типов сертификат, ограничен типов сертификат или разрешение ETSO за APU, такава организация доказва, че информацията, на основание на която е направена оценката, е адекватна, било чрез собствените ресурси на организацията или чрез споразумение с притежателя на типов сертификат, допълнителен типов сертификат или разрешение ETSO за APU или с производителя според случая.

21.A.447 Архивиране

За всеки ремонт цялата проектна информация, чертежи, доклади от тестове, инструкции или възможни ограничения, издадени в съответствие с точка 21.A.443, обосноваване за класификация и свидетелство за одобрение на проекта:

- а) се пази от притежателя на одобрението за проект за ремонт на разположение на Агенцията; и
- б) се съхранява от притежателя на одобрението за проект за ремонт, с оглед да предоставя необходимата информация за осигуряване на продължаващата летателна годност на ремонтираните продукти, части или оборудване.

21.A.449 Инструкции за продължаваща летателна годност

- а) Притежателят на одобрението за проект за ремонт оформя поне един комплект от тези промени в инструкциите за продължаваща летателна годност, които произхождат от ремонта, обединявайки описателните данни и инструкциите за изпълнение, подготвени в съответствие с приложимите изисквания, за всеки оператор на ремонтирано въздухоплавателно средство. Ремонтираният продукт, част или оборудване могат да бъдат пуснати в експлоатация преди да са завършени промените в тези инструкции, но това става за ограничен експлоатационен период и при споразумение с Агенцията. Такива промени в инструкциите се правят достъпни при поискване от всяко друго лице, от което се изисква да отговаря на всяко от условията на тези промени в инструкциите. Достъпността до някои наръчници или частични промени в инструкциите за продължаваща летателна годност по отношение на ремонт или други форми на сериозна поддръжка могат да бъдат отложени, докато продуктът влезе в експлоатация, но трябва да са достъпни, преди някой от продуктите да достигне съответен брой летателни часове/цикли.
- б) Когато актуализациите на тези промени на инструкциите за продължаваща летателна годност са издадени от притежателя на одобрението за проект за ремонт, след като ремонтът е бил предварително одобрен, такива актуализации се предават на всеки оператор и се правят достъпни при поискване от всяко лице, от което се изисква да съответства на всяко от условията в тези промени на инструкциите. Програма, показваща как се разпространяват актуализации на промените в инструкциите за продължаваща летателна годност, се представя на Агенцията.

21.A.451 Задължения и маркировка ЕРА

- а) Всеки притежател на одобрение за проект за значителен ремонт:
 1. поема задълженията:
 - i) установени в точки 21.A.3, 21.A.3Б, 21.A.4, 21.A.439, 21.A.441, 21.A.443, 21.A.447 и 21.A.449;
 - ii) подразбиращи се в сътрудничеството с притежателя на типовия сертификат, допълнителния типов сертификат и разрешението ETSO за APU съгласно точка 21.A.433, буква б) според случая;
 2. определя маркирането, включително ЕРА, в съответствие с точка 21.A.804, буква а).

▼ B

б) С изключение на притежателите на типови сертификати или на разрешение за APU, за които се прилага точка 21.A.44, притежателят на одобрение за проект за малък ремонт:

1. приема задълженията, установени в точки 21.A.4, 21.A.447 и 21.A.449; и
2. определя маркирането, включително буквите EPA, в съответствие с точка 21.A.804, буква а).

(ПОДЧАСТ Н — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ О — РАЗРЕШЕНИЯ СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СТАНДАРТИ

21.A.601 Приложно поле

Настоящата подчаст създава процедура за издаване на разрешения по ETSO и установява правила, уреждащи правата и задълженията на заявителите за или притежателите на такива разрешения.

21.A.602A Приемливост

Всяко физическо или юридическо лице, което произвежда или се готви да произвежда предмети по ETSO и е демонстрирало или е в процес на демонстриране на своите възможности съгласно точка 21.A.602Б, може да бъде заявител за разрешение ETSO.

21.A.602Б Доказване на капацитет

Заявителят за разрешение ETSO демонстрира своите възможности, както следва:

- а) за производство — чрез притежаване на одобрение за производствена организация, издадено в съответствие с подчаст Ж, или чрез съответствие с процедурите на подчаст Е; и
- б) за проектиране:
 1. за спомагателна силова установка — чрез притежаване на одобрение за проектантска организация, издадено от Агенцията в съответствие с подчаст Й;
 2. за всички други предмети — чрез използване на процедури, установяващи специфични проектантски практики, ресурси и последователност от действия, необходими за съответствие с настоящото приложение I (част 21).

21.A.603 Заявление

- а) Заявлението за разрешение ETSO се прави във форма и по начин, определени от Агенцията, и включва описание на информацията, изисквана съгласно точка 21.A.605.
- б) Когато се предвижда поредица от малки ремонти в съответствие с точка 21.A.611, заявителят установява в своето заявление номера на базовия модел на предмета и номера на принадлежащите части в отворени скоби след него за означаване на това, че от време на време в окончанието ще се добавят променящи се букви или цифри (или комбинация от тях).

▼ M5

21.A.604 Разрешение ETSO за бордова спомагателна силова установка (APU)

По отношение на разрешението ETSO за бордова спомагателна силова установка:

- а) чрез дерогация от точки 21.A.603, 21.A.610 и 21.A.615 се прилагат следните точки: 21.A.15, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.B.75 и 21.B.80. Същевременно, в съответствие с точка 21.A.606, вместо типов сертификат се издава разрешение ETSO;

▼ M6

- б) чрез дерогация от точка 21.A.611, изискванията на подчаст Г се прилагат при одобряването на промени в проекта от притежателя на разрешение ETSO за APU и промени в проекта от други заявители, класифицирани като малка промяна, а изискванията на подчаст Д се прилагат при одобряването на промени в проекта от други заявители, класифицирани като значителна промяна. Когато се прилагат изискванията на подчаст Д, се издава отделно разрешение ETSO вместо допълнителен типов сертификат; и

▼ M5

- в) при одобряване на проекти за ремонт се прилагат изискванията на подчаст М.

21.A.605 Изисквани документи

- а) Заявителят представя на Агенцията следните документи:
1. програма за сертифициране за разрешението ETSO, определяща средствата за доказване на съответствие с точка 21.A.606, буква б);
 2. декларация за съответствие, удостоверяваща, че заявителят отговаря на изискванията на настоящата подчаст;
 3. декларация за проект и производителност (ДПП), в която се заявява, че заявителят е доказал, че предметът съответства на приложимите ETSO в съответствие с програмата за сертифициране;
 4. копие от техническите данни, които се изискват в приложимите ETSO;
 5. наръчник за производствена организация или препратка към наръчника за производствена организация, посочен в точка 21.A.143, за целите на получаване на подходящо одобрение за производствена организация съгласно подчаст Ж, или наръчника, или препратка към наръчника, посочен в точка 21.A.125А, буква б), за целите на производство съгласно подчаст Е без одобрение за производствена организация;
 6. за бордова спомагателна силова установка — наръчника или препратка към наръчника, посочен в точка 21.A.243, за целите на получаване на подходящо одобрение за производствена организация съгласно подчаст й;
 7. за всички други предмети — процедурите или позоваване на процедурите, посочени в точка 21.A.602Б, буква б), подточка 2.
- б) Заявителят докладва пред Агенцията за всякакви трудности или събития, с които се е сблъскал в процеса на одобряване, които биха могли да имат съществено отражение върху разрешението ETSO.

21.A.606 Изисквания за издаване на разрешение ETSO

За да му бъде издадено разрешение ETSO, заявителят:

- а) доказва капацитета си в съответствие с точка 21.A.602Б;
- б) доказва, че предметът съответства на техническите условия на приложимите ETSO или на одобрени в съответствие с точка 21.A.610 отклонения от тях, ако има такива;
- в) спазва изискванията на настоящата подчаст; и
- г) декларира, че не са установени свойства и характеристики, които да правят предмета опасен за целите, за които се иска сертифициране.

▼ B**21.A.607 Привилегии на разрешението ETSO**

Притежателят на разрешение ETSO има право да произвежда и да маркира предмети със съответната маркировка ETSO.

21.A.608 Декларация за проект и производителност (ДПП)

- а) ДПП съдържа най-малко следната информация:
1. информация, кореспондираща с точка 21.A.31, букви а) и б), идентифицираща предмета и неговия проект и стандарт за тестване;
 2. равнище на ефективност на предмета, директно или чрез препратка към други допълнителни документи;
 3. декларация за съответствие, удостоверяваща, че този предмет отговаря на подходящите ETSO;
 4. препратка към съответните доклади за тестове;
 5. препратка към подходящи наръчници за поддръжка, преглед и ремонт;

▼B

- 6. равнища на съответствие, когато различни равнища на съответствие са допустими съгласно ETSO;
 - 7. списък на отклоненията, приети в съответствие с точка 21.A.610.
- б) ДПП се датира и подписва от притежателя на разрешение ETSO или от негов упълномощен представител.

21.A.609 Задължения на притежателите на разрешение ETSO

Притежателят на разрешение ETSO съгласно настоящата подчаст:

- а) произвежда всеки предмет в съответствие с подчаст Ж или подчаст Е, което гарантира, че всеки завършен предмет отговаря на своите проектни данни и е безопасен за монтиране;
- б) подготвя и поддържа за всеки модел на всеки предмет, за който е издадено разрешение ETSO, текущо досие с пълна техническа информация и доклади в съответствие с точка 21.A.613;
- в) подготвя, поддържа и актуализира оригиналите на всички наръчници, които се изискват съгласно приложимите за предмета спецификации за летателна годност;
- г) предоставя на разположение на ползвателите на предмета и при поискване на Агенцията такива наръчници за поддръжка, преглед и ремонт, необходими за използване и поддръжка на предмета, както и промените в тези наръчници;
- д) маркира всеки предмет в съответствие с точка 21.A.807;
- е) съответства с точки 21.A.3, 21.A.3Б и 21.A.4;
- ж) продължава да отговаря на квалификационните изисквания съгласно точка 21.A.602Б.

21.A.610 Одобрение за отклонение

- а) Всеки производител, който изисква одобрение да се отклони от производствените стандарти на ETSO, показва, че стандартите, от които се иска отклонение, се компенсират чрез фактори или качества на проекта, осигуряващи еквивалентно равнище на безопасност.
- б) Искането за одобрение на отклонение, заедно с всички уместни данни, се представя на Агенцията.

21.A.611 Изменения в проекта

- а) Притежателят на разрешение ETSO може да извършва малки промени в проекта (всякакви промени, които не са значителни промени) без допълнително разрешение от Агенцията. В такъв случай промененият предмет запазва оригиналния номер на модела (малки изменения се указват чрез промени в номера на части или допълнения), като притежателят препраща до Агенцията всички променени данни, които са необходими за съответствие с точка 21.A.603, буква б).
- б) Всяка промяна в проекта от притежателя на разрешение ETSO, която е достатъчно голяма, за да се изисква достатъчно пълно проучване за определяне на съответствието с ETSO, се счита за значителна промяна. Преди извършването на такава промяна притежателят определя ново обозначение за типа или модела на предмета и подава заявление за ново разрешение съгласно точка 21.A.603.
- в) Не се допускат никакви промени в проекта от никое физическо или юридическо лице, различно от притежателя на разрешение ETSO, който представя декларация за съответствие на предмета, допустим за одобрение съгласно настоящата подчаст О, освен ако е лице, претендиращо за одобрение съгласно точка 21.A.603 за отделно разрешение ETSO.

21.A.613 Архивиране

Освен изискванията за архивиране, подходящи за и свързани със системата за качество, цялата проектна информация, чертежи, доклади от тестове, включително доклади от проверката на тествания предмет, се съхраняват от притежателя на одобрението за проект за ремонт и е на разположение на Агенцията, като се поддържа, с оглед да се предоставя необходимата информация за осигуряване на продължаващата летателна годност на предмета и на продукта с типов сертификат, към който той принадлежи.

21.A.615 Проверки от Агенцията

При поискване на Агенцията всеки заявител за или притежател на разрешение ETSO за предмет позволява на Агенцията:

- а) да присъства при всякакви тестове;
- б) да инспектира техническите данни за такъв предмет.

21.A.619 Срок на действие и продължаваща валидност

- а) Разрешение ETSO се издава с неограничен срок на действие. То остава валидно, освен ако:

1. условията, изисквани когато е било дадено разрешението ETSO, повече не са спазват; или
2. задълженията на притежателя, посочени в точка 21.A.609, повече не се спазват; или
3. доказано е, че предметът неприемливо увеличава рисковете при експлоатация; или
4. разрешението е върнато или отнето съгласно приложимите административни процедури, създадени от Агенцията.

- б) При връщане или отнемане сертификатът се предава на Агенцията.

21.A.621 Условия за прехвърляне

Освен при промяна на собственост на притежателя, която се счита за значима промяна и следователно трябва да отговаря на точки 21.A.147 и 21.A.247 според случая, разрешение ETSO, издадено съгласно настоящото приложение I (част 21), не се прехвърля.

ПОДЧАСТ П — РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЕТ

21.A.701 Приложно поле

- а) Разрешения за полет се издават в съответствие с настоящата подчаст за въздухоплавателни средства, които не отговарят или не са демонстрирали, че отговарят на приложимите изисквания за летателна годност, но са способни да летят безопасно при определени условия и за следните цели:

1. разработка;
2. демонстриране на съответствие с регламенти или сертификационни спецификации;
3. обучение на екипаж на проектантски или производствени организации;
4. полетно тестване на въздухоплавателно средство от ново производство;
5. полет на въздухоплавателно средство в процес на производство между производствени съоръжения;
6. полет на въздухоплавателно средство с цел приемане от клиент;
7. доставка или износ на въздухоплавателно средство;
8. полет на въздухоплавателно средство с цел приемане от орган;
9. проучване на пазара, включително обучение на екипаж на клиент;
10. изложение и въздушна демонстрация;

▼B

11. полет на въздухоплавателно средство до място за извършване на техническо обслужване или преглед на летателната годност, или до място за съхранение;
12. полет на въздухоплавателно средство при тегло, надвишаващо сертифицираното максимално излетно тегло, за полети, надхвърлящи обичайните разстояния над водни пространства, или над суша, където няма подходящи съоръжения за кацане или подходящо гориво;
13. поставяне на рекорди, въздушни надпревари или подобни състезания;
14. полет на въздухоплавателно средство, което отговаря на приложимите изисквания за летателна годност, преди да е било установено съответствие с изискванията за опазване на околната среда;
15. за летателна дейност с нетърговска цел с индивидуално несложно въздухоплавателно средство или типове, за които не е целесъобразен сертификат за летателна годност или ограничен сертификат за летателна годност;

▼M5

16. полет на въздухоплавателно средство за отстраняване на неизправности или за проверка на функционирането на една или повече системи, части или оборудване след проведено техническо обслужване.

▼B

- б) В настоящата подчаст се създава процедура за издаване на разрешения за полет и за одобряване на свързаните с тях условия за полет и се определят правата и задълженията на заявителите за такива разрешения и одобрения на условия за полет и на притежателите на същите.

21.A.703 Приемливост

- а) Всяко физическо или юридическо лице е допустимо да бъде заявител за разрешение за полет с изключение на разрешение за полет, поискано за целите на точка 21.A.701, буква а), подточка 15, когато заявителят трябва да е собственик;
- б) Всяко физическо или юридическо лице е допустимо да кандидатства за одобрение на условията за полет.

21.A.705 Компетентен орган

Независимо от точка 21.1 от настоящото приложение I (част 21), за целите на настоящата подчаст „компетентният орган“ е:

- а) органа, определен от държавата-членка на регистрация; или
- б) за нерегистрирано въздухоплавателно средство — органа, посочен от държавата-членка, която е определила идентификационните знаци.

21.A.707 Заявление за разрешение за полет

- а) Съгласно точка 21.A.703 и когато на заявителя не е дадена привилегията да издава разрешения за полет, заявление за разрешение за полет се подава до компетентния орган под форма и по начин, установени от този орган.
- б) Всяко заявление за разрешение за полет включва:
 1. целта/целите на полета/полетите в съответствие с точка 21.A.701;
 2. точките, по които въздухоплавателното средство не отговаря на приложимите изисквания за летателна годност;
 3. условията за полет, одобрени в съответствие с точка 21.A.710.
- в) Когато условията за полет не са одобрени при подаване на заявлението за разрешение за полет, се подава заявление за одобрение на условията за полет в съответствие с точка 21.A.709.

21.A.708 Условия за полет

Условията за полет включват:

- а) конфигурацията(ите), за която(ито) се иска разрешение за полет;

▼B

б) всяко условие или ограничение, необходимо за безопасната експлоатация на въздухоплавателното средство, в това число:

1. условията или ограниченията, наложени за маршрути или въздушно пространство, или и двете, изисквани за полета/полетите;

▼M3

2. условията или ограниченията по отношение на полетния екипаж за управление на въздухоплавателното средство, заедно с посочените в допълнение XII към настоящото приложение I (част 21);

▼B

3. ограниченията за превоз на лица, различни от полетния екипаж;

4. експлоатационните ограничения, специфичните процедури или техническите условия, които трябва да бъдат спазени;

5. конкретната програма за полетни тестове (ако е приложима);

6. конкретните мерки за поддържане на летателната годност, включително инструкции за поддръжка и режим за тяхното изпълнение;

в) доказателства, че въздухоплавателното средство е способно да извършва безопасни полети при условията или ограниченията на буква б);

г) метода, използван за контрол на конфигурацията на въздухоплавателното средство, за да се остане в рамките на определените условия.

21.A.709 Заявление за одобрение на условия за полет

а) Съгласно точка 21.A.707, буква в) и когато на заявителя не е била дадена привилегиата да одобрява условията за полет, заявление за одобрение на условията за полет се подава:

1. когато одобрението на условията за полет е свързано с безопасността на конструкцията — до Агенцията под форма и по начин, установени от Агенцията; или

2. когато одобрението на условията за полет не е свързано с безопасността на конструкцията — до компетентния орган под форма и по начин, установени от този орган.

б) Всяко заявление за одобрение на условията за полет включва:

1. предложените условия за полет;

2. документацията, потвърждаваща тези условия; както и

3. декларация, че въздухоплавателното средство е способно да извършва безопасни полети при условията и ограниченията на точка 21.A.708, буква б).

21.A.710 Одобрение на условия за полет

а) Когато одобрението на условията за полет е свързано с безопасността на конструкцията, условията за полет се одобряват от:

1. Агенцията; или

2. надлежно одобрена проектантска организация съгласно привилегиата на точка 21.A.263, буква в), подточка 6.

б) Когато одобрението на условията за полет не е свързано с безопасността на конструкцията, условията за полет се одобряват от компетентния орган или от надлежно одобрената организация, която ще издаде също така разрешението за полет.

▼B

- в) Преди да одобри условията за полет, Агенцията, компетентният орган или одобрената организация трябва да се уверят, че въздухоплавателното средство е способно да извършва безопасни полети при посочените условия и ограничения. Агенцията или компетентният орган могат да извършат или да поискат от заявителя да извърши всички необходими проверки или тестове за тази цел.

21.A.711 Издаване на разрешение за полет

- а) Разрешение за полет (формуляр 20а на EASA, вж. допълнение III) може да бъде издадено от компетентния орган съгласно условията, посочени в точка 21.B.525.
- б) Надлежно одобрена проектантска организация може да издаде разрешение за полет (формуляр 20б на EASA, вж. допълнение IV) съгласно привилегията, предоставена по точка 21.A.263, буква в), подточка 7, когато условията за полет по точка 21.A.708 са били одобрени в съответствие с точка 21.A.710.
- в) Надлежно одобрена производствена организация може да издаде разрешение за полет (формуляр 20б на EASA, вж. допълнение IV) съгласно привилегията, предоставена по точка 21.A.163, буква д), когато условията за полет по точка 21.A.708 са били одобрени в съответствие с точка 21.A.710.

▼M7

- г) Одобрена организация може да издава разрешение за полет (формуляр 20б на EASA, вж. допълнение IV) съгласно привилегията, предоставена в съответствие с точка CAMO.A.125 от приложение Vв (част CAMO) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 или с точка CAO.A.095 от приложение Vг (част CAO) към Регламент (ЕС) № 1321/2014, когато условията за полет, посочени в точка 21.A.708 от настоящото приложение, са били одобрени в съответствие с точка 21.A.710 от настоящото приложение.

▼B

- д) В разрешението за полет се посочва(т) целта(ите) и всякакви условия и ограничения, одобрени съгласно точка 21.A.710.
- е) За разрешения, издадени съгласно буква б), в) или г), на компетентния орган се представя при първа възможност и не по-късно от три дни копие от разрешението за полет и свързаните с него условия за полет.
- ж) При доказателство, че някое от условията, посочени в точка 21.A.723, буква а), не е спазено за разрешение за полет, което организация е издала съгласно буква б), в) или г), въпросната организация незабавно отнема разрешението за полет и информира компетентния орган.

21.A.713 Промени

- а) Всяка промяна, при която условията за полет или свързаните с тях доказателства, установени за разрешението за полет, вече не са валидни, се одобрява в съответствие с точка 21.A.710. Когато е приложимо, се подава заявление в съответствие с точка 21.A.709.
- б) Промяна, засягаща съдържанието на разрешението за полет, изисква издаването на ново разрешение за полет в съответствие с точка 21.A.711.

21.A.715 Език

Наръчници, табели, списъци и маркировка на инструменти и всякаква друга необходима информация, изисквана съгласно приложимите сертификационни спецификации, се представят на един или повече официални езици на Съюза, приемливи за компетентния орган.

21.A.719 Условия за прехвърляне

- а) Разрешението за полет не може да се прехвърля.

▼B

- б) Независимо от буква а) за разрешение за полет, издадено за целите на точка 21.A.701, буква а), подточка 15, в случай на промяна на собствеността на въздухоплавателно средство разрешението за полет се прехвърля заедно с въздухоплавателното средство, при условие че въздухоплавателното средство остава в същия регистър, или се издава само със споразумение с компетентния орган на държавата-членка на регистрация, към която се прехвърля.

21.A.721 Инспекции

Притежателят или заявителят на разрешение за полет осигурява достъп до съответното въздухоплавателно средство по искане на компетентния орган.

21.A.723 Срок на действие и продължаваща валидност

- а) Разрешението за полет се издава за срок от максимум 12 месеца и остава в сила, при условие че:
1. съответства на условията и ограниченията на точка 21.A.711, буква д), свързани с разрешението за полет;
 2. разрешението за полет не е върнато или отнето;
 3. въздухоплавателното средство остава в същия регистър.
- б) Независимо от буква а) разрешение за полет, издадено за целите на точка 21.A.701, буква а), подточка 15, може да бъде издадено за неограничен срок.
- в) При връщане или отнемане разрешението за полет се предава на компетентния орган.

21.A.725 Подновяване на разрешение за полет

Подновяване на разрешението за полет се извършва като промяна в съответствие с точка 21.A.713.

21.A.727 Задължения на притежателя на разрешение за полет

Притежателят на разрешение за полет гарантира, че спазва и се придържа към всички условия и ограничения, свързани с разрешението за полет.

21.A.729 Архивиране

- а) Всички документи, изготвени с цел да установят и докажат условията за полет, се съхраняват от притежателя на одобрението на условията за полет на разположение на Агенцията и компетентния орган, и се запазват с цел предоставяне на необходимата информация за осигуряване на продължаваща летателна годност на въздухоплавателното средство.
- б) Всички документи, свързани с издаването на разрешения за полет съгласно привилегиите на одобрени организации, включително докладите от проверки, документи в подкрепа на одобрението на условията за полет и самото разрешение за полет, се съхраняват от съответната одобрена организация на разположение на Агенцията или компетентния орган, и се запазват с цел предоставяне на необходимата информация за осигуряване на продължаваща летателна годност на въздухоплавателното средство.

ПОДЧАСТ Р — ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИ, ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ**21.A.801 Идентификация на продукти**

- а) Идентификацията на продукти включва следната информация:

1. име на производителя;

▼B

2. обозначение на продукта;
 3. сериен номер на производителя;
 4. всяка друга информация, която Агенцията счете за подходяща.
- б) Всяко физическо или юридическо лице, произвеждащо въздухоплавателно средство или двигател съгласно подчаст Ж или подчаст Е, идентифицира това въздухоплавателно средство или двигател посредством огнеустойчива плочка, която носи информацията, определена в буква а), маркирана върху нея чрез гравирание, шамповане, издълбаване или друг одобрен метод на огнеустойчиво маркиране. Идентификационната плочка се закрепва по такъв начин, че да е достъпна и четлива и да няма вероятност да бъде изтрита или премахната по време на обичайната експлоатация, или изгубена или унищожена при инцидент.
- в) Всяко физическо или юридическо лице, произвеждащо витло, лопатка на витло или втулка на витло съгласно подчаст Ж или подчаст Е, го идентифицира чрез плочка, шампа, издълбаване, гравирание или друг одобрен метод на огнеустойчива идентификация, която се поставя върху нея на стабилна повърхност, съдържа информацията, определена в буква а), и няма вероятност да бъде изтрита или премахната по време на обичайната експлоатация, или изгубена или унищожена при инцидент.
- г) За пилотирани аеростати идентификационната плочка, предписана в буква б), се прикрепя към обвивката на аеростата и се поставя по възможност на място, където е видима от оператора, когато аеростатът е напълнен. В допълнение кошът, носещата конструкция и всички подгръзващи агрегати трябва да бъдат постоянно и четливо маркирани с името на производителя, номера на частта или негов еквивалент и серийния номер или негов еквивалент.

21.A.803 Боравене с идентификационна информация

- а) Никой не може да отстранява, променя или поставя информацията за идентифициране, посочена в точка 21.A.801, буква а), върху всякакво въздухоплавателно средство, двигател, витло, лопатка на витло или втулка на витло, или в точка 21.A.807, буква а) за APU, без одобрение от Агенцията.
- б) Никой не може да премахва или да поставя идентификационната плочка, посочена в точка 21.A.801 или в точка 21.A.807 за APU, без одобрение от Агенцията.
- в) Чрез дерогация от букви а) и б) всяко физическо или юридическо лице, провеждащо работа по поддръжката съгласно приложимите правила за изпълнение, може, в съответствие с методите, техниките и практиките, създадени от Агенцията:
1. да отстранява, променя или поставя информацията за идентифициране, посочена в точка 21.A.801, буква а), на всякакво въздухоплавателно средство, двигател, витло, лопатка на витло или втулка на витло, или в точка 21.A.807, буква а) за APU; или
 2. да отстранява идентификационната плочка, посочена в точка 21.A.801 или точка 21.A.807, когато е необходимо по време на операциите по поддръжка.
- г) Никой не може да монтира идентификационна плочка, премахната в съответствие с буква в), подточка 2, върху всякакво въздухоплавателно средство, двигател, витло, лопатка на витло или втулка на витло, различни от тези, от които е била премахната.

21.A.804 Идентификация на части и оборудване

а) Всяка част или оборудване постоянно и четливо се маркира със:

1. име, търговска марка или символ, идентифициращ производителя по начин, определен от приложимите проектни данни; и
2. номер на частта, както е определено в приложимите проектни данни; и
3. буквите ЕРА за части и оборудване в съответствие с одобрени проектни данни, принадлежащи на притежателя на типов сертификат на съответния продукт, освен за предмети по ETSO.

б) Чрез дерогация от буква а), ако Агенцията е съгласна, че дадена част или оборудване е прекалено малка(о) или че по друга причина не е възможно да се маркира част или оборудване с информацията, изисквана съгласно буква а), документът за пускане в експлоатация, придружаващ частта или оборудването или нейната опаковка, трябва да съдържа информацията, която не може да се маркира върху частта.

21.A.805 Идентификация на критични части

В допълнение към изискванията на точка 21.A.804 всеки производител на част, която се свързва с типово сертифициран продукт и която се идентифицира като критична част, постоянно и четливо маркира тази част с номер на частта и сериен номер.

21.A.807 Идентификация на предмети ETSO

а) Всеки притежател на разрешение ETSO съгласно подчаст О постоянно и видимо маркира всеки предмет със следната информация:

1. име и адрес на производителя;
2. наименование, тип, номер на частта или обозначение на модела на предмета;
3. сериен номер или дата на производство на предмета, или и двете; и
4. номер на приложими ETSO.

б) Чрез дерогация от буква а), ако Агенцията е съгласна, че частта е прекалено малка или че по друга причина не е възможно да се маркира частта с информацията, изисквана съгласно буква а), документът за пускане в експлоатация, придружаващ частта или оборудването или нейната опаковка, трябва да съдържа информацията, която не може да се маркира върху частта.

в) Всяко лице, което произвежда APU съгласно подчаст Ж или подчаст Е, идентифицира тази APU чрез огнеустойчива плочка, която носи информацията, посочена в буква а) и е маркирана върху нея чрез гравироване, щамповане, издълбаване или друг одобрен метод за огнеустойчиво маркиране. Идентификационната плочка се закрепва по такъв начин, че да е достъпна и четлива, както и да няма вероятност да бъде изтрита или премахната по време на обичайната експлоатация или изгубена, или унищожена при инцидент.

РАЗДЕЛ Б

ПРОЦЕДУРИ ЗА КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ

ПОДЧАСТ А — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

21.Б.5 Приложно поле

- а) В настоящия раздел се установява процедурата за компетентния орган при изпълняване на неговите задачи и отговорности, свързани с издаване, поддържане, изменение, спиране на действието или отнемане на сертификати, одобрения и разрешения, посочени в настоящото приложение I.

- б) Агенцията разработва в съответствие с член 19 от Регламент (ЕО) № 216/2008 сертификационни спецификации и насоки за подпомагане на държавите-членки при прилагането на настоящия раздел.

21.Б.20 Задължения на компетентния орган

Всеки компетентен орган на държава-членка е отговорен за прилагане на раздел А, подчасти Е, Ж, З, И и П само по отношение на заявители или притежатели, чието основно място на дейност е на територията на съответната държава-членка.

21.Б.25 Изисквания за организация на компетентния орган

- а) Общи положения:

Всяка държава-членка определя компетентен орган с предоставените му отговорности за прилагане на раздел А, подчасти Е, Ж, З, И и П заедно с документираните процедури, организационна структура и персонал.

- б) Ресурси:

1. броят на персонала да е достатъчен за изпълнение на поставените задачи;
2. компетентният орган на държавата-членка назначава ръководител или ръководители, които са отговорни за изпълнението на съответните задачи в рамките на органа, включително комуникиране с Агенцията и други национални органи при необходимост.

- в) Квалификация и обучение:

Целият персонал да е подходящо квалифициран и да притежава достатъчни знания, опит и подготовка за изпълнение на възложените му задачи.

21.Б.30 Документирани процедури

- а) Компетентният орган на държавата-членка създава документираните процедури за описание на своята организация, средства и методи за изпълнение на изискванията на настоящото приложение I (част 21). Процедурите се актуализират текущо и служат като основни работни документи в рамките на органа за всички свързани дейности.

- б) Копие от процедурите и техните изменения се предоставя на Агенцията.

21.Б.35 Промени в организацията и процедурите

- а) Компетентният орган на държавата-членка информира Агенцията за всяка значителна промяна в своята организация и документираните процедури.

▼B

- б) Компетентният орган на държавата-членка своевременно актуализира своите документирани процедури по отношение на всяка промяна в нормативните актове за осигуряване на ефективно изпълнение.

21.Б.40 Разрешаване на спорове

- а) Компетентният орган на държавата-членка създава процес за разрешаване на спорове в рамките на своята организация чрез документирани процедури.
- б) Когато между компетентните органи на държави-членки има спор, който не може да бъде разрешен, задължение на ръководителите, посочени в точка 21.Б.25, буква б), подточка 2, е да повдигнат въпроса пред Агенцията за нейното посредничество.

21.Б.45 Докладване/координация

- а) Компетентният орган на държавата-членка осигурява подходяща координация с други съответни сертификационни, разследващи, издаващи одобрения или разрешения екипи на този орган, други държави-членки и Агенцията за осигуряване на ефективен обмен на информация, която е от значение за безопасността на продуктите, частите и оборудването.
- б) Компетентният орган на държавата-членка информира Агенцията за всяка трудност при изпълнението на настоящото приложение I (част 21).

21.Б.55 Архивиране

Компетентният орган на държавата-членка запазва или поддържа достъп до подходящи архиви, свързани със сертификатите, одобренията и разрешенията, които са били издадени от него в съответствие с националната подзаконова уредба и отговорността за които е прехвърлена на Агенцията, до предаването на тези архиви на Агенцията.

21.Б.60 Насоки за летателна годност

Когато компетентният орган на държава-членка получи насока за летателна годност от компетентния орган на държава, която не е членка, такава насока за летателна годност се предава на Агенцията за разпространение в съответствие с член 20 на Регламент (ЕО) № 216/2008.

▼M5

ПОДЧАСТ Б — ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ**21.Б.70 Сертификационни спецификации**

Агенцията, в съответствие с член 76, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1139, издава сертификационни спецификации и други подробни спецификации, включително сертификационни спецификации за летателна годност, данни за експлоатационната годност и опазване на околната среда, които компетентните органи, организации и персонал могат да използват за доказване на съответствието на продукти, части и оборудване със съответните съществени изисквания съгласно приложения II, IV и V към посочения регламент, както и с изискванията за опазване на околната среда по член 9, параграф 2 и приложение III към посочения регламент. Тези спецификации са достатъчно подробни и конкретни и посочват на заявителите условията, при които сертификатите ще бъдат издавани, изменяни или допълвани.

21.Б.75 Специални условия

- а) Агенцията предписва за даден продукт специални подробни технически спецификации, наречени „специални условия“, ако съответните сертификационни спецификации не съдържат адекватни или подходящи стандарти за безопасност на продукта, понеже:
 1. продуктът притежава нови или необичайни проектни характеристики по отношение на проектантските практики, на които се основават приложимите сертификационни спецификации;
 2. предназначението на продукта е необичайно; или

▼ M5

3. опитът с други подобни използвани продукти или продукти с подобни проектни характеристики или новоидентифицирани опасности е показал, че могат да възникнат условия, които не са безопасни.

- б) Специалните условия съдържат такива стандарти за безопасност, каквито Агенцията счете за необходими за постигане на равнище на безопасност, еквивалентно на това на приложимите сертификационни спецификации.

21.Б.80 Основание за типово сертифициране за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат

Агенцията определя основанието за типово сертифициране и го свежда до знанието на заявителя на типов сертификат или ограничен типов сертификат. Основанието за типово сертифициране се състои от:

- а) сертификационните спецификации за летателна годност, посочени от Агенцията измежду приложимите по отношение на продукта към датата на подаване на заявление за въпросния сертификат, освен ако:

1. заявителят избере да спазва, или от него се изисква да спазва, в съответствие с точка 21.А.15, буква е), сертификационни спецификации, станали приложими след датата на подаване на заявлението. Ако заявителят избере да спазва сертификационна спецификация, станала приложима след датата на подаване на заявлението, Агенцията включва в основанието за типово сертифициране всяка друга сертификационна спецификация, имаща пряко отношение; или

2. Агенцията приеме която и да било алтернатива на определена невъзможна за спазване сертификационна спецификация, за която е констатирано, че са налице компенсиращи фактори, които осигуряват еквивалентно равнище на безопасност; или

3. Агенцията приема и предписва други средства, които:

- i) в случай на типов сертификат: доказват съответствие със съществени изисквания на приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1139; или
- ii) в случай на ограничен типов сертификат — осигуряват равнище на безопасност, адекватно на предназначението; и

- б) всяко специално условие, предписано от Агенцията в съответствие с точка 21.Б.75, буква а).

21.Б.82 Основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност за издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство

Агенцията определя основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност и го свежда до знанието на заявителя на типов сертификат или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство. Основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност се състои от:

- а) сертификационните спецификации за данните за експлоатационната годност, посочени от Агенцията измежду приложимите по отношение на въздухоплавателното средство към датата на подаване на заявление или към датата на подаване на допълнение към заявлението за данни за експлоатационната годност, в зависимост от това коя е по-късната дата, освен ако:

1. заявителят избере да спазва, или ако в съответствие с точка 21.А.15, буква е) е длъжен да спазва, сертификационни спецификации, станали приложими след датата на подаване на заявлението. Ако заявителят избере да спазва сертификационна спецификация, станала приложима след датата на подаване на заявлението, Агенцията включва в основанието за типово сертифициране всяка друга сертификационна спецификация, имаща пряко отношение; или

2. Агенцията приема или предписва други средства за доказване на съответствие със съответните съществени изисквания съгласно приложения II, IV и V към Регламент (ЕС) 2018/1139;

- б) всяко специално условие, предписано от Агенцията в съответствие с точка 21.Б.75, буква а).

▼ M5

21.Б.85 Определяне на приложими изисквания за опазване на околната среда и сертификационни спецификации за типов сертификат или ограничен типов сертификат

а) Агенцията определя и свежда до знанието на заявителя на типов сертификат или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство, на допълнителен типов сертификат или на значителна промяна в типов сертификат или в допълнителен типов сертификат, приложимите изисквания за шум, установени в том I, част II, глава 1 от приложение 16 към Чикагската конвенция, и:

1. за дозвукови реактивни самолети — в глави 2, 3, 4 и 14;
2. за витлови самолети — в глави 3, 4, 5, 6, 10 и 14;
3. за хеликоптери — в глави 8 и 11;
4. за свръхзвукови самолети — в глава 12; и
5. за въздухоплавателни средства с накланящо се носещо витло — в глава 13.

б) Агенцията определя и свежда до знанието на заявителя, посочен в буква а), приложимите изисквания за емисии за предотвратяването на умишлено изпускане на гориво за въздухоплавателни средства, установени в том II, част II, глави 1 и 2 от приложение 16 към Чикагската конвенция.

в) Агенцията определя и свежда до знанието на заявителя, посочен в буква а), приложимите изисквания към димните и газообразните емисии и емисиите на прахови частици от двигателите, установени в том II, част III, глава 1 от приложение 16 към Чикагската конвенция и

1. за димни и газообразни емисии от турбореактивни и турбовентилаторни двигатели, предназначени за задвижване само при дозвукови скорости — в глава 2;
2. за димни и газообразни емисии от турбореактивни и турбовентилаторни двигатели, предназначени за задвижване при свръхзвукови скорости — в глава 3; и
3. за емисии на прахови частици от турбореактивни и турбовентилаторни двигатели, предназначени за задвижване само при дозвукови скорости — в глава 4.

г) Агенцията определя и свежда до знанието на заявителя, посочен в буква а), приложимите изисквания към емисиите на CO₂ от самолети, установени в том III, част II, глава 1 от приложение 16 към Чикагската конвенция и

1. за дозвукови реактивни самолети — в глава 2; и
2. за дозвукови витлови самолети — в глава 2.

21.Б.100 Степен на участие

а) Агенцията определя степента на участието си в проверката на дейностите и данните за доказване на съответствие, свързани със заявлението за типов сертификат, ограничен типов сертификат, одобрение на значителни промени, допълнителен типов сертификат, одобрение на проект за значителен ремонт или разрешение ETSO за бордова спомагателна силова установка (APU). Тя прави това въз основа на оценка на значими групи от дейности и данни за доказване на съответствие от програмата за сертифициране. Оценка разглежда:

— вероятността за неидентифицирано несъответствие с основанието за типово сертифициране, с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност или с изискванията за опазване на околната среда, и

— потенциалното въздействие на въпросното несъответствие върху безопасността на продукта или опазването на околната среда,

▼ **M5**

и проучва най-малкото следните елементи:

1. нови или необичайни характеристики на проекта за сертифициране, включващи експлоатационни и организационни аспекти и такива, свързани с управление на знанието;
 2. сложност на проекта и/или доказването на съответствие;
 3. изключителна значимост на проекта или технологията и свързаните с нея рискове за безопасността и околната среда, включително рисковете, идентифицирани при други подобни проекти; и
 4. резултати и опит на проектантската организация на заявителя в съответната област.
- б) За одобрението на проект за малък ремонт, за малка промяна или разрешение ETSO, различно от това за APU, Агенцията определя участието си на нивото на целия проект за сертифициране, отчитайки всякакви нови или необичайни характеристики, сложността на проекта и/или доказването на съответствие, изключителната значимост на проекта или технологията, както и резултатите и опита на проектантската организация на заявителя.
- в) Агенцията уведомява заявителя за степента на своето участие и актуализира тази степен на участие, когато това е продиктувано от постъпила информация от определящо значение за предходно осъществената оценка на риска съгласно букви а) или б). Агенцията уведомява заявителя относно промяната в степента на участие.

21.Б.103 Издаване на типов сертификат или ограничен типов сертификат

- а) Агенцията издава типов сертификат за въздухоплавателно средство, двигател или витло, или ограничен типов сертификат за въздухоплавателно средство, при условие че:
1. заявителят е изпълнил изискванията по точка 21.А.21;
 2. Агенцията, при своите проверки на доказването на съответствие съгласно степента на своето участие, определена в съответствие с точка 21.Б.100, не е констатирала никакво несъответствие с основанието за типово сертифициране, с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, където това е приложимо съгласно точка 21.Б.82, и с изискванията за опазване на околната среда; и
 3. не са установени свойства и характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се иска сертифициране.
- б) Чрез дерогация от буква а), по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.А.20, буква г), Агенцията може да издаде типов сертификат за въздухоплавателно средство, преди да е доказано съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че заявителят докаже въпросното съответствие преди датата, към която е предвидено въпросните данни да се използват на практика.

▼ **B**

(ПОДЧАСТ В — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ Г — ПРОМЕНИ В ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ И ОГРАНИЧЕНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ

▼ **M2**▼ **M5**

21.Б.105 Основание за типово сертифициране, изисквания за опазване на околната среда и основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност за значителна промяна в типовия сертификат

Агенцията определя приложимото основание за типов сертификат, изискванията за опазване на околната среда, а в случай на промяна, засягаща данните за експлоатационната годност, и основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност в съответствие с точка 21.А.101, и свежда това до знанието на заявителя на значителна промяна в типов сертификат.

▼ **M5****21.B.107 Издаване на одобрение за промяна в типов сертификат**

а) Агенцията издава одобрение за промяна в типов сертификат, при условие че:

1. заявителят за одобрение изпълнява изискванията на:

- i) точка 21.A.95 за малка промяна; или
- ii) точка 21.A.97 за значителна промяна;

2. Агенцията, при своята проверка на доказването на съответствие съгласно степеня на своето участие, определена в съответствие с точка 21.B.100, буква а) или б), не е констатирала никакво несъответствие с основанието за типово сертифициране, с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, където това е приложимо съгласно точка 21.B.82, и с изискванията за опазване на околната среда; и

3. не са установени свойства и характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се иска сертифициране.

б) В случай на промяна, засягаща данните за експлоатационната годност, чрез дерогация от буква а), подточки 1 и 2, по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.A.20, буква г), Агенцията може да одобри промяна в типов сертификат за въздухоплавателно средство, преди да е доказано съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че заявителят докаже въпросното съответствие преди датата, към която е предвидено въпросните данни да се използват на практика.

в) Одобрението на промяна в данните за експлоатационната годност се включва в одобрението на промяна в типовия сертификат.

г) Одобрението на промяна в типов сертификат се ограничава до конкретната конфигурация(и) в типовия сертификат, за която(които) се отнася промяната.

▼ **B****ПОДЧАСТ Д — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТИПОВИ СЕРТИФИКАТИ**▼ **M5**

В настоящата подчаст позоваванията на типови сертификати включват типови сертификати и ограничени типови сертификати.

21.B.109 Основание за типово сертифициране, изисквания за опазване на околната среда и основание за сертифициране на данните за експлоатационната годност за издаване на допълнителен типов сертификат

Агенцията определя приложимото основание за типов сертификат, изискванията за опазване на околната среда, а в случай на промяна, засягаща данните за експлоатационната годност, и основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност в съответствие с точка 21.A.101, и свежда това до знанието на заявителя на допълнителен типов сертификат.

21.B.111 Издаване на допълнителен типов сертификат

а) Агенцията издава допълнителен типов сертификат, при условие че:

1. заявителят е изпълнил изискванията по точка 21.A.115, буква б);

2. Агенцията, при своята проверка на доказването на съответствие съгласно степеня на своето участие, определена в съответствие с точка 21.B.100, буква а), не е констатирала никакво несъответствие с основанието за типово сертифициране, с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, където това е приложимо съгласно точка 21.B.82, и с изискванията за опазване на околната среда; и

3. не са установени свойства и характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се иска сертифициране.

▼M5

- б) В случай на допълнителен типов сертификат, засягащ данните за експлоатационната годност, чрез дерогация от буква а), подточки 1 и 2, по молба на заявителя, включена в декларацията по точка 21.A.20, буква г), Агенцията може да издаде допълнителен типов сертификат, преди да е доказано съответствие с основанието за сертифициране на данните за експлоатационната годност, при условие че заявителят докаже въпросното съответствие преди датата, към която е предвидено въпросните данни да се използват на практика.
- в) Одобрението на промяна в данните за експлоатационната годност се включва в допълнителния типов сертификат.
- г) Допълнителният типов сертификат се ограничава до конкретната конфигурация(и) в типовия сертификат, за която(които) се отнася съответната значителна промяна.

▼B

ПОДЧАСТ Е — ПРОИЗВОДСТВО БЕЗ ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ

21.B.120 Проучване

- а) Компетентният орган определя екип за проучване на всеки заявител за или притежател на документ за съгласие за извършване на всички съответни задачи, свързани с този документ за съгласие, състоящ се от ръководител екип, който управлява и води екипа за проучване и, ако се изисква, един или повече членове на екипа. Ръководителят на екипа докладва на управителя, отговорен за дейността, който е определен съгласно точка 21.B.25, буква б), подточка 2.
- б) Компетентният орган извършва достатъчно проучване на заявителя за или притежателя на документ за съгласие с оглед да изготви обоснована препоръка за издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на документа за съгласие.
- в) Компетентният орган подготвя процедури за проучване на заявителя за или притежателя на документа за съгласие като част от документираните процедури, обхващащи най-малко следните елементи:
 1. оценка на получените заявления;
 2. определяне на проучвателен екип;
 3. подготовка и планиране на проучването;
 4. оценка на документацията (наръчници, процедури и др.);
 5. одит и проверки;
 6. проследяване на корективни действия; и
 7. препоръки за издаване, изменение, спиране на действието или отнемане на документа за съгласие.

21.B.125 Констатации

- а) Когато чрез одит или други средства компетентният орган е открил обективно доказателство, показващо несъответствие на притежателя на документ за съгласие с приложимите изисквания съгласно раздел А от настоящото приложение, тези констатации се класифицират съгласно точка 21.A.125Б, буква а).
- б) Компетентният орган предприема следните действия:
 1. при констатации от ниво 1 компетентният орган предприема незабавни действия за ограничаване, спиране на действието или отнемане изцяло или частично, в зависимост от значимостта на констатацията, на документа за съгласие до успешното приключване на корективните действия от организацията;
 2. при констатации от ниво 2 компетентният орган предоставя период за извършване на корективни действия в зависимост от същността на констатацията, но не по-дълъг от 3 месеца. При определени обстоятелства в края на този период и в зависимост от същността на констатацията компетентният орган може да удължи 3-месечния период при предоставянето от организацията на задоволителен план за корективни действия.

▼B

- в) Компетентният орган предприема действия за временно прекратяване, изцяло или частично, на документа за съгласие, в случай че организацията не изпълни графика, зададен от компетентния орган.

21.Б.130 Издаване на документ за съгласие

- а) Когато е убеден в съответствието на производителя с приложимите изисквания съгласно раздел А, подчаст Е, компетентният орган издава без безпричинно закъснение документ за съгласие, показващ съответствие на отделните продукти, части или оборудване (формуляр 65 на EASA, вж. допълнение XI).
- б) Документът за съгласие съдържа предмета на споразумението, датата на изтичане и когато са приложими, подходящи ограничения по отношение на разрешението.
- в) Срокът на действие на документа за съгласие не надвишава една година.

21.Б.135 Запазване в сила на документа за съгласие

Компетентният орган запазва в сила документа за съгласие, докато:

- а) производителят надлежно използва формуляр 52 на EASA (вж. допълнение VIII) като декларация за съответствие за завършено въздухоплавателно средство и формуляр 1 на EASA (вж. допълнение I) за продукти, различни от завършено въздухоплавателно средство, части и оборудване; и
- б) инспекциите, проведени от компетентния орган на държавата-членка преди одобрението на формуляр 52 на EASA (вж. допълнение VIII) или формуляр 1 на EASA (вж. допълнение I) съгласно точка 21.A.130, буква в), не откриват никакви заключения за несъответствие с изискванията или процедурите, съдържащи се в наръчника, представен от производителя, или за несъответствие на съответните продукти, части или оборудване. При тези инспекции се проверява поне:
1. дали съгласието обхваща продукта, частта или оборудването, за които се иска потвърждение, и остава валидно;
 2. дали наръчникът, описан в точка 21.A.125A, буква б) и неговият променен статут, посочен в документа за съгласие, е използван като основен работен документ от производителя. В противен случай проверката не продължава и следователно сертификатите за пускане в експлоатация не се потвърждават;
 3. дали производството се извършва съгласно условията, предписани в документа за съгласие, и се изпълнява задоволително;
 4. дали инспекциите и тестовите (включително полетни тестове, ако е необходимо) съгласно точка 21.A.130, буква б), подточка 2 и/или 3 се извършват съгласно условията, предписани в документа за съгласие, и се изпълняват задоволително;
 5. дали инспекциите от компетентния орган, описани или разгледани в документа за съгласие, са изпълнени и счестени за приемливи;
 6. дали декларацията за съответствие отговаря на точка 21.A.130 и информацията, предоставена в нея, не възпрепятства неговото валидиране; и
- в) дали не е достигната някоя от датите на прекратяване на действието на документа за съгласие.

21.Б.140 Изменения на документ за съгласие

- а) Компетентният орган проучва надлежно и в съответствие с точка 21.Б.120 всяко изменение на документа за съгласие.
- б) Когато компетентният орган е удовлетворен, че изискванията на раздел А, подчаст Е продължават да се изпълняват, той съответно изменя документа за съгласие.

▼B**21.B.145 Ограничаване, спиране на действието и отнемане на документ за съгласие**

- а) Ограничаването, спирането на действието или отнемането на документа за съгласие се съобщава писмено на притежателя на документа за съгласие. Компетентният орган посочва причините за ограничаването, спирането на действието или отнемането и информира притежателя на документа за съгласие за правото му на обжалване.
- б) Когато действието на документ за съгласие е било спряно, то може да бъде подновено само след като се възстанови съответствието с раздел А, подчаст Е от настоящото приложение.

21.B.150 Архивиране

- а) Компетентният орган създава система за архивиране, която позволява адекватно проследяване на процеса на издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на всеки индивидуален документ за съгласие.
- б) Архивите съдържат най-малкото:
 - 1. документи, предоставени от заявителя за или притежателя на документ за съгласие;
 - 2. документи, създадени по време на проучването и проверката, в които се отразяват действията и крайният резултат за елементите, определени в точка 21B.120;
 - 3. документ за съгласие, включително и промени; и
 - 4. протокол от срещи с производителя.
- в) Документите се архивират за период от минимум шест години след прекратяване на действието на документа за съгласие.
- г) Компетентният орган също поддържа архиви за всички декларации за съответствие (формуляр 52 на EASA, вж. допълнение VIII) и всички сертификати за пускане в експлоатация (формуляр 1 на EASA, вж. допълнение I), които е потвърдил.

ПОДЧАСТ Ж — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ**21.B.220 Проучване**

- а) Компетентният орган определя екип за проучване на всеки заявител за или притежател на одобрение за производствена организация за извършване на всички съответни задачи, свързани с това одобрение за производствена организация, състоящ се от ръководител екип, който управлява и води екипа за проучване, и ако се изисква, един или повече членове на екипа. Ръководителят на екипа докладва на управителя, отговорен за дейността, който е определен съгласно точка 21.B.25, буква б), подточка 2.
- б) Компетентният орган извършва достатъчно проучване на заявителя за или притежателя на одобрение за производствена организация с оглед изготвянето на обоснована препоръка за издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на одобрението за производствената организация.
- в) Компетентният орган подготвя процедури за проучване на заявителя за или притежателя на одобрение за производствена организация като част от документираните процедури, обхващащи най-малкото следните елементи:
 - 1. оценка на получените заявления;
 - 2. определяне на екипа за одобрение за производствена организация;
 - 3. подготовка и планиране на проучването;
 - 4. оценка на документацията (наръчник за производствена организация, процедури и др.);
 - 5. одит;
 - 6. проследяване на корективни действия;
 - 7. препоръки за издаване, изменение, спиране на действието или отнемане на одобрение за производствена организация;
 - 8. продължаващо наблюдение.

21.Б.225 Констатации

- а) Когато чрез одит или други средства компетентният орган е открил обективно доказателство, показващо несъответствие на притежателя на одобрение за производствена организация с приложимите изисквания съгласно раздел А, тези констатации се класифицират съгласно точка 21.А.158, буква а).
- б) Компетентният орган предприема следните действия:
1. при констатации от ниво 1 компетентният орган предприема незабавни действия за ограничаване, спиране на действието или отнемане изцяло или частично, в зависимост от значимостта на констатацията, на одобрението за производствена организация до успешното приключване на корективните действия от организацията;
 2. при констатации от ниво 2 компетентният орган предоставя период за извършване на корективни действия в зависимост от същността на констатацията, но не по-дълъг от 3 месеца. При определени обстоятелства в края на този период и в зависимост от същността на констатацията компетентният орган може да удължи 3-месечния период при предоставянето на удовлетворителен план за корективни действия.
- в) Компетентният орган предприема действия за временно прекратяване, изцяло или частично, на одобрението, в случай че организацията не изпълни графика, зададен от компетентния орган.

21.Б.230 Издаване на сертификат

- а) Когато е убеден в съответствието на производителя с приложимите изисквания съгласно раздел А, подчаст Ж, компетентният орган издава без безпричинно закъснение одобрение за производствена организация, показващо съответствие на индивидуалните продукти, части или оборудване (формуляр 55 на EASA, вж. допълнение X).
- б) Референтният номер се поставя във формуляр 55 на EASA по начин, определен от Агенцията.

21.Б.235 Продължаващо наблюдение

- а) За запазване на одобрението за производствена организация компетентният орган извършва продължаващо наблюдение:
1. за да проверява, че системата за качество на притежателя на одобрение за производствена организация съответства на раздел А, подчаст Ж от настоящото приложение;
 2. за да проверява, че организацията на притежателя на одобрение за производствена организация действа в съответствие с наръчника на производствената организация;
 3. за да проверява ефективността на процедурите от наръчника на производствената организация; и
 4. за да наблюдава чрез проби спазването на стандартите за продукта, частта или оборудването.
- б) Продължаващото наблюдение се извършва в съответствие с точка 21.Б.220.
- в) Компетентният орган чрез планирано продължаващо наблюдение гарантира, че одобрението за производствена организация е напълно проверено за съответствие с настоящото приложение I (част 21) през период от 24 месеца. Продължаващото наблюдение може да се извърши чрез няколко проверочни дейности по време на този период. Броят на одитите може да варира в зависимост от сложността на организацията, броя на обектите и важността на продукцията. Като минимум притежателят на одобрение за производствена организация подлежи на продължаващото наблюдение от страна на компетентния орган най-малко веднъж годишно.

21.Б.240 Изменения на одобрение за производствена организация

- а) Компетентният орган наблюдава всяка малка промяна чрез дейностите на продължаващо наблюдение.
- б) Компетентният орган проучва, както е подходящо и в съответствие с точка 21.Б.220, всяко изменение на одобрение за производствена организация или заявление от притежателя на одобрението за производствена организация за изменение на областта на приложение и условията за одобрението.
- в) Когато компетентният орган е удовлетворен, че изискванията съгласно раздел А, подчаст Ж продължават да се изпълняват, той съответно изменя одобрението за производствена организация.

21.Б.245 Спиране на действието и отнемане на одобрение за производствена организация

- а) В случай на заключения от първо и второ ниво компетентният орган частично или напълно ограничава действието, спира действието или отнема одобрението за производствена организация, както следва:
 - 1. в случай на заключения от първо ниво одобрението за производствена организация незабавно се ограничава или действието му се спира. Ако притежателят на одобрението за производствена организация не успее да отговори на точка 21.А.158, буква в), подточка 1, одобрението за производствена организация се отнема;
 - 2. в случай на заключения от второ ниво компетентният орган решава за всяко ограничаване на одобрението за производствена организация чрез временно спиране на действието на одобрението за производствена организация или части от него. Ако притежателят на одобрението за производствена организация не успее да отговори на точка 21.А.158, буква в), подточка 2, одобрението за производствена организация се отнема.
- б) Спирането на действието или отнемането на одобрение за производствена организация се съобщава писмено на притежателя на одобрението за производствена организация. Компетентният орган посочва причините за спирането на действието или отнемането и информира притежателя на одобрението за производствена организация за правото му на обжалване.
- в) Когато действието на одобрението на производствена организация е било спряно, то може да се възстанови само след възстановяване на съответствието с раздел А, подчаст Ж.

21.Б.260 Архивиране

- а) Компетентният орган създава система за архивиране, която позволява адекватно проследяване на процеса на издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на всяко индивидуално одобрение за производствена организация.
- б) Архивите съдържат най-малко:
 - 1. документите, предоставени от заявителя за или притежателя на одобрение за производствена организация;
 - 2. документите, създадени по време на проучването и проверката, в които се отразяват действията и крайният резултат за елементите, определени в точка 21.Б.220, включително заключенията, направени в съответствие с точка 21.Б.225;
 - 3. програмата за продължаващо наблюдение, включително данните от изпълнените проучвания;
 - 4. сертификата за одобрение за производствена организация, включително и промените;
 - 5. протоколи от срещите с притежателя на одобрението за производствена организация.

▼B

в) Данните се архивират за период от минимум шест години.

ПОДЧАСТ 3 — СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ И ОГРАНИЧЕНИ СЕРТИФИКАТИ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ

21.Б.320 Проучване

- а) Компетентният орган на държавата-членка на регистрацията провежда достатъчни проучвателни действия за всеки заявител за или притежател на сертификат за летателна годност за оправдаване на издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на сертификата или разрешението.
- б) Компетентният орган на държавата-членка на регистрацията подготвя процедури за оценка, обхващащи най-малко следните елементи:
 1. оценка за приемливост на заявителя;
 2. оценка за приемливост на заявлението;
 3. класификация на сертификатите за летателна годност;
 4. оценка на документите, получени със заявлението;
 5. проверка на въздухоплавателното средство;
 6. определяне на необходимите условия и ограниченията на сертификатите за летателна годност.

21.Б.325 Издаване на сертификати за летателна годност

- а) Компетентният орган на държавата-членка по регистрацията издава или изменя сертификата за летателна годност (формуляр 25 на EASA, вж. допълнение VI) без безпричинно закъснение, когато той е удовлетворен, че са спазени изискванията съгласно точка 21.Б.326, както и приложимите изисквания съгласно подчаст 3, раздел А от настоящото приложение I (част 21).
- б) Компетентният орган на държавата-членка по регистрацията издава или изменя ограниченият сертификат за летателна годност (формуляр 24 на EASA, вж. допълнение V) без безпричинно закъснение, когато той е удовлетворен, че са спазени изискванията съгласно точка 21.Б.327, както и приложимите изисквания съгласно подчаст 3, раздел А от настоящото приложение I (част 21).

▼M7

- в) В допълнение към съответното удостоверение за летателна годност, посочено в буква а) или б), за въздухоплавателно средство, произхождащо от държава, която не е членка на ЕС, компетентният орган на държавата членка по регистрацията издава следното:
 1. за нови или употребявани въздухоплавателни средства, за които се прилага приложение I (част М) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията — първоначално удостоверение за преглед на летателната годност (формуляр 15а на ЕААБ, допълнение II);
 2. за нови въздухоплавателни средства, за които се прилага приложение Vб (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията — първоначално удостоверение за преглед на летателната годност (формуляр 15в на ЕААБ, допълнение II);
 3. за употребявани въздухоплавателни средства, за които се прилага приложение Vб (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията — първоначално удостоверение за преглед на летателната годност (формуляр 15в на ЕААБ, допълнение II), когато компетентният орган е извършил прегледа на летателната годност.

▼M5

21.Б.326 Сертификат за летателна годност

Компетентният орган на държавата членка по регистрацията издава сертификат за летателна годност за:

- а) ново въздухоплавателно средство:
 1. при представяне на документацията, изисквана съгласно точка 21.А.174, буква б), подточка 2;
 2. когато компетентният орган на държавата членка по регистрацията счита, че въздухоплавателното средство отговаря на одобрен проект и е в състояние за безопасна експлоатация. Това може да включва проверки от компетентния орган на държавата членка по регистрацията; и

▼ M5

3. когато компетентният орган на държавата членка по регистрация счита, че въздухоплавателното средство е в съответствие с приложимите изисквания за емисии на CO₂ към датата на издаване на първия сертификат за летателна годност;

б) употребявано въздухоплавателно средство:

1. при представяне на документацията, изисквана съгласно точка 21.A.174, буква б), подточка 3, показваща, че:

- i) въздухоплавателното средство съответства на типов проект, одобрен съгласно типов сертификат или допълнителен типов сертификат, промяна или ремонт, одобрени в съответствие с настоящото приложение I (част 21); и

- ii) отговаря на приложимите насоки за летателна годност; и

▼ M6

- iii) въздухоплавателното средство е било инспектирано в съответствие с разпоредбите на приложение I (част M) или приложение Vb (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 според случая; и

▼ M5

- iv) въздухоплавателното средство е било в съответствие с приложимите изисквания за емисии на CO₂ към датата на издаване на първия сертификат за летателна годност;

2. когато компетентният орган на държавата членка по регистрация счита, че въздухоплавателното средство отговаря на одобрен проект и е в състояние за безопасна експлоатация. Това може да включва проверки от компетентния орган на държавата членка по регистрация; и

3. когато компетентният орган на държавата членка по регистрация счита, че въздухоплавателното средство е било в съответствие с приложимите изисквания за емисии на CO₂ към датата на издаване на първия сертификат за летателна годност.

▼ B**21.B.327 Ограничен сертификат за летателна годност**

а) компетентният орган на държавата-членка по регистрация издава ограничен сертификат за летателна годност за:

1. ново въздухоплавателно средство:

- i) при представяне на документацията, изисквана съгласно точка 21.A.174, буква б), подточка 2;

- ii) когато компетентният орган на държавата-члена по регистрация се увери, че въздухоплавателното средство е в съответствие с проект, одобрен от Агенцията съгласно ограничен типов сертификат, или със специфични спецификации за летателна годност, и е в състояние за безопасна експлоатация. Това може да включва инспекции от компетентния орган на държавата-членка по регистрация;

2. употребявано въздухоплавателно средство:

- i) при представяне на документацията, изисквана съгласно точка 21.A.174, буква б), подточка 3, показваща, че:

- A) въздухоплавателното средство съответства на проект, одобрен от Агенцията съгласно ограничен типов сертификат или специфични спецификации за летателна годност, както и всяка промяна на допълнителен типов сертификат или ремонт, одобрени в съответствие с настоящото приложение I (част 21); и

- B) отговаря на приложимите насоки за летателна годност; и

▼ M6

- B) въздухоплавателното средство е било инспектирано в съответствие с разпоредбите на приложение I (част M) или приложение Vb (част ML) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 според случая.

▼B

- ii) когато компетентният орган на държавата-членка по регистрация счита, че въздухоплавателното средство отговаря на одобрен проект и е в състояние за безопасна експлоатация. Това може да включва инспекции от компетентния орган на държавата-членка по регистрация.
- б) За въздухоплавателно средство, което не може да отговори на съществения изисквания, посочени в Регламент (ЕО) № 216/2008, и което не е допустимо за ограничен типов сертификат, Агенцията, вземайки при необходимост предвид отклоненията от тези съществени изисквания:
 1. издава и проверява съответствието със специфичните изисквания за летателна годност, осигуряващи адекватна безопасност по отношение на предполагащото използване, и
 2. определя ограничения за използване на въпросното въздухоплавателно средство.
- в) Ограниченията за използване се свързани с ограничени сертификати за летателна годност, включително ограничения за въздушно пространство, като при необходимост се отчитат отклоненията от съществения изисквания за летателна годност, установени в Регламент (ЕО) № 216/2008.

21.Б.330 Спиране на действието и отнемане на сертификати за летателна годност и ограничени сертификати за летателна годност

- а) При доказателство, че някое от условията, определени в точка 21.А.181, буква а), не е спазено, компетентният орган на държавата-членка на регистрация спира действието или отнема сертификата за летателна годност.
- б) При издаване на уведомление за спиране на действието и отнемане на сертификат за летателна годност или ограничен сертификат за летателна годност, компетентният орган на държавата-членка на регистрация посочва причините за спиране на действието или отнемане и информира притежателя на сертификата за правото му на обжалване.

21.Б.345 Архивиране

- а) Компетентният орган създава система за архивиране, която позволява адекватно проследяване на процеса на издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на всеки индивидуален сертификат за летателна годност.
- б) Архивите съдържат най-малко:
 1. документите, предоставени от заявителя;
 2. документите, създадени по време на проучването, в които се отразяват действията и крайният резултат за елементите, определени в точка 21.Б.320, буква б);
 3. Копие от сертификата или разрешението, включително измененията.
- в) Данните се архивират за период от минимум шест години след заличаването им от националния регистър.

ПОДЧАСТ И — СЕРТИФИКАТИ ЗА ШУМ

21.Б.420 Проучване

- а) Компетентният орган на държавата-членка на регистрация провежда достатъчни проучвателни действия за всеки заявител за или притежател на сертификат за шум с оглед на издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на сертификата.
- б) Компетентният орган на държавата-членка на регистрация подготвя процедури за оценка, обхващащи най-малкото следните елементи:
 1. оценка за приемливост;
 2. оценка на документацията, получена със заявлението;
 3. проверка на въздухоплавателното средство.

▼B**21.Б.425 Издаване на сертификати за шум**

Компетентният орган на държавата-членка на регистрацията издава или изменя според случая сертификат за шум (формуляр 45 на EASA, вж. допълнение VII) без безпричинно закъснение, когато той е удовлетворен, че са спазени приложимите изисквания съгласно раздел А, подчаст И.

21.Б.430 Спиране на действието и отнемане на сертификати за шум

- а) При доказателство, че някое от условията, определени в точка 21.А.211, буква а), не е спазено, компетентният орган на държавата-членка на регистрацията спира действието или отнема сертификата за шум.
- б) При издаване на уведомление за спиране на действието и отнемане на сертификат за шум компетентният орган на държавата-членка на регистрацията посочва причините за спирането на действието и отнемането, и информира притежателя на сертификата за правото му на обжалване.

21.Б.445 Архивиране

- а) Компетентният орган на държавата-членка създава система за архивиране с минимални изисквания относно съхраняването, която позволява адекватно проследяване на процеса на издаване, поддръжка, изменение, спиране на действието или отнемане на всеки индивидуален сертификат за шум.
- б) Архивите съдържат най-малко:
 - 1. документите, предоставени от заявителя;
 - 2. документите, създадени по време на проучването, в които се отразяват действията и крайният резултат за елементите, определени в точка 21.Б.420, буква б);
 - 3. копие от сертификата, включително изменения.
- в) Данните се архивират за период на съхранение от минимум шест години след заличаване от националния регистър.

ПОДЧАСТ Й — ОДОБРЕНИЕ ЗА ПРОЕКТАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Прилагат се административни процедури, създадени от Агенцията.

ПОДЧАСТ К — ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ

Прилагат се административни процедури, създадени от Агенцията.

(ПОДЧАСТ Л — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ М — РЕМОНТИ**▼M5****21.Б.450 Основание за типово сертифициране и изисквания за опазване на околната среда за одобрение на проект за ремонт**

Агенцията определя всички изменения в основанието за типово сертифициране, включени чрез препратка, според случая, в типовия сертификат, в допълнителния типов сертификат или в разрешението ETSO за бордова спомагателна силова установка, които Агенцията счита за необходими за поддържане на равнище на безопасност, равно на установеното до момента, и свежда това до знанието на заявителя на проект за ремонт.

21.Б.453 Издаване на одобрение на проект за ремонт

- а) Агенцията издава одобрение на проект за значителен ремонт, при условие че:
 - 1. заявителят е доказал своя капацитет в съответствие с точка 21.А.432Б;

▼ M5

2. заявителят е изпълнил изискванията по точка 21.A.433;
 3. Агенцията, при своята проверка на доказването на съответствие съгласно степеня на своето участие, определена в съответствие с точка 21.B.100, буква а), не е констатирала никакво несъответствие с основанието за типово сертифициране и с изискванията за опазване на околната среда; и
 4. не са установени свойства и характеристики, които да правят продукта опасен за целите, за които се иска сертифициране.
- б) Агенцията издава одобрение на проект за малък ремонт, при условие че заявителят е изпълнил изискванията по буква а), точки 2 и 4, и при условие че Агенцията, при своята проверка на доказването на съответствие съгласно степеня на своето участие, определена в съответствие с точка 21.B.100, буква б), не е открила никакви несъответствия с основанието за типово сертифициране и изискванията за опазване на околната среда.

▼ B

(ПОДЧАСТ Н — НЕПРИЛОЖИМА)

ПОДЧАСТ О — РАЗРЕШЕНИЯ СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СТАНДАРТИ

▼ M5**21.B.480 Издаване на разрешение ETSO**

Агенцията издава разрешение ETSO, при условие че:

- а) заявителят е изпълнил изискванията по точка 21.A.606;
- б) При своята проверка на доказването на съответствие съгласно степеня на своето участие, определена в съответствие с точка 21.B.100, буква б), Агенцията не е открила никакви несъответствия с техническите условия на приложимите ETSO или с одобрени в съответствие с точка 21.A.610 отклонения от тях, ако има такива; и
- в) не са установени свойства и характеристики, които да правят предмета опасен за целите, за които се иска одобрение.

▼ B

ПОДЧАСТ П — РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЕТ

21.B.520 Проучване

- а) Компетентният орган извършва достатъчни проучвателни действия с цел да обоснове издаването или отнемането на разрешението за полет.
- б) Компетентният орган подготвя процедури за оценка, обхващащи поне следните елементи:
 1. оценка за допустимостта на заявителя;
 2. оценка за допустимостта на заявлението;
 3. оценка на получената със заявлението документация;
 4. проверка на въздухоплавателното средство;
 5. одобрение на условията за полет в съответствие с точка 21.A.710, буква б).

21.B.525 Издаване на разрешения за полет

Компетентният орган издава разрешение за полет (формуляр 20a на EASA, вж. допълнение III) без неоправдано забавяне:

- а) при представяне на данните, изисквани съгласно точка 21.A.707; и

▼B

- б) когато са одобрени посочените в точка 21.A.708 условия за полет съгласно точка 21.A.710; и
- в) когато компетентният орган чрез свои проучвания, които може да включват инспекции, или чрез процедури, договорени със заявителя, се увери, че въздухоплавателното средство съответства на проекта, определен съгласно точка 21.A.708 преди полета.

21.B.530 Отнемане на разрешения за полет

- а) При доказателство, че някое от условията, посочени в точка 21.A.723, буква а), не е спазено за разрешение за полет, издалият го компетентен орган отнема въпросното разрешение за полет.
- б) При издаване на уведомление за отнемане на разрешение за полет компетентният орган посочва причините за отнемане и информира притежателя на разрешението за полет за правото му на обжалване.

21.B.545 Архивиране

- а) Компетентният орган използва система за архивиране, която позволява адекватно проследяване на процеса за издаване и отнемане на всяко отделно разрешение за полет.
- б) Архивите съдържат поне:
 - 1. документите, предоставени от заявителя;
 - 2. документите, изготвени по време на проучването, в които са отразени действията и крайният резултат за елементите, определени в точка 21.B.520, буква б); и
 - 3. копие от разрешението за полет.
- в) Архивът се съхранява поне шест години след края на периода на валидност на разрешението.

ПОДЧАСТ Р — ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИ, ЧАСТИ И ОБОРУДВАНЕ

Прилагат се административни процедури, създадени от Агенцията.

▼B*Допълнения*

ФОРМУЛЯРИ НА EASA

Когато формулярите от настоящото приложение се издават на език, различен от английски, те включват превод на английски език.

Формулярите на EASA (Европейска агенция за авиационна безопасност), посочени в допълненията към настоящата част, имат следните задължителни качества. Държавите-членки се грижат издаваните от тях формуляри на EASA да бъдат разпознаваеми и са отговорни за наличието на тези отпечатани формуляри.

Допълнение I — формуляр 1 на EASA Сертификат за пускане в експлоатация

▼M6

Допълнение II — Формуляри 15a и 15b на EASA — Сертификат за преглед на летателната годност

▼B

Допълнение III — формуляр 20a на EASA Разрешение за полет

Допълнение IV — формуляр 20b на EASA Разрешение за полет (издадено от одобрени организации)

Допълнение V — формуляр 24 на EASA Ограничен сертификат за летателна годност

Допълнение VI — формуляр 25 на EASA Сертификат за летателна годност

Допълнение VII — формуляр 45 на EASA Сертификат за шум

Допълнение VIII — формуляр 52 на EASA Декларация за съответствие на въздухоплавателното средство

Допълнение IX — формуляр 53 на EASA Сертификат за пускане в експлоатация

Допълнение X — формуляр 55 на EASA Сертификат за одобрение на производствената организация

Допълнение XI — формуляр 65 на EASA Документ за съгласие за производство от производствената организация без одобрение

Допълнение XII — категории полетни тестове и свързани с тях квалификации 85 на екипажа, участващ в полетни тестове

▼B

Допълнение I

Сертификат за пускане в експлоатация — формуляр 1 на EASA, посочен в приложение I (част 21)

1. Компетентен орган/държава, издаващ/а одобрението		2. СЕРТИФИКАТ ЗА ПУСКАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ ФОРМУЛЯР 1 НА EASA			3. Номер за проследяване на формуляра	
4. Име и адрес на организацията:		5. Работа заявка/договор/фактура				
6. Продукт	7. Описание	8. Част №	9. Брой	10. Сериен №	11. Статус/работа	
12. Забележки						
13а. Удостоверява, че горепосочените продукти са произведени в съответствие със: ☐ одобрени проектни данни и са в състояние за безопасна експлоатация ☐ неодобрени проектни данни, посочени в поле 12		▲(1) 14а. ☐ Част 145.A.50 Пускане в експлоатация ☐ Друга разпоредба, посочена в поле 12 Удостоверява, че освен ако е указано по друг начин в поле 12, работата, идентифицирана в поле 11 и описана в поле 12, е извършена в съответствие с изискванията по част 145, и по отношение на тази работа частта се счита за готова за пускане в експлоатация.				
13б. Пошис на упълномощено лице	13в. Номер на одобрението/разрешителното	14а. Пошис на упълномощено лице			(3) 14в. Референтен № на сертификата/одобрението	
13г. Име	13д. Дата (ш/мм/гггг)	(4) 14г. Име			(5) 14д. Дата (ш/мм/гггг)	
ОТВОРНОСТИ НА ПОТРЕБИТЕЛЯ/МОНТАЖНИКА						
Настоящият сертификат не дава автоматично право за монтиране на продукта/ите. Когато потребителят/монтажникът извършва дейност в съответствие с разпоредбите на въздухоплавателните органи, различни от въздухоплавателните органи, посочени в поле 1, е важно потребителят/монтажникът да се увери, че неговите въздухоплавателни органи приемат продукти от въздухоплавателните органи, посочени в поле 1. Информацията в полета 13а и 14а не представлява сертифициране на монтирането на продукта. Във всички случаи документацията за техническото обслужване на въздухоплавателното средство трябва да съдържа сертифициране на монтирането, издадено в съответствие с националните разпоредби на потребителя/монтажника, преди да бъдат разрешени полети на въздухоплавателното средство.						

Формуляр 1 на EASA — 21 издание 2

▼B**Указания за използване на формуляр 1 на EASA****▼M2**

Тези указания се отнасят единствено до използването на формуляр 1 на EASA във връзка с производството. Следва да се обърне внимание на допълнение II към приложение I (част M) към Регламент (ЕО) № 2042/2003, което обхваща използването на формуляр 1 на EASA във връзка с техническото обслужване.

▼B

1. ЦЕЛ И ИЗПОЛЗВАНЕ
 - 1.1. Основна цел на сертификата е да бъде декларирана летателната годност на нови въздухоплавателни продукти, части и оборудване (наричани по-долу „продукт(и)“).
 - 1.2. Трябва да се установи съответствие между сертификата и продукта(ите). Издаващият орган трябва да съхранява сертификата във форма, която позволява проверка на първоначалните данни.
 - 1.3. Сертификатът е приемлив за много от въздухоплавателните органи, но може да зависи от двустранни споразумения и/или от политиката на въздухоплавателния орган.
 - 1.4. Сертификатът не представлява известие за доставка или транспортиране.
 - 1.5. Не може въздухоплавателни средства да бъдат пускани в експлоатация въз основа на сертификата.
 - 1.6. Сертификатът не предоставя одобрение за монтаж на продукта на конкретно въздухоплавателно средство, двигател или витло, а помага на крайния потребител да получи информация относно одобрението на неговата летателна годност.
 - 1.7. Не е позволено да се смесват продукти, пуснати в експлоатация след производство и такива след техническо обслужване, в един сертификат.
 - 1.8. Не е позволено да се смесват продукти, сертифицирани в съответствие с „одобриени данни“ и с „неодобриени данни“, в един сертификат.
2. ОБЩ ФОРМАТ
 - 2.1. Сертификатът трябва да отговаря на приложения формат, включително номерата и мястото на полетата. Размерите на всяко поле могат да се променят в съответствие с отделните заявления, но не до степен, която би направила сертификата неразпознаваем.
 - 2.2. Сертификатът трябва да бъде във формат „landscape“, като общият размер може да бъде значително намален или увеличен, при условие че сертификатът остава разпознаваем и четлив. Ако има каквито и да било съмнения, следва да се проведе консултация с компетентния орган.
 - 2.3. Декларацията за отговорност на потребителя/монтажника може да бъде върху една от страните на формуляра.
 - 2.4. Печатният текст трябва да бъде ясен и четлив, за да дава възможност за лесно прочитане.
 - 2.5. Сертификатът може да бъде предварително отпечатан или изготвен на компютър, но и в двата случая отпечатаният текст и знаци трябва да бъдат ясни и четливи в съответствие с определения формат.
 - 2.6. Сертификатът трябва да е на английски език и, ако това е целесъобразно, на още един или няколко езика.
 - 2.7. Данните, които трябва да се въведат в сертификата, могат да бъдат или отпечатани на машина/компютър, или написани на ръка, като се използват главни букви, така че данните лесно да се разчитат.

▼B

- 2.8. Използването на абривиатури следва да се сведе до минимум с цел постигане на яснота.
- 2.9. Мястото, останало върху обратната страна на сертификата, може да се използва от издаващия орган за нанасяне на допълнителна информация, но не трябва да съдържа части от декларацията за съответствие. Всяко използване на обратната страна на сертификата трябва да бъде посочено в съответното поле на лицевата страна на сертификата.
3. КОПИЯ
- 3.1. Броят на копията от сертификата, изпратени на клиента или съхранени от издаващия орган, не е ограничен.
4. ГРЕШКА/ГРЕШКИ ВЪРХУ СЕРТИФИКАТА
- 4.1. Ако крайният потребител открие грешка/грешки върху даден сертификат, той трябва да уведоми за това писмено издаващия орган. Издаващият орган може да издаде нов сертификат, ако той може да провери и коригира грешката/грешките.
- 4.2. Новият сертификат трябва да има нов номер за проследяване, подпис и дата.
- 4.3. Молбата за нов сертификат може да бъде удовлетворена без повторна проверка на състоянието на продукта/продуктите. Новият сертификат не представлява декларация относно настоящото състояние и в него в поле 12 следва да е посочен предишният сертификат заедно със следната декларация: „С настоящия сертификат се коригира(т) грешката(ите) в поле(та) [впишете съответните полета] в сертификат [впишете номера за проследяване], от дата [впишете датата на първоначално издаване]; той не се отнася до съответствие/условия/пускане в експлоатация“. И двата сертификата се съхраняват до изтичането на определения срок за съхранение на първия.
5. СЪСТАВЯНЕ НА СЕРТИФИКАТ ОТ ИЗДАВАЩИЯ ОРГАН

<i>Поле 1</i>	Компетентен орган/държава, издаващ(а) одобрението Посочете наименованието на компетентния орган и страната, под чиято юрисдикция е издаден този сертификат. Когато компетентният орган е Агенцията, трябва да се посочи единствено „EASA“.
<i>Поле 2</i>	Заглавие на формуляр 1 на EASA „СЕРТИФИКАТ ЗА ПУСКАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ ФОРМУЛЯР 1 НА EASA“
<i>Поле 3</i>	Номер за проследяване на формуляра Впишете уникалния номер, генериран от системата/процедурата за номериране на организацията, посочена в поле 4; той може да съдържа букви/цифри.
<i>Поле 4</i>	Име и адрес на организацията Впишете пълното име и адрес на производствената организация (вж. формуляр 55 на EASA, лист А), която пуска в експлоатация продукта/продуктите, за който/които се отнася сертификатът. Поставянето на лого и други знаци на организацията е разрешено, ако те могат да се съберат в рамките на полето.
<i>Поле 5</i>	Работна заявка/договор/фактура За да бъде улеснен потребителят при проследяване на продукта/продуктите, впишете номера на работната заявка, на договора, на фактурата или друг подобен референтен номер.

Поле 6	Продукт Впишете номерата на редовете (позициите) за продуктите, когато има повече от един продукт. Това поле позволява лесно препращане към поле 12 „Забележки“.
Поле 7	Описание Впишете името или описанието на продукта. Следва да се отдава предпочитание на термина, използван в инструкциите за продължаваща летателна годност или данните относно техническото обслужване (напр. илюстриран каталог на частите, ръководство за техническо обслужване на въздухоплавателното средство, сервизен бюлетин, ръководство за техническо обслужване на компонентите).
Поле 8	Номер на частта Впишете посочения върху продукта или върху етикета/опаковката номер на частта. За двигатели или витла може да се използва типовото обозначение.
Поле 9	Брой Посочете броя на продуктите.
Поле 10	Сериен номер Впишете серийния номер, ако разпоредбите изискват идентификация на продукта по сериен номер. В допълнение можете да впишете всеки друг сериен номер, който не се изисква съгласно разпоредбите. Ако върху продукта липсва сериен номер, впишете „N/A“.
Поле 11	Статус/задача Впишете „ПРОТОТИП“ или „НОВ“. Впишете „ПРОТОТИП“ за: i) производство на нов продукт в съответствие с неodobreni проектни данни; ii) повторно сертифициране от организацията, посочена в поле 4 на предишния сертификат, след промени или корекции на даден продукт преди влизане в експлоатация (например след промяна в проекта, отстраняване на дефект, инспекция или тест, или удължаване на срока на годност). В поле 12 се нанасят данните за първоначалното пускане в експлоатация и извършените промени или корекции. Впишете „НОВ“ за: i) производство на нов продукт в съответствие с одобreni проектни данни; ii) повторно сертифициране от организацията, посочена в поле 4 на предишния сертификат, след промени или корекции на даден продукт преди влизане в експлоатация (например след промяна в проекта, отстраняване на дефект, инспекция или тест, или удължаване на срока на годност). В поле 12 се нанасят данните за първоначалното пускане в експлоатация и извършените промени или корекции;

- iii) повторно сертифициране от производителя на продукта или от организацията, посочена в поле 4 на предишния сертификат, на продукти от „прототип“ (съответствие само с неодобрени данни) на „нов“ (съответствие с одобрени данни и в състояние за безопасна експлоатация) след одобрение на приложимите проектни данни, при условие че проектните данни не са променени. В поле 12 се попълва следната декларация:

„ПОВТОРНО СЕРТИФИЦИРАНЕ НА ПРОДУКТИ ОТ „ПРОТОТИП“ НА „НОВ“: С НАСТОЯЩИЯ ДОКУМЕНТ СЕ ПОТВЪРЖДАВА ОДОБРЕНИЕТО НА ПРОЕКТНИТЕ ДАННИ [ВПИШЕТЕ НОМЕР ТС/STC, НИВО НА ПРЕГЛЕДА], ОТ ДАТА [ВПИШЕТЕ ДАТАТА, АКО Е НЕОБХОДИМО ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА СТАТУСА НА ПРЕГЛЕДА], СЪГЛАСНО КОИТО Е/СА ПРОИЗВЕДЕН(И) НАСТОЯЩИЯТ ПРОДУКТ/НАСТОЯЩИТЕ ПРОДУКТИ“

опцията „одобрени проектни данни и са в състояние за безопасна експлоатация“ следва да се маркира в поле 13а;

- iv) проверка на нов продукт, който вече е бил пуснат за експлоатация, преди да влезе в експлоатация съгласно определените от клиента стандарти или спецификации (данните за които се попълват в поле 12 заедно с данните за първоначалното пускане за експлоатация), или установяване на летателна годност (в поле 12 се вписва обяснение на основанието за пускане в експлоатация и данни относно първоначалното пускане за експлоатация).

Поле 12

Забележки

Опишете работата, посочена в поле 11, пряко или чрез посочване на съответната документация, която е необходима, за да може потребителят или монтажникът да определи летателната годност на продукта/продуктите във връзка със сертифицираната работа. При необходимост може да се използва допълнителен лист, който да се посочи във формуляр 1 на EASA. Във всяка декларация трябва ясно да се посочва за кой/кои продукт/продукти от поле 6 се отнася той. Ако липсва декларация, се записва „няма“.

В поле 12 впишете основанието за пускане в експлоатация по неодобрени проектни данни (например предстоящо издаване на типов сертификат, само за тестове или предстоящо одобрение на данните).

Ако данните се разпечатват от електронен формуляр 1 на EASA, всички данни, които не може да бъдат вписани в други полета, се вписват в това поле.

Поле 13а

Отбележете само една от двете опции:

1. Отбележете „одобрени проектни данни и са в състояние за безопасна експлоатация“, ако продуктът/продуктите е/са произведени/и съгласно одобрени проектни данни и е/са в състояние за безопасна експлоатация.

2. Отбележете „неодобрени проектни данни, посочени в поле 12“, ако продуктът/продуктите е/са произведен/и чрез използване на приложими неодобрени проектни данни. В поле 12 посочете данните (например предстоящо издаване на типов сертификат, само за тестове или предстоящо одобрение на данните).

Не е позволено да се смесват продукти, пуснати за експлоатация в съответствие с „одобрени проектни данни“ и с „неодобрени проектни данни“, в един сертификат.

- Поле 13б* Подпис на упълномощено лице
- В това поле се подписва упълномощеното лице. Единствено лицата, които са изрично упълномощени съгласно разпоредбите и политиките на компетентния орган, имат право да полагат своя подпис на това място. Може да бъде добавен уникален номер, чрез който се идентифицира упълномощеното лице, за да се улесни неговото разпознаване.
- Поле 13в* Номер на одобрението/разрешителното
- Впишете референтния номер на одобрението/разрешителното. Този референтен номер се издава от компетентния орган.
- Поле 13г* Име
- Впишете четливо името на лицето, което полага подписа си в поле 13б.
- Поле 13д* Дата
- Впишете датата, на която е положен подпис в поле 13б, по следния начин: дд = деня с две цифри, ммм = първите 3 букви от името на месеца, гггг = годината с 4 цифри.

Полета 14а—14д Общи изисквания за полета 14а—14д:

Не се използват за пускане в експлоатация след производство. Оцветете в сиво, потъмнете или маркирайте по друг начин, за да се избегне непреднамерено или нерегламентирано използване.

Отговорности на потребителя/монтажника

Включете следната декларация в сертификата, за да уведомите крайните потребители, че те не са освободени от техните отговорности, свързани с монтажа и използването на който и да е продукт, включен във формуляра:

„НАСТОЯЩИЯТ СЕРТИФИКАТ НЕ ДАВА АВТОМАТИЧНО ПРАВО ЗА МОНТИРАНЕ НА ПРОДУКТА(ИТЕ).

КОГАТО ПОТРЕБИТЕЛЯТ/МОНТАЖНИКЪТ ИЗВЪРШВА ДЕЙНОСТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ ОРГАНИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ ОРГАНИ, ПОСОЧЕНИ В ПОЛЕ 1, Е ВАЖНО ПОТРЕБИТЕЛЯТ/МОНТАЖНИКЪТ ДА СЕ УВЕРИ, ЧЕ НЕГОВИТЕ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ ОРГАНИ ПРИЕМАТ ПРОДУКТИ ОТ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ ОРГАНИ, ПОСОЧЕНИ В ПОЛЕ 1.

ИНФОРМАЦИЯТА В ПОЛЕТА 13А И 14А НЕ ПРЕДСТАВЛЯВА СЕРТИФИЦИРАНЕ НА МОНТИРАНЕТО НА ПРОДУКТА. ВЪВ ВСИЧКИ СЛУЧАИ ДОКУМЕНТАЦИЯТА ЗА ТЕХНИЧЕСКОТО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНОТО СРЕДСТВО ТРЯБВА ДА СЪДЪРЖА СЕРТИФИЦИРАНЕ НА МОНТИРАНЕТО, ИЗДАДЕНО В СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ПОТРЕБИТЕЛЯ/МОНТАЖНИКА, ПРЕДИ ДА БЪДАТ РАЗРЕШЕНИ ПОЛЕТИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНОТО СРЕДСТВО.“

▼ M6

Допълнение II

Формуляр 15а на EASA — Сертификат за преглед на летателната годност

[ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА]	
Държава — членка на Европейския съюз (*)	
СЕРТИФИКАТ ЗА ПРЕГЛЕД НА ЛЕТАТЕЛНАТА ГОДНОСТ	
Реф. № на сертификата:	
Съгласно Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета с настоящото [КОМПЕТЕНТНИЯТ ОРГАН НА ДЪРЖАВАТА ЧЛЕНКА] удостоверява, че следното въздухоплавателно средство:	
Производител на въздухоплавателното средство:	
Обозначение на производителя:	
Регистрационен номер на въздухоплавателното средство:	
Сериен номер на въздухоплавателното средство:	
към момента на прегледа има летателна годност.	
Дата на издаване:	Дата на изтичане на валидността:
Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на издаване (**):	
Подпис: Разрешение №:	
1-во продължаване на срока: през последната година въздухоплавателното средство се е намирало в контролирана среда в съответствие с точка М.А.901 от приложение I (част М) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията. Счита се, че към момента на издаване на сертификата въздухоплавателното средство има летателна годност.	
Дата на издаване:	Дата на изтичане на валидността:
Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на издаване (**):	
Подпис: Разрешение №:	
Наименование на дружеството: Реф. № на одобрението:	
2-ро продължаване на срока: през последната година въздухоплавателното средство се е намирало в контролирана среда в съответствие с точка М.А.901 от приложение I (част М) към Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията. Счита се, че към момента на издаване на сертификата въздухоплавателното средство има летателна годност.	
Дата на издаване:	Дата на изтичане на валидността:
Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на издаване (**):	
Подпис: Разрешение №:	
Наименование на дружеството: Реф. № на одобрението:	

Формуляр 15а на EASA, издание 5

(*) Да се заличи за държави, които не са членки на ЕС.

(**) Освен за дирижабли.

▼ M7

Удостоверение за преглед на летателната годност — формуляр 15в на ЕААБ

ЗАБЕЛЕЖКА: Лица и организации, които извършват преглед на летателната годност, съчетан с проверката при интервал от 100 часа или годишната проверка, могат да използват обратната страна на настоящия формуляр с оглед издаване на удостоверението за допускане до експлоатация, посочено в точка ML.A.801, съответстващо на проверката при интервал от 100 часа или годишната проверка.

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ПРЕГЛЕД НА ЛЕТАТЕЛНАТА ГОДНОСТ (за въздухоплавателни средства, които изпълняват изискванията на част ML)

№ на удостоверението:

Съгласно Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета:

[НАИМЕНОВАНИЕ НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН] (**)

с настоящото удостоверява, че:

☐.....съгласно Регламент (ЕС) № 1321/2014 е извършен преглед на летателната годност на следното въздухоплавателно средство:

[или]

☐.....следното ново въздухоплавателно средство:

Производител на въздухоплавателното средство:..... Обозначение на производителя:.....

Регистрационен номер на въздухоплавателното средство:..... Сериен номер на въздухоплавателното средство:.....

(и че това въздухоплавателно средство) към момента на прегледа има летателна годност.

Дата на издаване: Дата на изтичане на валидността:

Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на прегледа (*):

Подпис: Разрешение № (ако е приложимо):

[или]

[НАИМЕНОВАНИЕ, АДРЕС И НОМЕР НА ОДОБРЕНИЕТО НА ОДОБРЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ] (**)

[или]

[ПЪЛНИТЕ ИМЕНА НА ПЕРСОНАЛА, ОТГОВАРЯЩ ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕТО, И НОМЕРА НА ЛИЦЕНЗА ПО ЧАСТ 66 (ИЛИ РАВНОСТОЕН НАЦИОНАЛЕН ДОКУМЕНТ)] (**)

с настоящото удостоверява, че съгласно Регламент (ЕС) № 1321/2014 на Комисията е извършен преглед на летателната годност на следното въздухоплавателно средство:

Производител на въздухоплавателното средство:..... Обозначение на производителя:.....

Регистрационен номер на въздухоплавателното средство:..... Сериен номер на въздухоплавателното средство:.....

и че това въздухоплавателно средство към момента на прегледа има летателна годност.

Дата на издаване: Дата на изтичане на валидността:

Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на прегледа (*):

Подпис: Разрешение № (ако е приложимо):

1-во продължаване на срока: Въздухоплавателното средство отговаря на условията на точка ML.A.901, буква в) от приложение Vб (част ML).

Дата на издаване: Дата на изтичане на валидността:

Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на издаване (*):

Подпис: Разрешение №:

Име на дружеството: Номер на одобрението:

2-ро продължаване на срока: Въздухоплавателното средство отговаря на условията на точка ML.A.901, буква в) от приложение Vб (част ML).

Дата на издаване: Дата на изтичане на валидността:

Летателни часове (FH) на корпуса на въздухоплавателното средство към датата на издаване (*):

Подпис: Разрешение №:

Име на дружеството: Номер на одобрението:

▼M7

(*) С изключение на аеростати и дирижабли.

(**) Издателят на формуляра може да го приспособи към своите нужди, като заличи името, удостоверяващото изявление, препратката към въпросното въздухоплавателно средство и данните за издаването, които не са от значение за неговата употреба.

Формуляр 15в на ЕААБ, издание 4.

Допълнение III

ЛОГО на компетентния орган

РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЕТ

(*)	
Настоящото разрешение за полет се издава в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008, член 5, параграф 4, буква а) и удостоверява, че въздухоплавателното средство е способно да извършва безопасни полети за целите и в рамките на условията, изброени по-долу, и е валидно във всички държави-членки. Настоящото разрешение също така е валидно за полети до и в рамките на държави, които не са държави-членки, при условие че бъде получено отделно одобрение от компетентните органи на тези държави.	1. Националност и регистрационни знаци:
2. Производител/тип на въздухоплавателното средство:	3. Сериен номер:
4. Разрешението обхваща: <i>[цел в съответствие с 21A.701, буква а)]</i>	
5. Притежател: <i>[в случай на разрешение за полет, издадено за целите на 21A.701, буква а), точка 15, тук трябва да се посочи: „регистрацият собственик“]</i>	
6. Условия/забележки:	
7. Период на валидност:	
8. Място и дата на издаване:	9. Подпис на представителя на компетентния орган:

Формуляр 20а на EASA

(*) За ползване от държавата на регистрация.

Допълнение IV

Държава-членка на компетентния орган, издал одобрението на организацията, въз основа на което се издава разрешението за полет; или

„EASA“ когато одобрението е издадено от EASA

РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЕТ

Име и адрес на организацията, която издава разрешението за полет:	(*)
Настоящото разрешение за полет се издава в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008, член 5, параграф 4, буква а) и удостоверява, че въздухоплавателното средство е способно да извършва безопасни полети за целите и в рамките на условията, изброени по-долу, и е валидно във всички държави-членки. Настоящото разрешение също така е валидно за полети до и в рамките на държави, които не са държави-членки, при условие че бъде получено отделно одобрение от компетентните органи на тези държави.	1. Националност и регистрационни знаци.
2. Производител/тип на въздухоплавателното средство:	3. Серийен номер:
4. Разрешението обхваща: <i>[цел в съответствие с 21A.701, буква а)</i>	
5. Притежател: <i>[Организация, която издава разрешението за полет]</i>	
6. Условия/забележки:	
7. Период на валидност:	
8. Место и дата на издаване:	9. Подпис на упълномощено лице: Име: Референтен № на одобрението:

(*) За ползване от притежателя на одобрението за организация.

Допълнение V

Ограничен сертификат за летателна годност — формуляр 24 на EASA

ЛОГО на компетентния орган

ОГРАНИЧЕН СЕРТИФИКАТ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ

(¹)	[Държава-членка по регистрация] [КОМПЕТЕНТЕН ОРГАН НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА]	(²)
1. Националност и регистрационни знаци	2. Производител и обозначение на въздухоплавателното средство от производителя	3. Сериен номер на въздухоплавателното средство
4. Категории		
5. Настоящият сертификат за летателна годност се издава съгласно (³) [Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване от 7 декември 1944 г.] и Регламент (ЕО) № 216/2008, член 5, параграф 4, буква б) по отношение на горепосоченото въздухоплавателно средство, за което се счита, че има летателна годност, когато преминава техническо обслужване и се експлоатира в съответствие с горепосочените и с приложимите експлоатационни ограничения. В допълнение се прилагат следните ограничения: (⁴) (⁵) [Въздухоплавателното средство може да се използва за международно въздухоплаване независимо от горните ограничения].		
Дата на издаване:		Подпис:
6. Настоящият ограничен сертификат за летателна годност е валиден, освен ако бъде отнет от компетентния орган на държавата-членка по регистрация. Настоящият сертификат се придружава от валиден сертификат за преглед на летателната годност.		

Формуляр 24 на EASA, издание 2.

Настоящият сертификат се намира на борда на въздухоплавателното средство по време на всеки полет

(¹) За ползване от държавата по регистрация.(²) За ползване от държавата по регистрация.(³) Ненужното се заличава.(⁴) За ползване от държавата по регистрация.(⁵) Ненужното се заличава.

Допълнение VI

Сертификат за летателна годност — формуляр 25 на EASA

ЛОГО на компетентния орган

СЕРТИФИКАТ ЗА ЛЕТАТЕЛНА ГОДНОСТ

(¹)	[Държава-членка по регистрация] [КОМПЕТЕНТЕН ОРГАН НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА]	(²)
1. Националност и регистрационни знаци	2. Производител и обозначение на въздухоплавателното средство от производителя	3. Сериен номер на въздухоплавателното средство
4. Категории		
5. Настоящият сертификат за летателна годност се издава съгласно Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване от 7 декември 1944 г. и Регламент (ЕО) № 216/2008, член 5, параграф 2, буква в) по отношение на горепосоченото въздухоплавателно средство, за което се счита, че има летателна годност, когато преминава техническо обслужване и се експлоатира в съответствие с горепосочените и с приложимите експлоатационни ограничения. Ограничения/забележка: (³) Дата на издаване: _____ Подпис: _____		
6. Настоящият сертификат за летателна годност е валиден, освен ако бъде отнет от компетентния орган на държавата-членка по регистрация. Настоящият сертификат се придружава от валиден сертификат за преглед на летателната годност.		

Формуляр 25 на EASA, издание 2.

Настоящият сертификат се намира на борда на въздухоплавателното средство по време на всеки полет(¹) За ползване от държавата по регистрация.(²) За ползване от държавата по регистрация.(³) За ползване от държавата по регистрация.

Допълнение VII

Попълва се от държавата на регистрация	1. Държава на регистрация		3. Номер на документ:	
2. СЕРТИФИКАТ ЗА ШУМ				
4. Регистрационни знаци:	5. Производител и обозначаване на въздухоплавателното средство от производителя:		6. Сериен номер на въздухоплавателното средство:	
.....				
7. Двигател:		8. Витло: (*)		
.....				
9. Максимална излетна маса (kg):	10. Максимална маса при кацане (kg) (*)		11. Стандарт за сертифициране за шум:	
.....				
12. Допълнителни изменения, въведени за целите на съответствието с действащите стандарти за шум:				
.....				
13. Ниво на шума в посока настрани/при пълна тяга: (*)	14. Ниво на шума при приближаване: (*)	15. Ниво на шума при прелитане след излита-не: (*)	16. Ниво на шума при прелитане: (*)	17. Ниво на шума при излита-не: (*)
.....				
Забележки:				
18. Настоящият сертификат за шум е издаден съгласно приложение 16, том I към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване от 7 декември 1944 г. и Регламент (ЕО) № 216/2008, член 6, по отношение на гореспоменатото въздухоплавателно средство, за което се счита, че отговаря на посочения стандарт за шум, когато се поддържа и експлоатира в съответствие със съответните изисквания и експлоатационни ограничения.				
19. Дата на издаване: 20. Подпис:				

Формуляр 45 на EASA

(*) Тези полета могат да бъдат пропуснати в зависимост от стандарта за сертифицирането за шум.

Допълнение VIII

Декларация за съответствие на въздухоплавателното средство — формуляр 52 на EASA

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНОТО СРЕДСТВО		
1. Държава на производство	2. [ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА] ⁽¹⁾ Държава-членка на Европейския съюз ⁽²⁾	3. Реф. № на декларацията:
4. Организация		
5. Тип въздухоплавателно средство	6. Реф. номера на типовите сертификати:	
7. Регистрация или обозначение на въздухоплавателното средство	8. Идентификационен номер на производителя	
9. Данни за двигателите/витлата ⁽³⁾		
10. Изменения и/или сервизни бюлетини ⁽⁴⁾		
11. Насоки за летателна годност		
12. Признаване		
13. Изключения, освобождаване или дерогации ⁽⁵⁾		
14. Забележки		
15. Сертификат за летателна годност		
16. Допълнителни изисквания		
17. Декларация за съответствие С настоящото се удостоверява, че това въздухоплавателно средство отговаря напълно на сертифицирания типов проект и на точки 9, 10, 11, 12 и 13 по-горе. Въздухоплавателното средство е в състояние за безопасна експлоатация. Тестовите на въздухоплавателното средство в полет са преминали задоволително.		
18. Подпис	19. Име	20. Дата (д/м/г)
21. Референтен номер на одобрението за производствена организация		

Формуляр 52 на EASA, издание 2.

⁽¹⁾ Или EASA, ако EASA е компетентният орган.⁽²⁾ Да се заличи за държави, които не са членки на ЕС или EASA.⁽³⁾ Ненужното се заличава.⁽⁴⁾ Ненужното се заличава.⁽⁵⁾ Ненужното се заличава.

Указания за ползване на декларацията за съответствие на въздухоплавателното средство — формуляр 52 на EASA

1. ЦЕЛ И ОБХВАТ

- 1.1. Ползването на декларацията за съответствие на въздухоплавателното средство, издадена от производител, който произвежда съгласно част 21, раздел А, подчаст Е, е описано в точка 21.A.130 и съответните приемливи средства за осигуряване на съответствие.
- 1.2. Целта на декларацията за съответствие на въздухоплавателното средство (формуляр 52 на EASA), издадена съгласно част 21, раздел А, подчаст Ж, е да предостави възможност на притежателя на подходящо одобрение за производствена организация да се възползва от привилегиите за получаване на индивидуален сертификат за летателна годност на въздухоплавателното средство от държавата-членка по регистрация.

2. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

- 2.1. Декларацията за съответствие трябва да отговаря на приложения формат, включително номерата и мястото на полетата. Размерите на всяко поле могат обаче да се променят в съответствие с информацията в него, но не до степен, която би направила декларацията за съответствие неразпознаваема. Ако има каквито и да било съмнения, следва да се проведе консултация с компетентния орган.
- 2.2. Декларацията за съответствие трябва да бъде предварително отпечатана или изготвена на компютър, но и в двата случая отпечатаният текст и знаци трябва да бъдат ясни и четливи. Предварително отпечатване на текст е разрешено в съответствие с приложения образец, но не е разрешено да се отпечатват други декларации за сертифициране.
- 2.3. Попълването може да се извърши чрез отпечатване на машина/компютър или на ръка, като се използват главни букви с цел лесно разчитане. Това може да стане на английски език и ако това е целесъобразно, на още един или няколко от официалните езици на държавата-членка, която издава декларацията.
- 2.4. Одобрената производствена организация съхранява копие от декларацията и от всички съответни притурки.

3. СЪСТАВЯНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ ОТ ИЗДАВАЩИЯ ОРГАН

- 3.1. За да бъде валидна декларацията, трябва да бъдат попълнени всички полета.
- 3.2. Не може да бъде издадена декларация за съответствие на компетентния орган на държавата-членка по регистрация, ако не е одобрен проектът на въздухоплавателното средство и монтираните продукти.
- 3.3. Информацията, изисквана в полета 9, 10, 11, 12, 13 и 14, може да се предостави чрез посочване на отделни документи, които производствената организация съхранява, освен ако компетентният орган реши друго.
- 3.4. Не се предвижда настоящата декларация за съответствие да включва оборудване, което може да бъде необходимо да се инсталира с цел спазване на приложимите експлоатационни правила. Някои от тези отделни продукти обаче могат да бъдат включени в поле 10 или в одобрения типов проект. В тази връзка се напомня на операторите за тяхната отговорност да осигурят спазване на приложимите експлоатационни правила по отношение на техните конкретни дейности.

▼B

- Поле 1* Впишете държавата на производство.
- Поле 2* Компетентният орган, който отговаря за издаването на декларацията за съответствие.
- Поле 3* В това поле следва да се отпечата предварително уникален серийен номер за осигуряване на контрол върху декларацията и за проследяване. Ако документът се изготвя от компютър, не е необходимо номерът да се отпечата предварително, когато компютърът е програмиран да генерира и отпечата уникален номер.
- Поле 4* Пълното наименование и адрес на организацията, която издава декларацията. Това поле може да бъде предварително отпечатано. Поставянето на лого и други знаци е разрешено, ако логото може да се събере в рамките на полето.
- Поле 5* Пълно изписване на типа на въздухоплавателното средство, както е определен в типовия сертификат и съответния формуляр с характеристики (data sheet).
- Поле 6* Референтен номер и издание на типовия сертификат за съответното въздухоплавателно средство.
- Поле 7* Ако въздухоплавателното средство е регистрирано, тогава това обозначение е регистрационният знак. Ако въздухоплавателното средство не е регистрирано, тогава това е обозначение, прието от компетентния орган на държавата-членка и ако е приложимо, от компетентния орган на трета държава.
- Поле 8* Идентификационният номер, даден от производителя с цел упражняване на контрол, проследяване и поддържане на продукта. Това понякога се нарича „сериен номер на производителя“ или „номер на проектанта“.
- Поле 9* Пълно изписване на типа на двигателя и витлото/витлата, както са определени в съответния типов сертификат и формуляра с характеристики (data sheet). Трябва да се посочат и техните производствени идентификационни номера и съответното местоположение.
- Поле 10* Одобрени промени в проекта в определенията на въздухоплавателното средство.
- Поле 11* Изброяване на всички приложими насоки за летателна годност (или техни еквиваленти) и декларация за съответствие, заедно с описание на метода на съответствие за отделното въздухоплавателно средство, включително продукти и монтирани части, прибори и оборудване. Следва да се отбележат всички бъдещи срокове за спазване на изисквания за осигуряване на съответствие.
- Поле 12* Одобрено непреднамерено отклонение от одобрения типов проект, в някои случаи посочвано като признаване, отклонение или несъответствие.
- Поле 13* Тук могат да бъдат включени само договорени изключения, освобождаване или дерогации.
- Поле 14* Забележки. Всяка декларация, информация, конкретни данни или ограничения, които могат да окажат въздействие върху летателната годност на въздухоплавателното средство. Ако липсва подобна информация или данни, впишете: „НЯМА“.
- Поле 15* Впишете „Сертификат за летателна годност“ или „Ограничен сертификат за летателна годност“ или изисквания сертификат за летателна годност.
- Поле 16* В това поле следва да се попълнят допълнителни изисквания, като например тези, съобщени от страната вносител.

▼B

Поле 17 Валидността на декларацията за съответствие зависи от попълването на всички полета на формуляра. Копие от доклада за полетния тест заедно с всички отбелязани откази и данни за корекции трябва да се съхранява от притежателя на одобрение за производствена организация. Докладът трябва да бъде подписан като задоволителен от съответния персонал, отговарящ за сертифицирането, и от член на полетния екипаж, например от пилот изпитател или инженер, който извършва полетни изпитания. Извършваните полетни тестове са тези, определени съгласно контрола на системата за качество, както е определено в точка 21.A.139, и по-специално в точка 21.A.139, буква б), подточка 1vi), за да се гарантира, че въздухоплавателното средство е в съответствие с приложимите проектни данни и е в състояние за безопасна експлоатация.

Списъкът на предоставените продукти в потвърждение на безопасната експлоатация съгласно настоящата декларация се съхранява от притежателя на одобрение за производствена организация.

Поле 18 Декларацията за съответствие може да бъде подписана от лицето, упълномощено да направи това от притежателя на одобрение за производствена организация, в съответствие с точка 21.A.145, буква г). Не трябва да се използва гумен печат.

Поле 19 Името на лицето, което полага подпис върху сертификата, трябва да бъде напечатано или изписано четливо.

Поле 20 Вписва се датата, на която е подписана декларацията за съответствие.

Поле 21 Трябва да се посочи референтният номер на одобрението от компетентния орган.

Допълнение IX

СЕРТИФИКАТ ЗА ПУСКАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ

(ИМЕ НА ОДОБРЕНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ)

Референция за одобрение на производствена организация:**Сертификат за пускане в експлоатация в съответствие с 21A.163 г)**

Въздухоплавателно средство: Тип: № на конструктор/регистрация:

е било поддържано, както е конкретизирано в поръчката:

Кратко описание на извършената работа:

Удостоверява, че посочената работа е била проведена в съответствие с 21A.163 г) и по отношение на такава работа въздухоплавателното средство се счита за годно за повторно пускане в експлоатация и следователно е в състояние за безопасна експлоатация.

Сертифициращ служител (име):

(Подпис):

Място:

Дата:-.....-..... (ден, месец, година).

**СЕРТИФИКАТ ЗА ПУСКАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ — ФОРМУЛЯР 53
НА EASA**

ИНСТРУКЦИИ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМУЛЯРА

Полето „КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ИЗВЪРШЕНАТА РАБОТА“ във ФОРМУЛЯР 53 на EASA следва да включва препратка към одобрените данни, използвани за изпълнение на работата.

Полето „МЯСТО“ във ФОРМУЛЯР 53 на EASA посочва мястото, където е била извършена поддръжката, а не мястото на работните помещения на организацията (ако се различават).

Допълнение X

Сертификати за одобрение на производствена организация, посочени в подчаст Ж от приложение I (част 21) — формуляр 55 на EASA

Стр. 1 от ...
[ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА] (*) Държава-членка на Европейския съюз (**) СЕРТИФИКАТ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ Реф.: [КОД НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА (*)].21Ж.XXXX Съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и съгласно Регламент [(ЕО) № 1702/2003] на Комисията, действащи понастоящем, и при спазване на долупосочените условия, с настоящото [КОМПЕТЕНТЕН ОРГАН НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА] удостоверявам, че: [ИМЕ И АДРЕС НА ДРУЖЕСТВОТО] е производствена организация в съответствие с приложение I (част 21), раздел А, подчаст Ж от Регламент [(ЕО) № 1702/2003], одобрена да произвежда продукти, части и оборудване, изброени в приложения график за одобрение, и да издава съответните сертификати, като използва горепосочения референтен номер. УСЛОВИЯ: 1. Това одобрение се ограничава до посоченото в приложените условия на одобрение, и 2. Това одобрение изисква спазване на процедурите, посочени в наръчника на одобрената производствена организация, и 3. Това одобрение е валидно, докато одобрената производствена организация спазва изискванията на приложение I (част 21) към Регламент [(ЕО) № 1702/2003]. 4. Ако са изпълнени посочените по-горе условия, това одобрение остава валидно за неограничен срок, освен ако преди това е било върнато, заменено, временно прекратено или анулирано. Дата на първоначално издаване: Дата на прегледа: Преглед №: Подпис: За компетентния орган: [ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН (*)]

Формуляр 55а на EASA, издание 2

(*) Или EASA, ако EASA е компетентният орган.

(**) Да се заличи за държави, които не са членки на ЕС.

[ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА] (*) Държава-членка на Европейския съюз (**)	Условия за одобрение		УО: [КОД НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕН- КА (*)].21Ж.ХХХХ
Настоящият документ е част от одобрение на производствена организация номер [КОД НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕН- КА (*)].21Ж.ХХХХ издадено на: Име на дружеството:			
Раздел 1. ОБЛАСТ НА ДЕЙНОСТ:			
ПРОИЗВОДСТВО НА		ПРОДУКТИ/КАТЕГОРИИ	
За подробни данни и за ограниченията виж Наръчник на производствената организация, раздел xxx			
Раздел 2. МЕСТОНАХОЖДЕНИЯ:			
Раздел 3. ПРИВИЛЕГИИ:			
Производствената организация има правото да упражнява, в рамките на своите условия на одобрение и в съответствие с процедурите на своя Наръчник на производствената организация, привилегиите, установени в 21А.163. При спазване на следното:			
[запазете само приложилния текст]			
Преди одобряване на проекта на продукта, формуляр 1 на EASA може да бъде издаден само с цел съответствие.			
За неодобрено въздухоплавателно средство не може да се издава декларация за съответствие			
Техническо обслужване може да се извършва, докато се изисква съответствие с разпоредбите за техническо обслужване, в съответствие с Наръчника на производствената организация, раздел xxx			
Разрешения за полет може да бъдат издавани в съответствие с Наръчника на производствената организация, раздел xxx			
Дата на първоначално издаване:		Подпис:	
Дата на прегледа:			
Преглед №:		За [ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА КОМПЕ- ТЕНТНИЯ ОРГАН (*)]	

Формуляр 556 на EASA, издание 2

(*) Или EASA, ако EASA е компетентният орган.

(**) Да се заличи за държави, които не са членки на ЕС.

Допълнение XI

Документ за съгласие — формуляр 65 на EASA, посочен в подчаст Е от приложение I (част 21)

[ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА] (*)

Държава-членка на Европейския съюз (**)

ДОКУМЕНТ ЗА СЪГЛАСИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО БЕЗ ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ

[ИМЕ НА ЗАЯВИТЕЛЯ]

[ТЪРГОВСКО НАИМЕНОВАНИЕ (ако е различно)]

[ПЪЛЕН АДРЕС НА ЗАЯВИТЕЛЯ]

Дата (ден/месец/година)

Реф.: [КОД НА ДЪРЖАВАТА-ЧЛЕНКА (*)].21E.XXXX

Уважаеми господа,

След извършване на оценка на вашата система за проверка на производството беше установено, че тя е в съответствие с раздел А, подчаст Е от приложение I (част 21) към Регламент [(ЕО) № 1702/2003].

Следователно, при условие че са изпълнени посочените по-долу условия, ние приемаме, че демонстрирането на съответствие за продуктите, частите и оборудването, посочени по-долу, може да се извърши съгласно раздел А, подчаст Е от приложение I (част 21) към Регламент [(ЕО) № 1702/2003].

Брой	P/N	S/N
------	-----	-----

ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНО СРЕДСТВО

ЧАСТИ

Към настоящия документ са приложими следните условия:

- (1) Той е валиден докато [име на дружеството] е в съответствие с раздел А, подчаст Е от приложение I (част 21) към Регламент [(ЕО) № 1702/2003].
- (2) Той изисква спазване на процедурите, посочени в наръчника на [име на дружеството] Реф./дата на изд.
- (3) Неговата валидност изтича на
- (4) Декларацията за съответствие, издадена от [име на дружеството], съгласно разпоредбите на 21A.130 от горепосочения регламент, се проверява от издаващия орган на настоящия документ за съответствие съгласно процедурата от горепосочения наръчник.
- (5) [Име на дружеството] уведомява незабавно издаващия орган на настоящия документ за съответствие относно всяка промяна на системата за проверка на производството, която може да засегне проверката, съответствието или летателната годност на продуктите и частите, посочени в настоящия документ.

За компетентния орган: [ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН (*)]

Дата и подпис

Формуляр 65 на EASA, издание 2

(*) Или EASA, ако EASA е компетентният орган.

(**) Да се заличат за държави, които не са членки на ЕС.

▼ M3

Допълнение XII

Категории полетни тестове и свързани с тях квалификации на екипажа, участващ в полетни тестове**A. Общи разпоредби**

В настоящото допълнение се определят необходимите квалификации за полетния екипаж, участващ в провеждането на полетни тестове на въздухоплавателни средства, които са сертифицирани или предстои да бъдат сертифицирани в съответствие с CS-23 за въздухоплавателни средства с максимална излетна маса (MTOM) 2 000 kg или повече, CS-25, CS-27, CS-29 или еквивалентни кодове за летателна годност.

Б. Определения

1. „Борден инженер на полетни тестове“ означава всеки инженер, който участва в експлоатацията при полетни тестове на земята или по време на полет.
2. „Главен борден инженер на полетни тестове“ означава борден инженер на полетни тестове, на когото е възложено изпълнението на функции във въздухоплавателно средство с цел провеждане на полетни тестове или подпомагане на пилота при експлоатацията на въздухоплавателното средство и неговите системи по време на дейности по полетни тестове.
3. „Полетни тестове“ означава:
 - 3.1. полети във фазата на разработване на нови конструктивни решения (за въздухоплавателното средство, задвижващите системи, частите и устройствата);
 - 3.2. полети за демонстриране на съответствие с основанието за сертифициране и с типовия проект;
 - 3.3. полети, предназначени за изпробване на нови проектни концепции, изискващи неконвенционални маневри или профили, за които би било възможно да се излезе от вече одобрения полетен диапазон на въздухоплавателното средство;
 - 3.4. полети при обучение за полетни тестове.

В. Категории полетни тестове1. *Общи разпоредби*

Съдържащите се по-долу описания се отнасят до полетите, които се извършват от проектантски и производствени организации съгласно приложение I (част 21).

2. *Обхват*

Ако в теста участват две или повече въздухоплавателни средства, всяко от тях се подлага на оценка съгласно настоящото допълнение, за да се определи дали тестът е полетен тест и — при целесъобразност — неговата категория.

В обхвата на настоящото допълнение попадат само полетите, посочени в точка 6, буква Б, подточка 3 от настоящото допълнение.

3. *Категории полетни тестове*

Полетните тестове се делят на следните четири категории:

3.1. Категория едно (1)

- а) пръв полет (първи полети) на нов тип въздухоплавателно средство или на въздухоплавателно средство, чиито летателни характеристики или характеристики на управление може да се били значително изменени;

▼ M3

- б) полети, по време на които може да се предполага възможност да се достигнат полетни характеристики, значително различаващи се от вече познатите;
- в) полети за проучване на нови или необичайни проектни характеристики или техники на въздухоплавателното средство;
- г) полети за определяне или разширяване на полетния диапазон;
- д) полети за определяне на регулационни характеристики, полетни характеристики и характеристики на управление при доближаване до границите на полетния диапазон;
- е) обучение за полетни тестове за полетни тестове от категория 1.

3.2. Категория две (2)

- а) полети, които не са класирани в категория 1 и се извършват с въздухоплавателно средство, чийто тип все още не е сертифициран;
- б) полети, които не са класирани в категория 1 и се извършват с въздухоплавателно средство от вече сертифициран тип и при въведена, но все още неodobrena модификация, и при които:
 - i) се изисква оценка на цялостното поведение на въздухоплавателното средство; или
 - ii) се изисква оценка на основни процедури за екипажа, когато се експлоатира нова или модифицирана система или когато е необходима такава система; или
 - iii) се изисква те да се извършват преднамерено извън границите на понастоящем одобрения оперативен диапазон, но в рамките на проучвания полетен диапазон;
- в) обучение за полетни тестове за полетни тестове от категория 2.

3.3. Категория три (3)

Полети с цел издаване на декларация за съответствие за ново-построено въздухоплавателно средство, за което не се изисква да извършва полети извън ограниченията, посочени в типовия сертификат или в ръководството за летателна експлоатация на въздухоплавателното средство.

3.4. Категория четири (4)

Полети, които не са класирани в категории 1 или 2 и се извършват с въздухоплавателно средство от вече сертифициран тип и при въведена, но все още неodobrena промяна в проекта.

Г. Компетентност и опит на пилотите и на главните бордни инженери на полетни тестове

1. Общи разпоредби

Пилотите и главните бордни инженери на полетни тестове трябва да разполагат с компетентността и опита, посочени в следната таблица.

Въздухоплавателно средство	Категории полетни тестове			
	1	2	3	4
Сертифицирани в съответствие с CS-23 въздухоплавателни средства за къси разстояния или въздухоплавателни средства с проектна скорост на пикиране (Md) над 0,6 или максимален таван над 7 260 m (25 000 ft), CS-25, CS-27, CS-29 или еквивалентни кодове за летателна годност	1-во ниво на компетентност	2-ро ниво на компетентност	3-то ниво на компетентност	4-то ниво на компетентност
Други сертифицирани в съответствие с CS-23 въздухоплавателни средства с MTOM 2 000 kg или повече	2-ро ниво на компетентност	2-ро ниво на компетентност	3-то ниво на компетентност	4-то ниво на компетентност

▼ **M3**

1.1. 1-во ниво на компетентност:

1.1.1. Пилотите трябва да отговарят на изискванията по приложение I (част-FCL) към Регламент (ЕС) № 1178/2011 на Комисията от 3 ноември 2011 г.⁽¹⁾

1.1.2. Главният борден инженер на полетни тестове трябва:

- а) да е преминал успешно курс на обучение за 1-во ниво на компетентност; и
- б) да има минимум 100 часа летателен опит, включително обучение за полетни тестове.

1.2. 2-ро ниво на компетентност:

1.2.1. Пилотите трябва да отговарят на изискванията по приложение I (част-FCL) към Регламент (ЕС) № 1178/2011.

1.2.2. Главният борден инженер на полетни тестове трябва:

- а) да е преминал успешно курс на обучение за 1-во или 2-ро ниво на компетентност; и
- б) да има минимум 50 часа летателен опит, включително обучение за полетни тестове.

Курсовете за обучение за 1-во или 2-ро ниво на компетентност за главния борден инженер на полетни тестове трябва да включват минимум следните дисциплини:

- i) характеристики;
- ii) стабилност и управление/характеристики на управление;
- iii) системи;
- iv) управление на тестове; и
- v) управление на риска/безопасността.

1.3. 3-то ниво на компетентност:

1.3.1. Пилотът (пилотите) трябва да притежава(т) като минимум валидно свидетелство за правоспособност за категорията на тестваното въздухоплавателно средство, издадено в съответствие с част-FCL, и свидетелство за правоспособност на професионален пилот (CPL). Освен това командирът трябва:

- а) да притежава квалификация за полетни тестове; или
- б) да има минимум 1 000 часа летателен опит като командир на въздухоплавателно средство с подобна сложност и характеристики; и
- в) да е участвал — за всеки клас или тип въздухоплавателно средство — във всички полети, включени в програмата, въз основа на която се издава индивидуално удостоверение за летателна годност, за минимум пет въздухоплавателни средства.

1.3.2. Главният борден инженер на полетни тестове трябва:

- а) да отговаря на изискванията на 1-во или 2-ро ниво на компетентност; или
- б) да разполага със значителен летателен опит във връзка с конкретната задача; и
- в) да е участвал във всички полети, включени в програмата, въз основа на която се издава индивидуално удостоверение за летателна годност, за минимум пет въздухоплавателни средства.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1178/2011 на Комисията от 3 ноември 2011 г. за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка с екипажите на въздухоплавателни средства в гражданското въздухоплаване в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 311, 25.11.2011 г., стр. 1).

▼ **M3**

1.4. 4-то ниво на компетентност:

1.4.1. Пилотът (пилотите) трябва да притежава(т) като минимум валидно свидетелство за правоспособност за категорията на тестваното въздухоплавателно средство, издадено в съответствие с част-FCL, и свидетелство за правоспособност на професионален пилот (CPL). Командирът трябва да притежава квалификация за полетни тестове или да има минимум 1 000 часа летателен опит като командир на въздухоплавателно средство с подобна сложност и характеристики.

1.4.2. Компетентността и опитът на главните бордни инженери на полетни тестове се определят в ръководството за експлоатация при полетни тестове.

2. *Главни бордни инженери на полетни тестове*

Главните бордни инженери на полетни тестове получават разрешение от наемащата ги организация, в което подробно се описват техните функции в рамките на организацията. Разрешението трябва да съдържа следната информация:

- а) име;
- б) дата на раждане;
- в) опит и преминато обучение;
- г) длъжност в организацията;
- д) обхват на разрешението;
- е) дата на първо издаване на разрешението;
- ж) дата на валидност на разрешението (ако е приложимо); и
- з) идентификационен номер на разрешението.

Главните бордни инженери на полетни тестове се определят за конкретен полет само ако са физически и психически годни за безопасно изпълнение на възложените им задължения и отговорности.

Организацията предоставя на притежателите на разрешения цялата документация, свързана с тези разрешения.

Д. Компетентност и опит на другите бордни инженери на полетни тестове

Опитът и обучението на другите бордни инженери на полетни тестове, които се намират на борда на въздухоплавателното средство, трябва да съответстват на задачите, възложени им като членове на екипажа, и при целесъобразност — на ръководството за експлоатация при полетни тестове.

Организацията предоставя на съответните бордни инженери на полетни тестове цялата документация, свързана с техните полетни дейности.

*ПРИЛОЖЕНИЕ II***Отмененият регламент и списък на неговите последователни изменения**

Регламент (ЕО) № 1702/2003 на Комисията (ОВ L 243, 27.9.2003 г., стр. 6)

Регламент (ЕО) № 381/2005 на Комисията (ОВ L 61, 8.3.2005 г., стр. 3)

Регламент (ЕО) № 706/2006 на Комисията (ОВ L 122, 9.5.2006 г., стр. 16)

Регламент (ЕО) № 335/2007 на Комисията (ОВ L 88, 29.3.2007 г., стр. 40)

Регламент (ЕО) № 375/2007 на Комисията (ОВ L 94, 4.4.2007 г., стр. 3)

Регламент (ЕО) № 287/2008 на Комисията (ОВ L 87, 29.3.2008 г., стр. 3)

Регламент (ЕО) № 1057/2008 на Комисията (ОВ L 283, 28.10.2008 г., стр. 30)

Регламент (ЕО) № 1194/2009 на Комисията (ОВ L 321, 8.12.2009 г., стр. 5)

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Таблица на съответствието

Регламент (ЕО) № 1702/2003	Настоящият регламент
Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1
Член 1, параграф 2	Член 1, параграф 2, букви а)—з)
—	Член 1, параграф 2, букви и) и й)
Член 2, параграфи 1 и 2	Член 2, параграфи 1 и 2
Член 2, параграф 3	—
Член 2а, параграф 1, уводни думи	Член 3, параграф 1, уводни думи
Член 2а, параграф 1, букви а) и б)	Член 3, параграф 1, букви а) и б)
Член 2а, параграф 1, букви в) и г)	—
Член 2а, параграфи 2—5	Член 3, параграфи 2—5
Член 2б	Член 4
Член 2в, параграф 1	Член 5
Член 2в, параграфи 2 и 3	—
Член 2г	Член 6
Член 2д, първа алинея	Член 7
Член 2д, втора алинея	—
Член 3, параграфи 1 и 2 и параграф 3, първо изречение	Член 8, параграфи 1, 2 и 3
Член 3, параграф 3, второ изречение и параграфи 4 и 5	—
Член 3, параграф 6	—
Член 4, параграфи 1 и 2 и параграф 3, първо изречение	Член 9, параграфи 1, 2 и 3
Член 4, параграф 3, второ изречение и параграфи 4, 5 и 6	—
—	Член 10
—	Член 11
Член 5, параграф 1	Член 12
Член 5, параграфи 2—5	—
Приложение	Приложение I
—	Приложение II
—	Приложение III